

การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่และผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนข้าม
ชาติในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ ภาควิชาภูมิศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF SPATIAL DISTRIBUTION AND SOCIO-ECONOMIC IMPACT OF
IMMIGRANT STUDENTS IN MUANG DISTRICT, SAMUT SAKHON PROVINCE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Geography and Geoinformatics

Department of Geography

FACULTY OF ARTS

Chulalongkorn University

Academic Year 2019

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่และผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนข้ามชาติในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
โดย	น.ส.จริญญา บุญส่ง
สาขาวิชา	ภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณี ชีวินศิริวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	อาจารย์ ดร.เพชรพีไล ลัธฉันท

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเดช โชติอุดมพันธ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติรัตน์ ปั้นบำรุงกิจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณี ชีวินศิริวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(อาจารย์ ดร.เพชรพีไล ลัธฉันท)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิเศก ปั้นสุวรรณ)

6080301722 : MAJOR GEOGRAPHY AND GEOINFORMATICS

KEYWORD: SPATIAL DISTRIBUTION, SOCIO-ECONOMIC IMPACT, IMMIGRANT
STUDENTS

Jariya Boonsong : AN ANALYSIS OF SPATIAL DISTRIBUTION AND SOCIO-ECONOMIC IMPACT OF IMMIGRANT STUDENTS IN MUANG DISTRICT, SAMUT SAKHON PROVINCE. Advisor: Assoc. Prof. PANNEE CHEEWINSIRIWAT, Ph.D.
Co-advisor: PETCHPILAI LATTANAN, Ph.D.

This research aims to analysis of spatial distribution and socio-economic impact of immigrant students in muang, Samut Sakhon. By dividing the analysis into 2 parts 1) Analysis of the spatial distribution of immigrant students enrolled in schools under the Samut Sakhon Primary Educational area. Using geographic information system programs. The results of the pattern of distribution of Myanmar students was clustered, which Lao and Cambodian students was found to be random in both nationalities. 2) This research used questionnaires as a tool. The data was collected from 423 teachers and Thai students' parents about socio-economic impacts in their point of view. The results revealed that the economic impact was positive at a low level from the teachers' point of view. The issue that has the most positive impact is the increasing number of migrant students leads to higher school income. However, from the parents' point of view, the economic impact was very negative. The issue that has the most negative impact was government funding is mainly allocated to migrant students. Regarding the social impact, the teachers concluded that it had a negative impact at a low level. The issue that has the most negative impact is migrant students are lack of identity documents, which leads to problems when graduated. In the view of the parents, the social impact was considered equal effects in both positive and negative sides.

Field of Study: Geography and
Geoinformatics

Student's Signature

Academic Year: 2019

Advisor's Signature

Co-advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเมตตาและกรุณาเป็นอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณี ชีวินศิริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เพชรฟีโล ลัธธนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ คอยติดตามผลัดดัน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา และขอขอบคุณท่านประธานและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติรัตน์ ปั้นบำรุงกิจ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิเศก ปั้นสุวรรณ ที่ช่วยให้การชี้แนะแนวทางในการจัดทำปรับปรุงเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความรู้และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์เสมอมา

ขอขอบพระคุณบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ได้อนุเคราะห์ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างสูงในการทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ขอขอบคุณคุณคุณฐนันทกร แสงสินธุ์ และคุณครูภิญโญ เชียงน้อย ที่ช่วยติดต่อประสานงาน ขอข้อมูลและลงพื้นที่กับผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ ที่คอยให้คำปรึกษาและ ความช่วยเหลือตลอดมา ขอขอบคุณนางสาววราภรณ์ เพชรปฐมชล และนางสาวปิยะพร ประกอบผล เป็นอย่างสูงในการให้คำปรึกษาและคอยช่วยเหลือตลอดเวลาที่ได้เรียนร่วมกัน

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวโดยเฉพาะบิดา และมารดา สำหรับกำลังใจสำคัญ ผู้สนับสนุนทุกสิ่งทุกอย่าง ผู้คอยผลักดันแม้ในยามท้อถอย คอยอยู่เคียงข้างจนผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จริญา บุญส่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.6 นิยามศัพท์.....	5
บทที่ 2.....	7
ทบทวนวรรณกรรม.....	7
2.1 แนวคิด นโยบายและกฎหมาย เกี่ยวกับแรงงานและเด็กข้ามชาติ.....	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติ.....	14
2.3 ผลกระทบจากการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติ.....	17
2.4 การจัดการศึกษาและผลกระทบจากการจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติ.....	19
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายทางพื้นที่.....	24

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
2.7 สรุป	30
บทที่ 3.....	31
พื้นที่ศึกษาและวิธีดำเนินงานวิจัย	31
3.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร	31
3.2 ข้อมูลแรงงานข้ามชาติในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร.....	41
3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	43
3.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
3.6 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	46
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	48
3.8 สรุป	52
บทที่ 4.....	53
ผลการศึกษา.....	53
4.1 ผลการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	53
4.2 การวิเคราะห์ผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาใน โรงเรียนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	67
4.3 สรุป	99
บทที่ 5.....	100
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	100
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	100
5.2 อภิปรายผล	105
5.3 ข้อเสนอแนะ	111

5.4 สรุป	113
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	120
ประวัติผู้เขียน.....	129

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3-1 จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล และอบต. ในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2560.....	32
ตารางที่ 3-2 จำนวนตำบลและหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร	33
ตารางที่ 3-3 จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรในจังหวัดสมุทรสาคร	34
ตารางที่ 3-4 โรงเรียนในจังหวัดสมุทรสาครปีการศึกษา 2560	38
ตารางที่ 3-5 ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมตั้งแต่ พ.ศ. 2557-2560	40
ตารางที่ 3-6 การแบ่งสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง	45
ตารางที่ 3-7 ตารางรวบรวมข้อมูลภูมิศาสตร์จากกระทรวงคมนาคม	47
ตารางที่ 3-8 ตารางข้อมูลภูมิศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น	48
ตารางที่ 4-1 จำนวนนักเรียนข้ามชาติในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาครแยกตามตำบล พ.ศ. 2557– 2561	54
ตารางที่ 4-2 การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2557– 2561 โดยใช้สถิติเชิงพื้นที่ Global Moran's I	59
ตารางที่ 4-3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	68
ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมี นักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกในแต่ละด้าน	69
ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียน ข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกเป็นรายข้อ.....	70
ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้าม ชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกเป็นรายข้อ.....	71
ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาใน โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามจำนวนของเด็กข้ามชาติที่เข้าศึกษาใน โรงเรียน.....	73

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2-1 ลักษณะการกระจายทางพื้นที่.....	25
ภาพที่ 3-1 แผนที่แสดงเขตการปกครองระดับตำบลในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	33
ภาพที่ 3-2 แผนที่แสดงโครงข่ายคมนาคมจังหวัดสมุทรสาคร	36
ภาพที่ 3-3 จำนวนนักเรียนสัญชาติไทยในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พ.ศ. 2557–2561	39
ภาพที่ 3-4 จำนวนนักเรียนข้ามชาติ 3 สัญชาติ ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พ.ศ. 2557–2561	39
ภาพที่ 3-5 เปรียบเทียบจำนวนแรงงานข้ามชาติถูกกฎหมายและผิดกฎหมายในจังหวัดสมุทรสาคร	42
ภาพที่ 3-6 เปรียบเทียบจำนวนแรงงานข้ามชาติหลบหนีเข้าเมืองที่ได้รับอนุญาตทำงาน จำแนกตามสัญชาติ.....	43
ภาพที่ 4-1 ตำแหน่งหมู่บ้านที่นักเรียนข้ามชาติอาศัยอยู่และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร	54
ภาพที่ 4-2 จำนวนนักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมา	56
ภาพที่ 4-3 จำนวนนักเรียนข้ามชาติสัญชาติลาว	56
ภาพที่ 4-4 จำนวนนักเรียนข้ามชาติสัญชาติกัมพูชา.....	57
ภาพที่ 4-5 จำนวนนักเรียนข้ามชาติรวมทุกสัญชาติ	57
ภาพที่ 4-6 ระดับจุดร้อนของพื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมา ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	61
ภาพที่ 4-7 ระดับจุดร้อนของพื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติสัญชาติลาว ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	62
ภาพที่ 4-8 ระดับจุดร้อนของพื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติสัญชาติกัมพูชา ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	63

ภาพที่ 4-9 ระดับจุดร้อนของพื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติรวมทุกสัญชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	64
ภาพที่ 4-10 จุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติ 3 สัญชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	66

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีอัตราการย้ายถิ่นเข้ามาของแรงงานข้ามชาติมากเป็นอันดับต้นของประเทศ จากข้อมูลทางสถิติของจำนวนแรงงานข้ามชาติ ณ เดือนมีนาคม พ.ศ.2561 พบว่ามีจำนวนแรงงานข้ามชาติถึง 282,145 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561) ประกอบด้วยแรงงาน 3 สัญชาติ ได้แก่ เมียนมา ลาว กัมพูชา จำนวน 276,680 คน และเป็นชนกลุ่มน้อย จำนวน 5,465 คน จากสถิติดังกล่าวเน้นเฉพาะจำนวนแรงงานที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น ในความเป็นจริงจังหวัดสมุทรสาครมีแรงงานนอกระบบที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนอีกเป็นจำนวนมากกระจายอยู่เต็มพื้นที่ภายในจังหวัดสมุทรสาคร ในขณะที่ประชากรไทยในจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวน 568,465 คน (สำนักบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน, 2560) เมื่อนำจำนวนประชากรไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดมาเปรียบเทียบกับจำนวนแรงงานข้ามชาติ พบว่าแรงงานข้ามชาติมีส่วนเกือบครึ่งหนึ่งของประชากรไทย แรงงานข้ามชาติที่พบอยู่ในจังหวัดสมุทรสาครส่วนใหญ่เป็นแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมา ปัจจัยสำคัญที่ทำให้แรงงานข้ามชาติอพยพเข้ามาอยู่ในจังหวัดสมุทรสาครเป็นจำนวนมากมาจากเหตุผลทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ซึ่งจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีอัตราการขยายตัวในด้านเศรษฐกิจสูงอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการเจริญเติบโตและการขยายตัวของกรุงเทพมหานครที่ขยายตัวไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่อยู่โดยรอบ อีกทั้งจังหวัดสมุทรสาครยังมีปัจจัยพื้นฐานและโครงสร้างที่เหมาะสมกับการลงทุนในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทำให้จังหวัดสมุทรสาครเป็นแหล่งรวมของอุตสาหกรรมมากมาย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมประมงที่จำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานข้ามชาติเป็นจำนวนมาก ประกอบกับค่าแรงที่ถูกและความต้องการสวัสดิการต่าง ๆ ที่น้อยกว่าการจ้างแรงงานไทย ทำให้แรงงานข้ามชาติเป็นที่ต้องการของภาคอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก ส่งผลให้การย้ายถิ่นเข้ามาทำงานของแรงงานข้ามชาติในจังหวัดนี้สูงตามไปด้วย

จากการเข้ามาของแรงงานข้ามชาติที่เพิ่มอย่างต่อเนื่องส่งผลโดยตรงต่อจำนวนของประชากรเด็กข้ามชาติ โดยจำนวนประชากรเด็กข้ามชาติที่เพิ่มขึ้นมีสาเหตุมาจากแรงงานข้ามชาติเมื่อย้ายถิ่นเข้ามาทำงานได้เริ่มตั้งถิ่นฐานจากรวมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ขยายเป็นกลุ่มใหญ่ขึ้นกลายเป็นชุมชนในที่สุด ซึ่งในแต่ละชุมชนก็มีจำนวนประชากรแรงงานข้ามชาติและเด็กข้ามชาติแตกต่างกันไป แรงงานข้ามชาติเมื่อย้ายถิ่นเข้ามาบางคนนำบุตรหลานติดตามเข้ามา เมื่ออยู่เป็นกลุ่มมากขึ้นก็ให้กำเนิดบุตรหลานในประเทศไทย จากกรณีดังกล่าวมาทำให้ประชากรเด็กข้ามชาติในประเทศไทยได้เพิ่มจำนวน

มากขึ้น ในจังหวัดสมุทรสาครพบว่ามีจำนวนเด็กข้ามชาติวัยเรียนประมาณ 17,292 คน (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย, 2557) เนื่องจากบุตรหลานของแรงงานข้ามชาติมีอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ จึงจำเป็นต้องเข้าเรียนในสถานศึกษาของไทยตามหลักการจัดการศึกษาภาคบังคับและตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนเข้าศึกษาในสถานศึกษา ("ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา," 2548)

อีกทั้งมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ.2548 ว่าด้วยการศึกษาของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ได้อนุมัติให้เด็กที่ไร้สถานะทางกฎหมายสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนได้ ทำให้แรงงานข้ามชาติส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ จากข้อมูลทางสถิติพบว่าจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวนเด็กข้ามชาติรวมทุกสัญชาติที่เข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลของไทยประมาณ 2,412 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2560) นักเรียนข้ามชาติที่เข้าเรียนในโรงเรียนกระจายกันอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ส่วนใหญ่พบได้ในบริเวณชุมชนที่ตั้งของแรงงานข้ามชาติเป็นหลัก นอกจากนี้ยังกระจายไปตามที่ตั้งของโรงงานและบริเวณอื่น ๆ โดยรอบ เนื่องจากสวัสดิการต่าง ๆ ที่รัฐได้จัดให้โดยเฉพาะในด้านการศึกษา ทำให้แนวโน้มที่ผู้ประกอบการจะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนมีเพิ่มขึ้น

เด็กข้ามชาติที่เข้าเรียนในโรงเรียนต้องเข้าไปเรียนร่วมกับนักเรียนสัญชาติไทย โดยโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนใช้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อีกทั้งภาษาหลักที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนคือ ภาษาไทย ทำให้นักเรียนข้ามชาติที่เข้าไปเรียนในโรงเรียนพบเจออุปสรรคในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัว การใช้ภาษา โดยเฉพาะนักเรียนที่ย้ายเข้ามาจากคนหรือเรียนที่ผู้ประกอบการเพิ่งพามาจากประเทศต้นทาง นักเรียนเหล่านี้จะมีปัญหามากในด้านการสื่อสาร ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนที่รับนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน เช่นในระดับโรงเรียนนักเรียนข้ามชาติที่เข้าเรียนมักย้ายหรือลาออกกลางคัน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้โรงเรียน ในระดับครูผู้สอนที่ต้องจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วมที่มีเด็กข้ามชาติรวมอยู่ด้วยอาจพบเจออุปสรรคหรือทำการสอนได้ยากขึ้น หรือแม้กระทั่งผู้ประกอบการที่นำบุตรหลานมาเข้าเรียนในโรงเรียนเมื่อพบว่าโรงเรียนรับนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาอาจทำให้ระดับความเชื่อมั่นของโรงเรียนลดลง ผลกระทบส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจากการเข้าเรียนของนักเรียนข้ามชาติเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านสังคมเป็นหลัก โดยเฉพาะในด้านการศึกษารวมไปถึงปัญหาในด้านสิทธิมนุษยชนที่มีกฎหมายมาเป็นตัวกำหนด

จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการกระจายทางพื้นที่ของเด็กข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลของไทย เพื่อวิเคราะห์แบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติรวมทั้งผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการมีนักเรียนข้ามชาติเป็นจำนวนมากที่เรียนร่วมกับเด็กนักเรียนชาวไทย รวมทั้งนำเสนอผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในอนาคตสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องเกี่ยวข้องกับเด็กข้ามชาติที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 วิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

1.2.2 วิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในพื้นที่ดังกล่าว

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ดำเนินการศึกษาในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีเนื้อที่ 492.04 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 18 ตำบล 116 หมู่บ้าน และโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองทั้งหมด 55 โรงเรียน

1.3.2 ด้านเนื้อหา

การศึกษาในด้านเนื้อหาแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ

1.3.2.1 การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.3.2.2 การวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยผลกระทบด้านเศรษฐกิจจะครอบคลุมในเรื่อง งบประมาณของรัฐ เงินอุดหนุน และเงิน

สนับสนุนจากส่วนต่าง ๆ ส่วนผลกระทบในด้านสังคมจะครอบคลุมในเรื่อง การจัดการเรียนการสอน เอกสารหลักฐานในการยืนยันตัวตน ความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติ พฤติกรรมของนักเรียนข้ามชาติ ความเหลื่อมล้ำระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติ รวมไปถึงปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.3.3 ด้านประชากร

1.3.3.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเด็กข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (สพป. สมุทรสาคร) ซึ่งประกอบไปด้วยนักเรียนระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมไปถึงโรงเรียนขยายโอกาสที่อยู่ในสังกัด สพป. สมุทรสาคร โดยนักเรียนข้ามชาติที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย 3 สัญชาติ คือ เมียนมา ลาว และกัมพูชา

1.3.3.2 ศึกษาผลกระทบในมุมมองของผู้อำนวยการและครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน

1.3.3.3 ศึกษาผลกระทบในมุมมองของผู้ปกครองของเด็กนักเรียนสัญชาติไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

1.3.4 ด้านเวลา

1.3.4.1 ข้อมูลสถิตินักเรียนข้ามชาติปีการศึกษา 2557-2561 ที่ได้จากโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

1.3.4.2 วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลในการสำรวจภาคสนามในช่วงปี พ.ศ.2562

1.4 วิธีการดำเนินงานวิจัย

1.4.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

1.4.2 การเก็บข้อมูลจากภาคสนาม โดยใช้วิธีการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการทำแบบสอบถาม

1.4.3 การรวบรวมชั้นข้อมูลภูมิศาสตร์ เช่น เขตการปกครอง ถนน ทางน้ำ โรงเรียน ตำแหน่งหมู่บ้าน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4.4 การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติ 3 สัญชาติโดยใช้ตำแหน่งที่ตั้งหมู่บ้านที่นักเรียนอาศัยอยู่เป็นตัวแทนของนักเรียนด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) และสถิติเชิงพื้นที่

- 1.4.5 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
- 1.4.6 สรุปผลการวิจัย และเขียนวิทยานิพนธ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ทำให้ทราบแบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
- 1.5.2 ทำให้ทราบผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ดังกล่าวจากการเข้ามาศึกษาของนักเรียนข้ามชาติ
- 1.5.3 เป็นข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเด็กข้ามชาติ

1.6 นิยามศัพท์

- 1.6.1 นักเรียนข้ามชาติ หมายถึง นักเรียนข้ามชาติที่เข้าเรียนในโรงเรียนซึ่งประกอบไปด้วย 3 สัญชาติ ได้แก่ เมียนมา ลาว และกัมพูชา
- 1.6.2 นักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมา หมายถึง นักเรียนข้ามชาติที่มีสัญชาติพม่าเมียนมา มอญ และกะเหรี่ยง ซึ่งไม่ได้แยกกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
- 1.6.3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสาคร (สพป. สมุทรสาคร) หมายถึง สถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งเป็นระบบการจัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาที่จัดแบ่งโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยโรงเรียนในสังกัด สพป. สมุทรสาคร ได้จัดการเรียนการสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมไปถึงโรงเรียนขยายโอกาสที่มีการจัดการเรียนการสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 1.6.4 โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ หมายถึง โรงเรียนของรัฐที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยนี้ทำการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่และผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนข้ามชาติในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยได้ทำการศึกษาและทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็นประเด็น ดังนี้

- แนวคิด นโยบายและกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานและเด็กข้ามชาติ
- แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติ
- ผลกระทบจากการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติ
- การจัดการศึกษาและผลกระทบจากการจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติ
- แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายทางพื้นที่
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด นโยบายและกฎหมาย เกี่ยวกับแรงงานและเด็กข้ามชาติ

2.1.1 นโยบายของรัฐและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นับตั้งแต่อดีตประเทศไทยมีแรงงานข้ามชาติย้ายถิ่นเข้ามาโดยมาจากสาเหตุที่แตกต่างกันไป แบ่งออกเป็นด้านการเมืองหรือความมั่นคงภายในประเทศ เช่น ปัญหาชนกลุ่มน้อย การกดขี่จากรัฐบาล ในด้านเศรษฐกิจภายในประเทศ เช่น ปัญหาความยากจนไม่มีงานทำ ส่วนในด้านสังคม สาเหตุด้านการศึกษา ด้านสิทธิมนุษยชน เป็นต้น จากสาเหตุในด้านต่าง ๆ ทำให้แรงงานข้ามชาติเหล่านี้ย้ายถิ่นเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมากโดยบางคนมาอย่างถูกกฎหมาย บางคนหลบหนีเข้ามา เมื่อย้ายเข้ามาแล้วบางคนไม่ย้ายกลับ จึงทำให้จำนวนแรงงานข้ามชาติเพิ่มจำนวนมากขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการเพิ่มจำนวนของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยส่งผลให้เกิดปัญหาสำคัญในระดับสากล คือ ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน เมื่อย้ายถิ่นเข้ามาสิ่งสำคัญคือการเข้ามาเพื่อประกอบอาชีพ อาชีพส่วนใหญ่ของแรงงานข้ามชาติคือการเป็นแรงงานระดับล่างหรือแรงงานไร้ฝีมือ ทำให้เกิดการใช้แรงงานเกินขีดจำกัดของตัวแรงงาน รวมไปถึงการใช้แรงงานเด็กและการค้ามนุษย์ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง (สนิท สัตโยภาส, 2559)

จากกรณีดังกล่าวทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศที่ถูกจับตามองจากทั่วโลกในเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยรัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากคนข้ามชาติมาโดยตลอด

โดยได้มีการออกนโยบายเพื่อคุ้มครองและให้สิทธิแก่แรงงานข้ามชาติ จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2548) ได้ให้ความเห็นชอบนโยบายการปฏิบัติต่อแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยบนพื้นฐานของการเคารพในสิทธิมนุษยชนและความเป็นเอกภาพของชาติไทย โดยจัดให้มีนโยบายในการให้สัญชาติไทยหรือการแปลงสัญชาติให้แก่บุคคลที่อพยพเข้ามา โดยสรุปได้ดังนี้

- 1) แปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ผู้ที่มีเชื้อสายไทยที่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนและไม่สามารถย้ายกลับประเทศต้นทางได้
- 2) ให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทยของบุคคลตามข้อ 1 ที่ได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทยและพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้สืบสายโลหิตของบุคคลดังกล่าว
- 3) ให้สัญชาติไทยแก่เด็กไร้สัญชาติและเด็กข้ามชาติที่บุพการีทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์และมีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนของทางราชการและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาอย่างน้อย 10 ปี จนกลืนกับสังคมไทยและมีคุณสมบัติอื่นตามที่หลักเกณฑ์กำหนด
- 4) ให้สัญชาติไทยแก่เด็กที่บุพการีทอดทิ้งที่ได้รับสถานะตามคำสั่งของศาลให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลที่มีสัญชาติไทย
- 5) ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลที่เกิดหรืออาศัยอยู่ในประเทศไทยและจบการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย
- 6) ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลซึ่งมีผลงานหรือความรู้ ความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควร

จากนโยบายดังกล่าวจะเห็นว่าได้เปิดโอกาสให้เด็กข้ามชาติหรือเด็กไร้สัญชาติได้รับสัญชาติไทยซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ทั้งพ่อแม่ เด็กข้ามชาติหรือเด็กไร้สัญชาติเห็นความสำคัญและเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนของรัฐมากขึ้นเพื่อให้มีโอกาสได้รับสัญชาติไทย และอยู่ในประเทศไทยต่อไป ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา คือ กระทรวงศึกษาธิการมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นมติคณะรัฐมนตรี พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา พระราชบัญญัติ ตลอดจน กฎ ระเบียบหรือคำสั่งที่เป็นกรอบให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) กำหนดให้รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้ยากไร้ ผู้พิการ ทูพลภาพ และผู้ด้อยโอกาสให้มีชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้และกำหนดให้เยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมจากรัฐโดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดให้รัฐจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีอย่างมีคุณภาพ ทัวถึง ไม่เก็บค่าใช้จ่ายโดยทุกคนมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคเท่าเทียมกันทุกประการ เด็กชนกลุ่มน้อย เด็กที่ไม่ได้รับสัญชาติ เด็กไร้สัญชาติ และเด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรที่อยู่ในประเทศไทยซึ่งเป็นเด็กด้อยโอกาส 1 ใน 6 กลุ่มที่ได้กำหนดไว้ในนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส ซึ่งจะได้รับสิทธิ โอกาสทางการศึกษาและเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวเช่นเดียวกับเด็กไทย จากนโยบายดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการได้รับเด็กไร้สัญชาติเข้าเป็นนักเรียนในสถานศึกษาทุกสังกัดซึ่งนักเรียนไร้สัญชาติกลุ่มนี้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นลูกหลายของแรงงานข้ามชาติที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะเมียนมา ลาว และกัมพูชา โดยแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ได้เข้ามาอย่างผิดกฎหมายทำให้นักเรียนไร้สัญชาติในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

2) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ซึ่งสาระสำคัญของระเบียบนี้คือ

- เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง คือ ทุกคนต้องได้เรียน เรียนได้ถึงระดับอุดมศึกษา

- เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาของบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยโดยเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศสามารถเข้าเรียนได้ โดยไม่จำกัดประเภทหรือพื้นที่การศึกษา รวมไปถึงการรับเข้า การลงทะเบียน การออกหลักฐานการศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ

- เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษา รัฐจัดสรรงบประมาณอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวให้แก่สถานศึกษาโดยรวมไปถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย โดยจัดสรรให้ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่นเดียวกับค่าใช้จ่ายรายหัวที่จัดสรรให้เด็กไทยในอัตราเดียวกัน

- กรณีการรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษามาก่อน ให้สถานศึกษาเรียกหลักฐานตามที่ระเบียบกำหนดไว้ ในกรณีที่เด็กไม่มีเอกสารแสดงสถานะให้สถานศึกษาประสานงานกับเจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทยเพื่อออกเลขประจำตัว 13 หลักให้แก่เด็กเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจำแนกสถานะ

3) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 เรื่อง การจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐาน ทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2548)

ให้ความเห็นชอบข้อเสนอของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานให้เด็กทุกคนในประเทศไทยได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาของไทยได้ แม้จะไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยโดยให้โอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ออกหลักฐานเมื่อสำเร็จการศึกษา อนุญาตให้เด็กที่ถูกควบคุมจำกัดพื้นที่อยู่อาศัยเดินทางไปศึกษาได้ในพื้นที่อื่นตามระยะเวลาของหลักสูตรโดยไม่ต้องขออนุญาตเป็นครั้งคราว จากแนวทางและนโยบายดังกล่าว ส่งผลให้เด็กข้ามชาติสามารถเข้าถึงการศึกษานในสถานศึกษาของไทยได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกับเด็กไทย

4) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Right of the Child) (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ, ม.ป.ป) เริ่มต้นมาจากการคำนึงถึงหลักสำคัญ 5 ประการ คือ สิทธิพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งอนุสัญญานี้ได้รวบรวมเงื่อนไขต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิเด็กไว้ภายในเอกสารฉบับเดียวกัน โดยสาระสำคัญของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก คือ อนุสัญญาฉบับนี้มีทั้งหมด 54 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1) ส่วนที่ 1 ว่าด้วยหลักการและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิต่าง ๆ ที่เด็กพึงได้รับ

- หลักการทั่วไป เป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพทั่ว ๆ ไป ในแง่ทั้งส่วนบุคคล ศาสนา วัฒนธรรม การแสดงความคิดเห็น การศึกษา ความเสมอภาคภายใต้กฎหมายเดียวกัน และอื่น ๆ นอกจากนี้ยังเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองดูแลเด็กโดยทั่วไปที่กำหนดไว้ในหลักพึงปฏิบัติของรัฐภาคี
- หลักการคุ้มครองร่างกาย ชีวิต เสรีภาพและสวัสดิการของเด็ก มุ่งคุ้มครองไม่ให้เด็กถูกละเมิดสิทธิเหนือร่างกาย ชีวิตและเสรีภาพ ไม่ว่าจะเป็นการทำร้าย การล่วงเกินทางเพศ การขูดรีด การฆ่า หากำไรทางเพศ คำกำไรทางเศรษฐกิจหรือนำเด็กไปเป็นวัตถุซื้อขายที่

ไม่เหมาะสมจนเกิดเป็นผลเสียต่อสวัสดิภาพของเด็ก นอกจากนี้ยังมีการคุ้มครองให้มีการฟื้นฟู เยียวยา เด็กที่ถูกกระทำจากการละเมิดดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพปกติ

- หลักการให้สวัสดิการสังคมแก่เด็ก มุ่งคุ้มครองให้เด็กได้รับข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อพัฒนาการของตัวเด็กให้ได้รับการประกันสังคม ได้รับการดูแลด้านสุขภาพและอนามัย ได้รับการศึกษาทั้งในด้านการเรียนและโอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียนเพื่อพัฒนาการในด้านต่าง ๆ การมีมนุษยสัมพันธ์ พัฒนาการด้านบุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบต่องานตัวเอง สังคมส่วนรวม และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ได้รับการส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรมและการพักผ่อนหย่อนใจ
 - หลักการคุ้มครองสิทธิทางแพ่ง มุ่งคุ้มครองให้เด็กได้รับสิทธิในฐานะพลเมืองของรัฐที่มีชื่อเสียงสัญชาติ โดยสามารถติดต่อกับครอบครัวมีภูมิลำเนาหรืออยู่อาศัยร่วมกับบิดามารดา ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองโดยมีรัฐสนับสนุนและให้หลักประกัน
 - หลักการคุ้มครองเด็กที่มีปัญหาความประพฤติหรือกระทำความผิดทางอาญา โดยมุ่งคุ้มครองเด็กที่ถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดทางอาญา ได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ โดยจะได้รับผลจากการต้องถูกดำเนินคดีและการถูกควบคุมตัวน้อยที่สุด สำหรับเด็กที่มีปัญหาในเรื่องความประพฤติหรือกระทำความผิดทางอาญา คุ้มครองให้ได้รับโอกาสแก้ไขเยียวยาให้สามารถเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมได้โดยสมมติว่าเด็กกระทำการใด ๆ เพราะขาดวุฒิภาวะและสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลผลักดันต่อความประพฤติของเด็ก นอกจากนี้ยังมีหลักประกันมิให้เด็กต้องรับโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต
 - หลักการคุ้มครองเด็กด้วยโอกาส มุ่งคุ้มครองให้เด็กด้วยโอกาสเด็กผู้ตกอยู่ในภพภัย เด็กผู้ขาดไร้ผู้อุปการะ และเด็กพิการได้รับการอุปการะและได้รับการดูแลเลี้ยงดูให้เท่าเทียมกับเด็กทั่วไป
- 2) ส่วนที่ 2 การกำหนดหลักเกณฑ์และแบบพิธีซึ่งประเทศที่ให้สัตยาบันแก่อนุสัญญาต้องปฏิบัติตาม
 - 3) ส่วนที่ 3 เกี่ยวข้องกับกลไกของอนุสัญญาซึ่งกำหนดวิธีการสอดส่องดูแลและการปฏิบัติตามอนุสัญญาและกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ในการบังคับใช้

2.1.2 ความหมายของเด็กข้ามชาติ

การค้นหานิยามของคำว่า “เด็กข้ามชาติ” นั้นจะพิจารณาจากความหมายของ “เด็ก” “เด็กต่างด้าว” “คนต่างด้าว” และ “แรงงานข้ามชาติ” ที่มีดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 มาตรา 4 “เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 “เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ได้ให้นิยามคำว่า “เด็ก” ไว้ในมาตราที่ 1 ว่า เด็กหมายถึง มนุษย์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี นอกเสียจากกว่าภายใต้กฎหมายที่มีผลบังคับใช้ต่อเด็กผู้นั้นได้มีการกำหนดอายุในการบรรลุนิติภาวะของการเป็นผู้ใหญ่ไว้ต่ำกว่านั้น

รัตนพงศ์ ตุมพสุวรรณ (2553) ให้ความหมายไว้ว่า เด็กต่างด้าว หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 0-18 ปี ไม่มีสัญชาติไทย ไม่มีสถานะเป็นคนไทยโดยสืบสายโลหิตจากมารดา ไม่มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติและไม่มีสถานะเป็นคนไทยโดยแผ่นดินหลัก เช่นเดียวกับเด็กต่างชาติ เด็กไร้สัญชาติและเด็กอพยพข้ามชาติ

ส่วนความหมายของ “คนต่างด้าว” ในพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 มาตรา 5 หมายถึง บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (“พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551,” 2551)

กฤตยา อาชวนิจกุล (2546) กล่าวไว้ว่าตามกฎหมายสัญชาติของไทย “แรงงานข้ามชาติ” คือ บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่อยู่ในประเทศไทยทุกคนถือว่าเป็นคนต่างด้าวหรือคนข้ามชาติทั้งหมด

วรรณภา สิริศิริ (2559) กล่าวว่า แรงงานข้ามชาตินั้นมีลักษณะใกล้เคียงกับผู้ลี้ภัย เนื่องจากมีการโยกย้ายถิ่นฐานจากประเทศต้นทางไปยังประเทศปลายทางเหมือนกันแต่จะต่างกันตรงแรงงานข้ามชาติจะไปเพื่อวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยมีทั้งไปแบบถูกกฎหมายหรือลักลอบเข้าประเทศ

รัตนพงศ์ ตุมพสุวรรณ (2553) ได้พิจารณาโดยใช้คำว่า “คนไร้สัญชาติ” ซึ่งหมายถึง บุคคลที่ไม่ได้รับการรับรองว่าเป็นพลเมืองหรือมีสัญชาติของรัฐใดเลย ซึ่งความไร้สัญชาติของบุคคลย่อม

หมายถึงการที่บุคคลไม่มีสัญชาติไทย ดังนั้นการที่บุคคลไร้สัญชาติก็จะกลายเป็น “คนต่างด้าว” โดยปริยาย

ดังนั้น เด็กข้ามชาติ จึงหมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์และไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งอาจใช้คำเรียกแตกต่างกันไปตามบริบทที่ใช้ในการศึกษา เช่น “เด็กต่างด้าว” “นักเรียนต่างด้าว” หรือ “เด็กย้ายถิ่นข้ามชาติ” เป็นต้น

2.1.3 สถานการณ์แรงงานข้ามชาติและเด็กข้ามชาติในประเทศไทย

นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีแรงงานข้ามชาติย้ายถิ่นเข้ามาเป็นจำนวนมากและได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นในภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่หรืออุตสาหกรรมขนาดเล็ก ล้วนต้องการลดต้นทุนในการผลิตและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ทำให้ความต้องการแรงงานระดับล่างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะแรงงานไร้ทักษะหรือแรงงานไร้ฝีมือ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา รัฐบาลได้ยอมรับการเข้ามาของแรงงานข้ามชาติเนื่องจากภาคธุรกิจเอกชนได้เจรจาขอให้มีการจ้างแรงงานข้ามชาติขึ้น จึงทำให้รัฐบาลใช้นโยบายแบบผ่อนปรนยืดหยุ่นให้แรงงานข้ามชาติสามารถหลบหนีเข้าเมืองและสามารถทำงานได้ตามเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่รัฐบาลกำหนดไว้ (ปริดา รอดนวล, 2251) ปัจจุบันแม้คนไทยส่วนใหญ่จะไม่ยอมรับการมีแรงงานข้ามชาติเข้ามาอยู่ร่วมกันในสังคม แต่ก็ยังมีกลุ่มคนบางส่วนยอมรับและต้องการแรงงานเหล่านี้ โดยเฉพาะเจ้าของกิจการที่มีความจำเป็นต้องใช้แรงงานข้ามชาติเป็นจำนวนมาก เช่น กิจการเกี่ยวกับประมง ประมงทะเล ประมงน้ำจืด โรงอิฐ โรงสีข้าว เป็นต้น โดยส่วนใหญ่อาชีพดังกล่าวนี้ไม่สามารถหาแรงงานไทยมาทำได้อีกทั้งคนไทยไม่นิยมทำงานประเภทที่กล่าวมา ในทางตรงกันข้ามในมุมมองของผู้จ้างงานพบว่า เหตุผลที่ไม่นิยมจ้างแรงงานไทยเนื่องมาจากค่าจ้างแรงงานและลักษณะนิสัยของคนไทยที่ไม่สู้งาน ไม่ตรงต่อเวลาและควบคุมดูแลยากกว่าแรงงานข้ามชาติ จึงทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่หันไปจ้างแรงงานข้ามชาติแทน

2.1.4 เด็กข้ามชาติในประเทศไทย

จากข้อมูลที่ผ่านมาและนโยบายของรัฐบาลจะพบว่าเด็กข้ามชาติถูกจัดเป็นกลุ่มที่มีความเชื่อมโยงกับแรงงานข้ามชาติเนื่องจากเป็นกลุ่มที่เป็นผลิตผลที่มาจากแรงงานข้ามชาติ จากงานวิจัยของกฤตยา อาชวนิจกุล, วรณา จารุสมบุรณ์, และ อัญชลี วรวัชรรัตน์ (2540) พบว่าการเข้ามาของแรงงานข้ามชาติมีทั้งนำครอบครัวติดตามมาด้วยหรือมาสร้างครอบครัวในประเทศไทย จึงทำให้มีเด็กที่เกิดในเมืองไทยเพิ่มขึ้นและกลายเป็นเด็กไร้สัญชาติเนื่องจากพ่อแม่เป็นคนข้ามชาติผิดกฎหมาย ซึ่ง

เป็นปัญหาตามมาทั้งในด้านการศึกษาและด้านสังคมอื่น ๆ แรงงานข้ามชาติและเด็กข้ามชาตินั้นถูกจัดให้อยู่ในประเด็นภายใต้ความมั่นคงของชาติที่รัฐให้ความสำคัญและคอยสอดส่องกำกับดูแล เนื่องจากเป็นเรื่องที่สังคมทั่วโลกจับตามอง โดยเด็กข้ามชาตินั้นแบ่งออกเป็นหลายประเภท จากการศึกษางานของ นัยน์ปพร สิปปภาส (2551) และ ศิริภา ใจมุข (2554) สามารถสรุปลักษณะการเข้ามาอยู่ของเด็กข้ามชาติในประเทศไทยได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

- 1) เด็กข้ามชาติที่ติดตามครอบครัวมายังประเทศไทย เด็กข้ามชาติที่เข้ามาในสถานะผู้ติดตามจะสืบเนื่องมาจากการที่แรงงานข้ามชาตินั้นตัดสินใจอพยพย้ายถิ่นจากประเทศต้นทางมายังประเทศปลายทางเมื่อเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเด็กเหล่านี้ก็จะอาศัยอยู่ร่วมกันกับพ่อแม่หรือญาติพี่น้องที่อยู่ในชุมชนชาติพันธุ์ของตน
- 2) เด็กข้ามชาติที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยด้วยตนเองหรือมากับเพื่อนหรือคนรู้จัก โดยมีเด็กจำนวนมากที่สมัครใจเดินทางเข้ามาในประเทศไทยด้วยตนเองโดยการตัดสินใจที่จะเข้ามาทำงานอาจเกิดจากการชักชวนของคนรู้จัก เพื่อนหรือคนที่เคยเข้ามาทำงานในประเทศไทยแล้วกลับไปชักชวนหรือเล่าให้ฟังจนทำให้เด็กกลุ่มนี้เกิดความสนใจที่จะเข้ามาเสี่ยงโชคในประเทศไทย โดยมีทั้งการขออนุญาตผู้ปกครองก่อนมาหรือบางคนแอบหนีมาเอง
- 3) เด็กข้ามชาติที่เข้ามายังประเทศไทยด้วยกระบวนการค้ามนุษย์หรือเข้ามาโดยมีระบบนายหน้า ซึ่งการเข้ามาในรูปแบบนี้มีทั้งเด็กที่โดนบังคับและเด็กที่เต็มใจมาด้วยตนเอง เด็กที่โดนบังคับให้มานั้นถูกบังคับตั้งแต่ประเทศต้นทางจนถึงประเทศปลายทางโดยใช้เล่ห์เหลี่ยมหรือโดนหลอกลวง ส่วนเด็กที่เต็มใจมาเนื่องมาจากการอยากมีชีวิตที่ดีขึ้นโดยคิดว่าเมื่อมาประเทศไทยแล้วจะมีรายได้หรือชีวิตที่ดีกว่าอยู่ในประเทศต้นทาง
- 4) เด็กข้ามชาติที่เกิดในประเทศไทย เด็กข้ามชาติประเภทนี้เกิดมาจากแรงงานข้ามชาติที่อพยพเข้ามาทำงานเมื่อมาอยู่ร่วมกันและชาติพันธุ์เดียวกันก็เริ่มขยายขยายทั้งที่อยู่อาศัย ที่ทำงาน วิถีชีวิตตลอดจนพัฒนาการด้านสังคมจากอยู่คนเดียว เริ่มอยู่เป็นคู่ ตลอดจนขยายสมาชิกจนเป็นครอบครัวใหญ่ขึ้น เด็กที่เกิดในประเทศไทยนั้นยังไม่สามารถระบุจำนวนที่แน่ชัดได้ว่ามีอยู่เท่าไรโดยส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่เกิดจากพ่อแม่สัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาตามลำดับ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติ

การย้ายถิ่นจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเกิดขึ้นมาตั้งแต่อดีต ปัจจุบันการย้ายถิ่นยังคงเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเกิดขึ้นในทุกประเทศทั่วโลก ซึ่งแต่ละประเทศมีบริบท

แตกต่างกันไปทั้งในประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง อาจเป็นผลมาจากการเมือง ความมั่นคงภายในประเทศ เศรษฐกิจ รวมไปถึงสังคมที่อาศัยอยู่ ในบางประเทศต้องเปิดรับและสนับสนุนการย้ายถิ่นเนื่องจากการขยายการเติบโตในด้านเศรษฐกิจที่ต้องการตลาดแรงงานในระดับสูง และในบางประเทศต้องออกนโยบายหรือมาตรการในการควบคุมไม่ให้คนย้ายถิ่นเข้ามามากเกินไป

“การย้ายถิ่น” คือ การเคลื่อนย้ายประชากรข้ามเขตพื้นที่หนึ่งไปอยู่ยังอีกพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนทำให้ประชากรที่อยู่ในพื้นที่ต้นทางและประชากรที่อยู่ในพื้นที่ปลายทางมีรูปแบบที่เปลี่ยนไป โดยการเป็นผู้ย้ายถิ่นได้จะต้องมีการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยไม่ใช่แค่การย้ายบ้าน คำว่า “ถิ่น” ในที่นี้เป็นสิ่งที่ใช้แสดงเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่รวมเอาความเป็นสังคมและชุมชนเอาไว้เมื่อผู้ย้ายถิ่นต้องเปลี่ยนที่อยู่อาศัยนั้นหมายถึงผู้ย้ายถิ่นต้องเปลี่ยนทั้งสังคมและวิถีชีวิตที่เคยอยู่เดิม

ถ้าพิจารณาการย้ายถิ่นในด้านระยะทางหรือพื้นที่ทางภูมิศาสตร์จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (มนทกานต์ ฉิมมามี, 2557) ดังนี้

- 1) การย้ายถิ่นภายในประเทศ (Internal Migration) เป็นการย้ายถิ่นภายในอาณาเขตของประเทศรวมถึงการย้ายถิ่นภายในตำบล อำเภอ จังหวัดหรือในระดับภาคก็ได้
- 2) การย้ายถิ่นระหว่างประเทศ (International Migration) หรือเรียกว่าการย้ายถิ่นข้ามชาติเป็นการย้ายถิ่นข้ามพรมแดนระหว่างประเทศจากเป็นการย้ายถิ่นจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง โดยสามารถแบ่งย่อยได้ 2 ประเภท คือ การย้ายถิ่นอย่างถาวร (Permanent Migration) และการย้ายถิ่นแบบชั่วคราว (Temporary Migration)

นอกจากนี้ถ้าพิจารณาในกรอบด้านกฎหมายของประเทศต้นทางและปลายทาง จะแบ่งได้อีก 2 ประเภท คือ การย้ายถิ่นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และการย้ายถิ่นอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (สุภาพร พิมลลิขิต, 2548) ดังนี้

- 1) การย้ายถิ่นเข้าเมืองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หมายถึงการที่แรงงานข้ามชาติหรือครอบครัวที่เข้ามาทำงานในประเทศอื่นได้รับใบอนุญาตในประเทศนั้นซึ่งก็คือการที่ผู้ย้ายถิ่นมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเมืองถูกต้องตามกฎหมายโดยมีระยะเวลาในการพำนักอยู่อาศัยที่แน่นอน มีการตรวจลงตรา (VISA) มีหนังสือเดินทางที่มีการประทับตรา ผู้ย้ายถิ่นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนเข้าเมือง ผู้ย้ายถิ่นในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานที่เป็นการต้องการของตลาดแรงงานในประเทศปลายทาง และผู้ลี้ภัยทางการเมืองที่ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยในประเทศที่ลี้ภัยโดยมีระยะเวลาตามที่กำหนด

- 2) การย้ายถิ่นเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย หรือการย้ายถิ่นที่ผู้ย้ายไม่มีเอกสารที่ถูกต้องหรือครบถ้วน ผู้ย้ายถิ่นกลุ่มนี้เข้ามาโดยการลักลอบเข้าเมืองหรือลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศอื่นโดยไม่มีใบอนุญาตให้ทำงาน ไม่มีการตรวจลงตรา ไม่มีหนังสือเดินทาง และไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลด้านคนเข้าเมืองและการทำงานของแรงงานข้ามชาติ แรงงานกลุ่มนี้มักจะประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายหรืออาชีพระดับล่าง นอกจากนี้ยังรวมไปถึงผู้ลักลอบทางการเมืองที่เข้าเมืองมาโดยไม่มีใบอนุญาตหรืออยู่เกินระยะเวลาที่ขอลี้ภัยโดยไม่ยอมกลับประเทศ ในการจำแนกประเภทของผู้ย้ายถิ่นเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย Battistella และ Skeldon, 1999 อ้างถึงในกฤตยา อาชวนิจกุล (2546) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) ผู้เดินทางเข้าเมืองโดยไม่มีเอกสารการเดินทาง อาจเรียกว่าผู้หลบหนีเข้าเมืองส่วนใหญ่ใช้วิธีลักลอบเข้าเมืองโดยไม่ผ่านจุดตรวจหรือเข้ามาโดยการช่วยเหลือของกลุ่มแรงงานข้ามชาติ 2) ผู้ย้ายถิ่นคงค้าง เป็นผลมาจากการอยู่เกินเวลาที่ตรวจลงตรากำหนดไว้ 3) ผู้ย้ายถิ่นแรงงาน มีหลายกลุ่มที่เห็นชัดเจนคือกลุ่มที่ทำงานโดยไม่มีใบอนุญาต เช่น ในกรณีของนักท่องเที่ยวหรือนักศึกษาที่เดินทางเข้ามาอย่างถูกต้องแต่กลับไปทำงานเป็นผู้ใช้แรงงาน พบมากในประเทศที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง

ถ้าพิจารณาจากประเด็นเรื่องครอบครัวซึ่งอาจถูกมองเป็นประเด็นย่อย แต่กลับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดเด็กย้ายถิ่นหรือเด็กข้ามชาติตามมา โดยในประเด็นนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ผู้ย้ายถิ่นที่มีครอบครัวอยู่ที่ประเทศต้นทาง และผู้ย้ายถิ่นที่มาสร้างครอบครัวในประเทศปลายทาง

- 1) ในส่วนของผู้ย้ายถิ่นที่มีครอบครัวอยู่ที่ประเทศต้นทางมาก่อนจะพบว่าส่วนหนึ่งจะเดินทางเข้าประเทศมาโดยลำพังแล้วให้ครอบครัวรออยู่ที่ประเทศต้นทาง เมื่อถึงเวลา ก็จะกลับไปอยู่กับครอบครัวเหมือนเดิม บางส่วนได้นำครอบครัวติดตามมายังประเทศปลายทางด้วย เนื่องจากต้องการย้ายถิ่นฐานหรือมาอยู่อย่างถาวรในประเทศปลายทาง
- 2) ผู้ย้ายถิ่นที่มาสร้างครอบครัวในประเทศปลายทาง คือเมื่อผู้ย้ายถิ่นเข้ามาถึงประเทศปลายทางมีงานทำมีที่อยู่พำนักแล้ว ก็จะติดต่อรับครอบครัวที่อยู่ในประเทศต้นทางมาอยู่ด้วยกับตน จากการศึกษาของ Igarashi, 2002 อ้างถึงในวัลยา มนัสเกษมสิริกุล (2551) ในกรณีของชาวปากีสถานได้ย้ายถิ่นเข้าไปเป็นแรงงานฝีมือในประเทศญี่ปุ่น พบว่า ผู้ย้ายถิ่นชาวปากีสถานต้องการที่จะตั้งถิ่นฐานถาวรในญี่ปุ่นแต่ตรงกันข้ามที่รัฐบาลญี่ปุ่นนั้นต้องการให้เข้ามาแค่เพียงชั่วคราวเท่านั้น เมื่อพิจารณาในบริบทของประเทศไทยก็เป็นเช่นเดียวกัน เพราะในปัจจุบันมีผู้อพยพย้ายถิ่นจำนวนมากที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานถาวรและสร้างครอบครัวจนขยาย

เป็นชุมชนเล็กใหญ่เกิดขึ้นในหลายจังหวัดของประเทศไทย จากกรณีดังกล่าวทำให้เราเห็นว่า ประเด็นของการย้ายถิ่นไม่ได้หมายถึงเฉพาะตัวผู้ย้ายถิ่นเท่านั้นแต่รวมไปถึงผู้ติดตามที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้การที่บุคคลเคลื่อนย้ายจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งโดยการข้ามเขตแดนทางภูมิศาสตร์ไปแต่ไม่ได้หมายความว่าคนเหล่านั้นจะกลายเป็นผู้ย้ายถิ่นทันที เนื่องจากยังมีแง่อื่นที่ต้องนำมาพิจารณาคู่กันนั่นก็คือ “ระยะเวลา” โดยระยะเวลาจะเป็นตัวกำหนดว่าการเคลื่อนย้ายของบุคคลนั้น ๆ เป็นการย้ายถิ่นหรือไม่โดยการย้ายถิ่นอาจดูจากวัตถุประสงค์ของการย้ายถิ่นว่าอยู่นานเท่าไร โดยจะอยู่แบบชั่วคราวหรืออยู่แบบถาวร หรืออีกกรณีคือการย้ายถิ่นเฉพาะภายในช่วงเวลา เช่น ย้ายถิ่นแค่ช่วงฤดูการเท่านั้นหรือย้ายเฉพาะช่วงที่มีวิกฤติการณ์บางอย่างเกิดขึ้น ปราโมทย์, 2543 อ้างถึงในมนทกานต์ ฉิมมามี (2557)

“การย้ายถิ่น” อาจสรุปได้ว่า เป็นการเคลื่อนย้ายจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งโดยผู้ย้ายถิ่นมีความตั้งใจว่าจะไปพำนักชั่วคราวหรือถาวร ซึ่งการย้ายถิ่นเป็นการเคลื่อนย้ายประสบการณ์หรือการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางชีวิต สังคมและเศรษฐกิจของบุคคลจากถิ่นที่อยู่เดิมไปสู่ถิ่นที่อยู่ใหม่ โดยคาดหวังว่าการมีชีวิตหรืออนาคตจะต้องดีขึ้นกว่าเดิม

2.3 ผลกระทบจากการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติ

การย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในวงกว้างและเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจต่อเนื่องมาตลอด เนื่องจากการย้ายถิ่นทำให้เกิดผลกระทบหลายประการในประเทศปลายทาง ซึ่งผลกระทบนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนของแรงงานข้ามชาติที่ย้ายถิ่นเข้ามายังมีจำนวนมาก ผลกระทบก็จะสูงในทางตรงกันข้ามถ้ามีการย้ายถิ่นน้อยผลกระทบที่เกิดขึ้นก็จะมีน้อยหรือไม่มีเลย โดยจากงานวิจัยของ กัญญาณัฐ ถิ่นนุช, 2556 อ้างถึงในธนิศ ลีระเดช (2557), สุภาวงศ์ จันทวานิช (2544) และนิวัฒน์ จันมา (2553) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่กล่าวถึงผลกระทบจากการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติพบว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะที่เป็นไปในทางเดียวกันทั้งหมด โดยในที่นี้จะกล่าวถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการเข้ามาทำงานของแรงงานข้ามชาติ ซึ่งในงานวิจัย พบว่ามีประเด็นย่อยซึ่งเมื่อนำมาพิจารณาแล้วประเด็นย่อยเหล่านั้นได้แตกออกมาจากประเด็นหลักทั้งสิ้น จากงานวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปผลกระทบจากการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศปลายทาง โดยแบ่งผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ดังนี้

1) ผลกระทบทางด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยผลกระทบในด้านนี้จะแบ่งย่อยออกเป็นด้านสังคมและด้านวัฒนธรรม

- ในด้านสังคมนั้นพบว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมเป็นหลักเนื่องจากมีแรงงานข้ามชาติมาอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากส่งผลให้เกิดเหตุอาชญากรรมต่าง ๆ ตามมาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม โดยส่วนใหญ่พบว่าปัญหาการลักเล็กขโมยน้อยจนถึงปัญหาอาชญากรรมร้ายแรงซึ่งมาจากแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาแบบผิดกฎหมาย ซึ่งแรงงานกลุ่มนี้ยากแก่การควบคุมและการกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษาเมื่อแรงงานข้ามชาติเข้ามาทำงาน บุตรหลานหรือเด็กในครอบครัวของแรงงานข้ามชาติจะได้รับโอกาสในการเข้ารับการศึกษาศึกษาโดยสามารถเข้าเรียนในสถานศึกษาของไทยได้ตามที่กฎหมายกำหนด หรืออาจเข้าเรียนภายในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่โดยเกิดจากการสอนกันเองภายในกลุ่มเฉพาะภายในชุมชนของตน การเข้าเรียนดังกล่าวส่งผลให้ประเทศปลายทางต้องรับค่าใช้จ่ายสวัสดิการสังคมประเภทต่าง ๆ ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้มาจากระบบภาษีของประชาชนในประเทศปลายทาง นอกจากนี้ ยังส่งผลถึงความแตกต่างในเรื่องของชาติพันธุ์ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งกับคนไทยในชุมชนที่กลุ่มแรงงานข้ามชาติเข้ามาอยู่อาศัย หรือแม้กระทั่งการเข้าเรียนของบุตรหลานแรงงานข้ามชาติในโรงเรียนที่รับนักเรียนข้ามชาติเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนไทย
- ในด้านวัฒนธรรมพบว่า การย้ายถิ่นเข้ามาของแรงงานข้ามชาตินั้นผู้ที่ย้ายถิ่นเข้ามาจะมีการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของประเทศปลายทาง โดยอาจมีความสัมพันธ์กับคนในชุมชนเดิมที่อยู่มาก่อนหรือแม้กระทั่งปรับตัวให้เข้ากับแรงงานข้ามชาติด้วยตนเอง เนื่องจากการย้ายถิ่นเข้ามาจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในประเทศปลายทางได้ ทำให้ต้องเรียนรู้วัฒนธรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านภาษา และในด้านกฎหมายซึ่งในแต่ละประเทศจะกำหนดไว้แตกต่างกันตามแต่บริบทของประเทศปลายทาง นอกจากนี้ ในด้านวัฒนธรรมจะพบว่าการที่ผู้ย้ายถิ่นเข้ามาเมื่อมาอยู่ร่วมกันก็พยายามรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของตนเอาไว้ เช่น การใช้ภาษาของตนเอง การกินอาหารเฉพาะกลุ่ม หรือการแต่งกายโดยคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติในวันสำคัญต่าง ๆ โดยเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนา แต่ในทางตรงกันข้ามแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ก็ยังคง

มีการปรับตัวรับวัฒนธรรมของประเทศปลายทางเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในประเทศ
ปลายทางได้อย่างสะดวกมากขึ้น

- 2) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบด้านนี้ส่งผลต่อทั้งประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง โดยในประเทศต้นทางนั้นพบว่า เมื่อผู้ย้ายถิ่นเข้ามาประกอบอาชีพยังประเทศปลายทางนั้น ส่งผลโดยตรงต่อการรั่วไหลของระบบเงินตรา เมื่อมีรายได้จากการทำงานแรงงานเหล่านี้ได้ ส่งกลับไปยังครอบครัวหรือญาติพี่น้องที่อยู่ ณ ประเทศต้นทาง นอกจากนี้ แม้แรงงานข้ามชาติที่เข้ามาจะสามารถช่วยทดแทนการขาดแคลนแรงงานในประเทศได้ แต่ก็ส่งผลให้ โครงสร้างแรงงานไทยถูกเปลี่ยนแปลงและยังส่งผลถึงการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ในฐานะ แรงงานข้ามชาติที่ประเทศต้นทางต้องจัดสวัสดิการให้อันเนื่องมาจากสิทธิมนุษยชนที่ ประชาคมโลกจับตามอง ส่วนผลกระทบต่อประเทศปลายทางพบว่า เมื่อมีแรงงานย้ายถิ่นเข้า มาทำให้ประเทศที่อยู่ปลายทางเกิดการพึ่งพาแรงงานข้ามชาติเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะการพึ่งพา แรงงานข้ามชาติมากกว่าแรงงานท้องถิ่นเนื่องจากแรงงานข้ามชาติมีค่าแรงที่ถูกและขยัน ทำงานมากกว่า ผนวกกับภายในประเทศปลายทางยังขาดแรงงานระดับล่างอีกเป็นจำนวนมาก จึงทำให้นายจ้างส่วนใหญ่ต้องการจ้างแรงงานข้ามชาติที่มีจำนวนมากกว่า จาก สถานการณ์ดังกล่าวทำให้แนวโน้มของการผลิตภายในประเทศปลายทางเน้นการใช้ แรงงานคนมากกว่าการใช้เทคโนโลยี

2.4 การจัดการศึกษาและผลกระทบจากการจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติ

2.4.1 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติ

จำนวนเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยนั้นไม่สามารถสรุปเป็นตัวเลขที่แน่นอนได้ เนื่องจากปัญหาในการจัดเก็บและรวบรวมเอกสาร รวมไปถึงการแจ้งขึ้นทะเบียน จากข้อมูลของ รัตนา จักกะพาก (2558) พบว่าจากข้อมูลของสำนักทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ระบุว่าใน พ.ศ. 2549 จากมูลประชากรจากประเทศเมียนมา ลาว กัมพูชา และชนกลุ่มน้อยที่มาจดทะเบียน ประวัติแสดงให้เห็นว่ามีเด็กข้ามชาติอายุ 5-18 ปี ประมาณ 2.5 แสนคน กระจายกันอยู่ในจังหวัด ต่างๆ ทั่วประเทศไทย จากข้อมูลจะเห็นว่าจำนวนเด็กข้ามชาติดังกล่าวส่งผลให้เกิดแรงงานเด็กและ ปัญหาสิทธิมนุษยชน ซึ่งเกี่ยวกับความมั่นคงในระดับประเทศ รัฐบาลจึงต้องแก้ไขปัญหาข้างต้นด้วย การให้เด็กข้ามชาติเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยผู้มีสิทธิเข้าเรียนตามนโยบายของรัฐนั้น จากมติของ คณะรัฐมนตรีทำให้เด็กข้ามชาติทุกคนมีสิทธิเข้าเรียนได้แม้จะไม่มีเอกสารแสดงตน ไม่มีสัญชาติไทย

หรือไม่มีแม้กระทั่งบัตรประจำตัวใด ๆ ก็ตามโดยโอกาสในการเข้ารับการศึกษาของเด็กข้ามชาติได้สรุปเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้ (รัตนา จักกะพาก, 2558)

- 1) การจัดการศึกษาโดยโรงเรียนของรัฐซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้บุตรหลานแรงงานข้ามชาติต้องเรียนรวมอยู่กับเด็กไทย โดยโรงเรียนที่กำหนดให้เด็กข้ามชาติเข้าเรียนได้นั้นต้องเป็นโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) โดยเด็กข้ามชาติที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่เกิดในประเทศไทยหรืออยู่มานานแล้วและใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันเนื่องจากการเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐจะต้องใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลัก ถ้าเป็นเด็กที่เพิ่งย้ายมาจะไม่สามารถเรียนรวมกับผู้อื่นได้
- 2) การจัดการศึกษาโดยองค์กรเอกชน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรเอกชน องค์กรศาสนา องค์กรพัฒนาเอกชนทั้งในประเทศไทยและจากต่างประเทศที่เข้ามาสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยเฉพาะ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียน โดยในประเทศไทยพบว่ามีศูนย์การเรียนอยู่ทั่วประเทศกระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั้งหมด 88 ศูนย์ โดยการจัดการศึกษานั้นจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปในแต่ละศูนย์ไม่ว่าจะเป็นวิธีการ ภาษา รวมไปถึงหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาของบุปผา อนันต์สุชาติกุล (2554) ได้แบ่งรูปแบบการจัดการศึกษาแก่ทายาทของผู้อพยพจากประเทศพม่าออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

- 1) รูปแบบที่ปลูกฝังความเป็นไทยภายใต้ความคิดและวัฒนธรรมเดียวกันเพื่อความมั่นคงของชาติโดยการจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของเด็กข้ามชาติโดยจะสอนแบบเดียวกันหมดและเน้นสอนในบริบทของประเทศไทยเป็นหลักซึ่งสามารถพบได้ในสถานศึกษาของรัฐ
- 2) รูปแบบที่ปลูกฝังความเป็นไทยตามแนวพหุวัฒนธรรม โดยการจัดการศึกษาในรูปแบบนี้จะเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ในวัฒนธรรมของตนเอง
- 3) รูปแบบที่คำนึงถึงประเทศต้นทางโดยมีการใช้ภาษาและสังคมวัฒนธรรมที่เหมือนกับประเทศต้นทางโดยคำนึงถึงการกลับไปยังประเทศต้นทางและต้องการรักษาวัฒนธรรมของตนไว้

จากงานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปประเภทของการจัดการศึกษาสำหรับข้ามชาติได้เป็น 2 ประเภทหลัก คือ

1) การจัดการศึกษาแก่เด็กข้ามชาติตามนโยบายที่รัฐกำหนดโดยจะพบว่าเด็กข้ามชาติที่เข้าเรียนในรูปแบบนี้จะเข้าเรียนในโรงเรียนของไทยและเรียนร่วมกับเด็กไทยไม่ว่าจะเป็นภาษา สังคม วัฒนธรรมรูปแบบการจัดการเรียนการสอน หรือหลักสูตรจะเน้นในบริบทของไทยเป็นหลักโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในด้านต่าง ๆ ของเด็กข้ามชาติ

2) การจัดการศึกษาที่จัดตั้งโดยองค์กรเอกชนต่าง ๆ ซึ่งการจัดการศึกษารูปแบบนี้จะเน้นในแง่ของการรักษาเอกลักษณ์วัฒนธรรมของประเทศต้นทาง ไม่ว่าจะเป็นภาษาหรือวัฒนธรรมต่าง ๆ โดยการจัดการศึกษาที่จัดตั้งโดยองค์กรเอกชนนั้นสามารถกำหนดรูปแบบ วิธีการ เนื้อหาหรือหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมซึ่งส่วนใหญ่จะมีหลักสูตรที่ให้เด็กข้ามชาติได้เรียน 2 ภาษาควบคู่กันไปทั้งภาษาของตนและภาษาของประเทศปลายทางเมื่อเด็กข้ามชาติใช้ภาษาของประเทศปลายทางคล่องแล้วในส่วนที่เป็นศูนย์เด็กเล็กเด็กเหล่านี้จะถูกส่งต่อเข้าสู่ระบบการศึกษาของรัฐโดยเริ่มเข้าศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป

จากข้อมูลข้างต้นจะพบว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเด็กข้ามชาติส่วนใหญ่จะไม่เกิดในศูนย์การเรียนรู้ที่ถูกจัดตั้งขึ้นโดยองค์กรเอกชนเนื่องจากเป็นศูนย์ที่ตั้งขึ้นมาโดยเฉพาะมีนักเรียนข้ามชาติที่มีเชื้อชาติ มีวัฒนธรรมเดียวกัน มีการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงเด็กข้ามชาติเป็นสำคัญ อีกทั้งยังได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานเอกชนโดยตรง ซึ่งมีความแตกต่างกับโรงเรียนของไทยโดยผลกระทบที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเกิดกับโรงเรียนของไทยที่รับนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาเนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กไทยเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นภาษา การจัดการเรียนการสอนของครู รวมไปถึงหลักสูตรที่ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของเด็กจึงก่อให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ ตามมาซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นจะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

2.4.2 ผลกระทบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติ

การศึกษาของเด็กข้ามชาติไม่ได้มีแค่ในประเทศไทยเท่านั้นถ้ามองในบริบทโลก พบว่าหลายประเทศที่มีเด็กข้ามชาติก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกันกับประเทศไทย Farley, 2005 อ้างถึงใน Heckmann (2008) กล่าวถึงผลกระทบในระดับมหภาคที่เกิดจากเด็กย้ายถิ่นหรือชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในระบบการศึกษาของสหรัฐอเมริกาว่าความแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการโต้แย้งและการกล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากเด็กกลุ่มดังกล่าวซึ่งเด็กที่ย้ายถิ่นหรือชนกลุ่มน้อยนั้นจะมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน นอกจากนี้การที่ไม่มีครูสำหรับเด็กอพยพหรือครูเฉพาะทางก็นำมาซึ่งปัญหาที่

สัมพันธ์กับระบบโครงสร้างการจัดการการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่แต่ละแห่งจะมีรูปแบบโครงสร้างและการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไปตามปรัชญาพื้นฐาน ตามบริบทของตนเอง

Heckmann (2008) กล่าวถึงในประเด็นที่เกี่ยวกับการแบ่งแยกซึ่งการแบ่งแยกนั้นมีหลายระดับในระดับใหญ่นั้นเป็นการแบ่งแยกระหว่างชาติพันธุ์ ในระดับกลางเป็นการแบ่งแยกภายในองค์กรต่าง ๆ เช่น โรงเรียนที่มีนักเรียนชาติพันธุ์แตกต่างกันซึ่งมีการแบ่งสถานะระหว่างผู้อพยพและผู้ที่ไม่ใช่ผู้อพยพ ในระดับเล็กเป็นการแบ่งแยกในระดับบุคคลคือระหว่างบุคคลด้วยกันเอง การแบ่งแยกที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนั้นอาจพูดถึงการแบ่งแยกระหว่างตัวนักเรียนหรือเป็นการแบ่งแยกในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนแต่ละประเภทก็ได้ โดยการแบ่งแยกในยุโรปไม่ได้แบ่งโรงเรียนเฉพาะสำหรับเด็กข้ามชาติหรือเด็กย้ายถิ่น แต่ก็จะมีบางกรณีที่บริเวณที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ใกล้หรืออยู่ในบริเวณที่มีผู้อพยพอยู่มากโรงเรียนนั้นก็กลายเป็นโรงเรียนที่นักเรียนส่วนมากเป็นเด็กต่างชาตินอกจากนี้ยังพบว่าความต้องการของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดการแบ่งแยก ซึ่งพ่อแม่จะเป็นคนตัดสินใจเมื่อพบว่าในโรงเรียนมีเด็กต่างชาติอยู่จำนวนมากจึงพาบุตรหลานของตนย้ายออกไปเรียนที่อื่น กระบวนการที่เกิดขึ้นนี้เป็นกระบวนการที่เรียกว่า “White Flight” เป็นกระบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้นในยุโรปซึ่งเกิดจากการที่พ่อแม่ไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนเข้าไปเรียนร่วมกับนักเรียนต่างชาติ

จากงานวิจัยของ NIESR พบว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งคือการทำรัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้กับเด็กข้ามชาติ ซึ่งมีผลกระทบหลักในเรื่องของงบประมาณของประเทศซึ่งจากรายจ่ายทางด้านการศึกษาของรัฐพบว่า ค.ศ. 2009 รัฐใช้งบประมาณสำหรับเด็กข้ามชาติประมาณ 11.5 ล้านปอนด์คิดเป็นร้อยละ 15 เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับเด็กที่อพยพเข้ามา นอกจากนี้ยังพบว่าผลกระทบในระดับโรงเรียนที่เกิดขึ้นจากเด็กข้ามชาตินั้นเมื่อเข้าศึกษาในโรงเรียนแล้วนักเรียนได้ย้ายออกกลางคันโดยงานวิจัยนี้มองว่าอาจเป็นเรื่องปกติในหมู่แรงงานข้ามชาติที่ต้องย้ายที่ทำงานหรือย้ายถิ่นอยู่บ่อยครั้งทำให้ต้องพาบุตรหลานของตนเองไปด้วย (George, 2011)

งานวิจัยบางชิ้นได้มุ่งความสนใจไปที่ความสามารถของครูและโรงเรียนในการจัดการกับเด็กต่างชาติและชี้ให้เห็นว่าครูไม่มีความเชี่ยวชาญพอในการตอบสนองความต้องการของเด็กที่อพยพ (Arshad, 2004) งานวิจัยที่เกี่ยวกับประสบการณ์ของเด็กข้ามชาติและครอบครัวของพวกเขาแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนไม่ได้แก้ปัญหาหรือตอบสนองต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชนกลุ่มน้อย ซึ่งในสก็อตแลนด์ สหราชอาณาจักร พบว่าโรงเรียนมักใช้วิธีละเลยหรือละเว้นในเรื่องของความแตกต่างระหว่างนักเรียน

มากกว่าการยอมรับความหลากหลายอย่างเปิดเผย ทำให้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติไม่ได้รับการแก้ไข

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของในประเทศไทยที่กล่าวถึงผลกระทบของปัญหาที่มีสาเหตุมาจากเด็กไร้สถานะโดย (รุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน, 2554) พบว่าปัญหาเด็กไร้สถานะในจังหวัดสมุทรสาครเป็นปัญหาทางสังคมที่เกิดจากการขยายตัวของแรงงานข้ามชาติที่อพยพเข้ามาสู่ตลาดแรงงานในจังหวัดสมุทรสาครจึงทำให้ประชาชนในเขตพื้นที่สมุทรสาครมีความวิตกกังวล รวมถึงหน่วยงานราชการต่างๆ โดยเฉพาะฝ่ายความมั่นคงที่ไม่สามารถระบุจำนวนแรงงานและเด็กข้ามชาติได้อย่างแน่นอนเพราะมีทั้งเข้ามาอย่างถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย โดยวิตกกังวลว่าแรงงานและเด็กข้ามชาติเหล่านี้ส่วนใหญ่มาจากประเทศเมียนมาจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ โดยได้แบ่งปัญหาเด็กข้ามชาติไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การศึกษา 2) ความปลอดภัยในการดำรงชีวิต และ 3) สาธารณะสุข

นอกจากนี้ เปรมใจ วังศิริไพศาล (2557) ยังพบว่า ปัญหาการเข้าถึงการศึกษาของเด็กข้ามชาติมาจากทัศนคติของหน่วยงานในพื้นที่ โดยเฉพาะความหวงใยในด้านความมั่นคงและภาพด้านลบของเด็กข้ามชาติที่ขัดต่อภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว นอกจากนี้การจัดการศึกษานอกระบบโดยหน่วยงานเอกชนมีอยู่จำนวนมากในพื้นที่ชายแดน โดยวิธีการสอนจะใช้หลักสูตรและภาษาของตนเองในการจัดการเรียนการสอน มีครูต่างชาติทำหน้าที่สอนและมีความหลากหลายในเรื่องของมาตรฐานและการจัดการเรียนการสอนและยังไม่มีระบบการประเมินความสอดคล้องกับความต้องการหรือความเหมาะสมของเด็กข้ามชาติซึ่งก็เป็นประเด็นปัญหาอีกรูปแบบหนึ่ง

จากงานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติมีผลกระทบในระดับต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ในระดับโรงเรียนหรือระดับนโยบายซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างและหลักสูตรรวมถึงงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเมื่อมีเด็กข้ามชาติเข้ามาเรียนร่วมในโรงเรียนทำให้งบประมาณบางส่วนต้องนำไปใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติและปัญหาการย้ายออกกลางคันในระหว่างภาคเรียนที่ส่งผลต่อระบบโครงสร้างและการบริหารจัดการภายในโรงเรียน
- 2) ในระดับครูผู้สอนจะพบว่าบางโรงเรียนไม่มีครูที่มีความรู้เฉพาะทางและไม่มีความเชี่ยวชาญในการสอนเด็กข้ามชาติรวมไปถึงในแง่ของภาษาที่ใช้ในโรงเรียนส่วนใหญ่จะใช้ภาษาของ

ประเทศต้นทางเป็นภาษาหลักจึงทำให้เด็กข้ามชาติบางส่วนที่ไม่รู้ภาษามาก่อนไม่สามารถเรียนร่วมกับเพื่อนได้

- 3) ในระดับบุคคลไม่ว่าจะเป็นตัวนักเรียนหรือผู้ปกครองพบว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกี่ยวกับการแบ่งแย่งหรือความแตกต่างระหว่างชาติพันธุ์ซึ่งในประเด็นนี้รวมไปถึงการแบ่งแยกที่เกิดจากผู้ปกครองที่ไม่อยากให้บุตรหลานของตนเรียนร่วมกับเด็กข้ามชาติซึ่งผลกระทบในด้านนี้ทำให้ผู้ปกครองบางส่วนได้พาบุตรหลานย้ายไปเรียนยังโรงเรียนอื่นหรือเลือกที่จะไม่ส่งบุตรหลานของตนเข้าไปเรียนในโรงเรียนที่มีเด็กข้ามชาติเรียนอยู่

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายทางพื้นที่

ในการวิเคราะห์แบบรูปเชิงพื้นที่หรือการศึกษาลักษณะการกระจายของปรากฏการณ์ต่าง ๆ บนผิวโลก ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนโลกไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นล้วนมีการกระจายแตกต่างกันออกไป โดยการกระจายของปรากฏการณ์นั้นอาจมีทั้งแบบสม่ำเสมอหรือไม่สม่ำเสมอขึ้นอยู่กับสาเหตุและปัจจัยที่แตกต่างกัน การศึกษาแบบรูปเชิงพื้นที่สามารถวิเคราะห์ด้วยวิธีสถิติเชิงพื้นที่ซึ่งจะให้ผลลัพธ์เป็นค่าที่แสดงสมบัติการกระจาย (พรรณี ชีวินศิริวัฒน์, 2561) ซึ่งลักษณะการกระจายของปรากฏการณ์ต่าง ๆ นั้น นักภูมิศาสตร์ได้พิจารณาจากลักษณะ 3 ประการ คือความหนาแน่น รูปแบบการกระจาย และลักษณะการกระจาย (ธัญวรัตน์ ธรรมรัตน์, 2551; ภัทรกุล ศิลปะรัตน์, 2556)

1) ความหนาแน่น (Density)

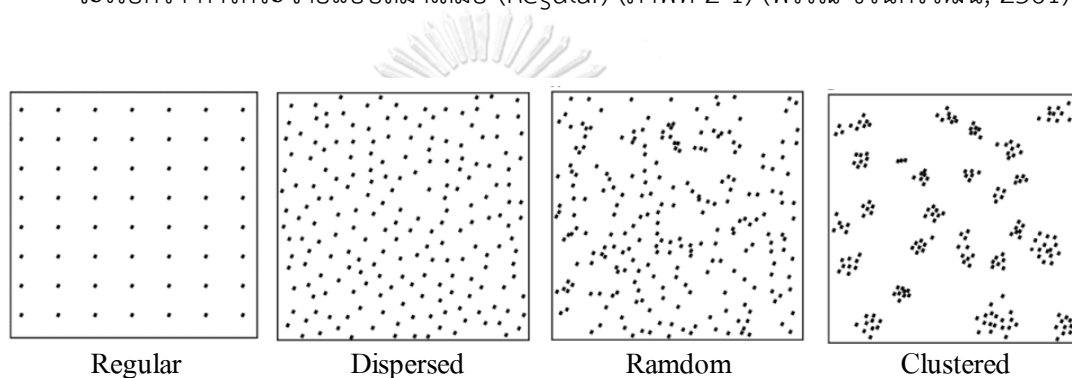
เป็นการวัดจำนวนหรือปริมาณของสิ่งของหรือปรากฏการณ์หนึ่งที่มารวมตัวอยู่ภายในพื้นที่ การวัดสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ โดยจะวัดแบบเฉพาะตัวไม่ได้ต้องมีความสัมพันธ์ของสิ่งนั้นกับพื้นที่ ความหนาแน่นหาได้จากสัดส่วนของสิ่งที่ศึกษาต่อพื้นที่ทั้งหมด โดยปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจะอธิบายออกมาในลักษณะที่เรียกว่าปรากฏการณ์ที่มีความหนาแน่นสูงและปรากฏการณ์ที่มีความหนาแน่นต่ำ

2) แบบรูปการกระจาย (Pattern)

แบบรูปการกระจายในพื้นที่ นักภูมิศาสตร์จะใช้รูปทรงเลขาคณิตมาใช้ในการอธิบายแบบรูปหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นวงกลม เส้นตรง หรือลักษณะตัวอักษรต่าง ๆ หรือแบบไม่มีรูปแบบซึ่งเรียกอีกอย่างว่าแบบสุ่ม (Fellmann, 2013)

3) ลักษณะการกระจาย (Distribution)

การกระจายของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ภายในบริเวณพื้นที่ศึกษา ลักษณะของการกระจายไม่ได้บอกว่าปรากฏการณ์ที่ศึกษามีจำนวนเท่าไรแต่จะบอกว่าปรากฏการณ์ที่ศึกษามีระยะห่างกันมากน้อยเพียงใด โดยลักษณะของการกระจายหรือเรียกว่าค่าดัชนีบอกระดับการกระจาย สามารถสรุปได้ 3 แบบ คือ 1) การกระจายแบบกระจัดกระจาย (Dispersed) 2) การกระจายแบบสุ่ม (Random) และ 3) การกระจายแบบเกาะกลุ่ม (Clustered) นอกจากนี้ยังมีอีกกรณีคือ เมื่อมีการกระจายแบบสมบูรณ์หรือข้อมูลมีระยะห่างเท่ากัน จะเรียกว่า การกระจายแบบสม่ำเสมอ (Regular) (ภาพที่ 2-1) (พรรณี ชีวินศิริวัฒน์, 2561)

ภาพที่ 2-1 ลักษณะการกระจายทางพื้นที่

ที่มา : Roy H Miller III. (2015)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่และผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนข้ามชาติในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าในงานวิจัยต่างๆ มีเทคนิค วิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์แตกต่างกันทั้งในเรื่องของการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายและในส่วนของการวิเคราะห์ผลกระทบ ดังนี้

2.6.1 การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่

การวิเคราะห์การกระจายทางพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยหลายเรื่อง โดยใช้เทคนิคที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละงานวิจัย เช่น งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุข ไม่ว่าจะเป็นการกระจายตัวของผู้ป่วยหรือการกระจายของโรคระบาดต่าง ๆ โดยการกระจายตัวของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ที่วิเคราะห์แบบรูปการกระจายตัวของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โดยใช้เทคนิค Average Nearest

Neighbor พบว่า ผู้ป่วยมีการกระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม และมีความหนาแน่นอยู่ตรงหมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 2 รองลงมาคือ ริมฝั่งแม่น้ำ (วันวิสาข์ คำสุข, 2558) หรือการกระจายเชิงพื้นที่ของโรคไข้เลือดออก ในเขตเทศบาลนครนครปฐม โดยทำการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายของโรคไข้เลือดออกและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระจายของโรคไข้เลือดออกในเขตเทศบาลนครนครปฐม เพื่อวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกและศึกษาปัญหาอุปสรรคในการควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตเทศบาลนครนครปฐม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์รูปแบบการกระจายของโรคไข้เลือดออกด้วยดัชนีค่าความใกล้เคียง และทำการวิเคราะห์พื้นที่ศูนย์กลางและชายขอบการเกิดโรคไข้เลือดออก โดยการวิเคราะห์ดัชนีการกระจุกตัวและการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก โดยการซ้อนทับข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกด้วยโปรแกรมทางระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (จิตรภณ สุนทร, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงพื้นที่และการวิเคราะห์เชิงพื้นที่แบบลำดับชั้น เพื่อการวางแผนและป้องกันในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี (วัชรพงษ์ แสงนิล, 2558) โดยทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงพื้นที่ของมอแรนและทำการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายของโรคมาลาเรีย ด้วยวิธี Standard Deviation Ellipse (SDE) พ.ศ. 2555-2557 พบว่า ความสัมพันธ์เชิงพื้นที่มีรูปแบบเป็นกลุ่ม (P-value < 0.001) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 และมีองศาของแนวโน้มการเกิดโรคมาลาเรียครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 969.32 ตารางกิโลเมตร และมีจำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในรัศมีการกระจายของโรคจำนวน 53 หมู่บ้าน

การวิเคราะห์การกระจายทางพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ยังถูกนำมาใช้วิเคราะห์เชิงพื้นที่ในการวิเคราะห์ร้านอาหารตามชาติพันธุ์ในเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาทำเลที่ตั้งและการกระจายของร้านอาหาร รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยเชิงพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กับที่ตั้งและการกระจายดังกล่าว (สุธาทิพย์ หาญพิชิตวณิชย์, 2550) นอกจากนี้ยังนำมาใช้วิเคราะห์การศึกษาการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานครทั้งในด้านที่ตั้ง ขนาด การกระจาย ตลอดจนปัจจัยซึ่งมีผลต่อรูปแบบการตั้งถิ่นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญของศาสนาอิสลาม มัสยิด ต่อการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของชุมชนชาวไทยมุสลิมกับพื้นที่อื่น ๆ ในกรุงเทพมหานคร (สมาน อีระวัฒน์, 2531) ซึ่งพบว่า ชาวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานครจำแนกตามแหล่งดั้งเดิมของการย้ายถิ่นได้หลายสายแต่ละเชื้อสายจะแยกกันตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนเฉพาะของตน โดยได้ขยายตัวอาศัยอยู่ในชุมชนทั้งสิ้น 152 แห่ง ในพื้นที่ 19 เขตของกรุงเทพมหานคร ชุมชนคนไทยมุสลิมดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นชุมชนขนาดเล็ก อายุไม่มากและมีทำเลที่ตั้งอยู่ทางตะวันออกของกรุงเทพมหานคร ในด้านแบบรูปการกระจายของชุมชน พบว่ามีการกระจาย

เป็นแบบสุ่มและส่วนใหญ่ตั้งอยู่นอกรัศมี 10 กิโลเมตร จากศูนย์กลางของกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้เทคนิค Nearest-Neighbor Analysis ในการวิเคราะห์การกระจายและแบบรูปเชิงพื้นที่ของโรงแรมที่ใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ พบว่า การกระจายเชิงพื้นที่ของโรงแรมในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ มีการกระจายแบบเกาะกลุ่มในย่านเมืองเก่า เขตคูเมืองและบริเวณโดยรอบ และบริเวณรอบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (กฤษณะ ยิ้มสอาด, ธนัฐพล มีสมบูรณ์, ปภาวิชญ์ มหามาตย์, และ ยุวดี ถีอธรรม, 2561)

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลกระทบ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเข้ามาของแรงงานข้ามชาติและเด็กข้ามชาตินั้นส่งผลให้เกิดทั้งข้อดีและข้อเสียที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข การเมืองและความมั่นคงผ่านมุมมองของผู้เกี่ยวข้องในรูปแบบที่แตกต่างกัน โดยในส่วนของแรงงานข้ามชาติพบว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะอยู่ในด้านเศรษฐกิจ สาธารณสุข และการเมืองและความมั่นคงเป็นหลัก โดยการย้ายถิ่นของแรงงานเมียนมาและผลกระทบต่อการพัฒนาในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดย สุมาลี แซ่ว่อง (2549) ได้ทำการศึกษาสาเหตุ และรูปแบบต่าง ๆ ของการย้ายถิ่นและศึกษาผลกระทบการย้ายถิ่นของแรงงานเมียนมาในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อการพัฒนาต่าง ๆ ในเขตเทศบาลเมืองแม่สอด พบว่า การย้ายถิ่นของแรงงานเมียนมาที่เข้ามาอาศัยและทำงานในเขตเทศบาลเมืองแม่สอด มีสาเหตุหลักมาจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและมีความขัดแย้งภายในประเทศเมียนมา ทำให้ประชาชนไม่มีที่ดินทำกิน รายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพและมีสภาพความเป็นอยู่ที่ยากลำบากประกอบกับประเทศไทยมีภาวะเศรษฐกิจที่ดีกว่าทั้งในด้านรายได้ ค่าจ้าง โอกาสในการแสวงหารายได้ และสภาพแวดล้อมในการทำงานทำให้แรงงานเมียนมาย้ายถิ่นเข้ามาทำงานเพื่อหาโอกาสที่ดีกว่าให้กับตนเองและครอบครัว การย้ายถิ่นของแรงงานเมียนมาได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนเทศบาลเมืองแม่สอดทั้งในด้านเศรษฐกิจซึ่งก่อให้เกิดการขยายตัวทั้งในระดับประเทศและระดับชุมชน เนื่องจากแรงงานเมียนมาเข้ามาตอบสนองความต้องการแรงงานจากการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้น แรงงานเมียนมาเหล่านี้มีค่าแรงต่ำ ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ (กิริยา กุลกลการ, 2553) ในแง่ความมั่นคงปลอดภัยอาชญากรรมที่เกิดจากแรงงานเมียนมาส่วนใหญ่เป็นแรงงานผิดกฎหมายซึ่งยากต่อการติดตามจับกุม (ปรีดา รอดนวล, 2251) ในแง่สาธารณสุข ทำให้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคต่าง ๆ โดยเฉพาะโรคที่ไม่พบในประเทศไทยมาเป็นเวลานานเมื่อเจ็บป่วยก็จะใช้บริการรักษาจากโรงพยาบาลของรัฐทำให้ส่งผลกระทบต่อประมาณรายรับ รายจ่ายของโรงพยาบาลที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับ ปัญหาแรงงานข้ามชาติ กรณีศึกษาเทศบาลนคร

สมุทรสาคร ที่พบว่า ปัญหาที่เกิดจากแรงงานข้ามชาติในพื้นที่เทศบาลนครสมุทรสาคร มีหลายประการ ดังนี้ ปัญหาความไม่เข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม การกลับมาของโรคติดต่อที่หายไป แล้วจากสังคมไทย การขาดสุขลักษณะที่ดี การแย่งอาชีพคนไทย (จินดา อารงอาจริยกุล, 2558) นอกจากนี้การศึกษาผลกระทบของแรงงานข้ามชาติในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี เพื่อวิเคราะห์ ปัจจัยผลกระทบของแรงงานข้ามชาติและเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยผลกระทบของแรงงานข้ามชาติจำแนกตามข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการวิเคราะห์ปัจจัย พบว่า ปัจจัยผลกระทบของแรงงานข้ามชาติประกอบด้วย 10 ด้าน คือ ด้านสาธารณสุข ด้านการจัดการภาครัฐ ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านการแพร่ระบาดและวัฒนธรรม ด้านความรู้สึทางจิตใจ ด้านค่าครองชีพและการท่องเที่ยว ด้านการงาน ด้านการพัฒนาแรงงานด้านสุขภาพและการพัฒนาฝีมือแรงงาน และด้านการทุจริตคอร์รัปชั่น ในส่วนของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยผลกระทบของแรงงานข้ามชาติพบว่า เพศที่ต่างกันมีคิดเห็นต่อผลกระทบด้านความรู้สึทางจิตใจที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (sig = 0.01) และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลกระทบด้านการพัฒนาแรงงานที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (sig = 0.04) (ประสพชัย พสุนนท์ และ วิทวัส ขุนหนู, 2558) อีกทั้งการศึกษาผลกระทบของแรงงานข้ามชาติต่อความคิดเห็นของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาเริก อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า ผลกระทบของแรงงานข้ามชาติต่อชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม รองลงมา ได้แก่ ผลกระทบทางด้านการเมืองความมั่นคง ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ และผลกระทบทางด้านสาธารณสุข ตามลำดับ (อภิชัย ดำรงอนุชาติ, 2555)

นอกจากนี้ยังมีผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการย้ายถิ่นฐานที่ไม่ใช่เฉพาะแรงงานข้ามชาติเท่านั้น ยังรวมไปถึงการตั้งถิ่นฐานของชาวตะวันตกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานและส่งผลกระทบจากการตั้งถิ่นฐานในจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2547-2557 (สุดฤดี บำรุง, 2558) โดยวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการไหลบ่าของชาวตะวันตกที่มีผลกระทบต่อสังคมภูเก็ตในปัจจุบัน โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้ทั้งจากการศึกษาเอกสารและการรวบรวมข้อมูลภาคสนามที่ใช้ทั้งการสังเกตและการสัมภาษณ์ชุมชนบ้านไสยวน ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในระหว่าง พ.ศ.2557-2559 โดยพบว่าจากการศึกษาภาคสนาม ณ บ้านไสยวน ชี้ให้เห็นว่าการไหลบ่าของชาวตะวันตกนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ของเกาะ ประชากร ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนพื้นถิ่น ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นว่า

ชาวตะวันตกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดภูเก็ตกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทางด้านประชากรของภูเก็ตในปัจจุบัน เกิดปรากฏการณ์คนรุ่นใหม่ที่เรียกว่า “ลูกครึ่งฝรั่ง” ทำให้เกิดความหลากหลายทางด้านโครงสร้างประชากรและทำให้เกิดความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมซึ่งเห็นได้ชัดจากการใช้ภาษาอังกฤษที่เป็นผลพวงมาจากการผสมผสานความหลากหลายระหว่างกลุ่มชาวตะวันตกและคนภูเก็ต อิทธิพลจากการตั้งถิ่นฐานของชาวตะวันตกที่มีต่อวิถีชีวิตของคนภูเก็ตจะเห็นได้จากความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นที่เปลี่ยนไป

ผลกระทบของเด็กข้ามชาติที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยประเด็นหลักจะเกี่ยวกับผลกระทบในด้านสังคม จากการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขเด็กไร้สถานะจังหวัดสมุทรสาครพบว่า เด็กข้ามชาติที่เข้ามาสู่ประเทศไทยทำให้จำนวนแรงงานข้ามชาติเพิ่มสูงขึ้น โดยปัญหาที่เกิดจากแรงงานข้ามชาติที่ผิดกฎหมายเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดปัญหาเด็กไร้สถานะตามมา (รุ่งภพ คงฤทธิ์ ระจัน, 2554) นอกจากนี้ รัตนพงศ์ ตุ่มพสุวรรณ (2553) ได้ทำการวิเคราะห์มุมมองของครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กข้ามชาติในโรงเรียน เพื่อหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเด็กข้ามชาติในโรงเรียน โดยใช้การวิจัยเชิงผสม การศึกษาเชิงปริมาณใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับมุมมองของครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กข้ามชาติในโรงเรียน ควบคู่กับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การศึกษารายกรณี จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสรุปรวมกันเพื่อตอบคำถามการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละความถี่ สถิติที่นำมาใช้เปรียบเทียบได้แก่ t-test และ ANOVA วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า การวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างข้อสรุปอุปนัย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนมุ่งให้เด็กข้ามชาติสามารถอ่านออกเขียนได้ วัตถุประสงค์การเรียนการสอนของเด็กข้ามชาติไม่แตกต่างกับเด็กไทย เด็กข้ามชาติสามารถปรับตัวในโรงเรียนไทยได้เร็ว มีความตั้งใจในการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลายตอบสนองต่อความต้องการของเด็กข้ามชาติ การวัดและประเมินผลใช้เกณฑ์เดียวกับเด็กไทย ส่วนมุมมองของครูในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติ พบว่า ครูมีความสุขในการสอนเด็กข้ามชาติและรู้สึกว่าการเรียนการสอนของเด็กข้ามชาติเหมือนกับการเรียนการสอนเด็กไทย ครูบางกลุ่มรู้สึกกังวลกับการสอนเด็กข้ามชาติโดยให้เหตุผลว่า สอนยากต้องใช้ความพยายามสูง ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องสอน และห่วงความมั่นคงของประเทศไทย ในด้านแนวทางสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติในอนาคต ควรดำเนินการจัดการศึกษาให้กับเด็กข้ามชาติต่อในรูปแบบเดิมเพื่อเห็นแก่ความเสมอภาคในการศึกษา และควรจัดให้มีโรงเรียนเฉพาะสำหรับเด็กข้ามชาติ และสุดท้ายควรมีการจัดระบบดูแลการออกเอกสารให้แก่เด็กข้ามชาติ

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นว่า การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่และการวิเคราะห์ผลกระทบในด้านเศรษฐกิจและสังคมมีวิธีการที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความเหมาะสมของงานวิจัย โดยเฉพาะการวิเคราะห์การกระจายทางพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยที่หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ของผู้วิจัย

2.7 สรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงานข้ามชาติ เด็กข้ามชาติ รวมไปถึงนโยบายและกฎหมายต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า การที่จำนวนเด็กข้ามชาติเพิ่มขึ้นในปัจจุบันนั้นมีผลโดยตรงมาจากการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามประเทศ การค้นคว้าข้อมูลที่ผ่านมาจึงจำเป็นต้องกล่าวถึงการย้ายถิ่นและผลกระทบที่เกิดจากแรงงานข้ามชาติเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้จำนวนเด็กข้ามชาติเพิ่มมากขึ้น งานวิจัยข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะในด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านเชื้อชาติ การใช้ภาษา ตลอดจนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติ การทบทวนวรรณกรรมทำให้สามารถดำเนินการวิจัยให้อยู่ในขอบเขตและเป็นแนวทางให้สามารถดำเนินการวิจัยในลำดับต่อไป

บทที่ 3

พื้นที่ศึกษาและวิธีดำเนินงานวิจัย

3.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

3.1.1 ขนาดพื้นที่และอาณาเขตติดต่อ

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนและปากอ่าวไทยในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย หรือประมาณเส้นรุ้งที่ 13 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก เป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร ห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางรถไฟวงเวียนใหญ่-มหาชัย ประมาณ 30.1 กิโลเมตร และตามระยะทางหลวงหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) ประมาณ 30 กิโลเมตร มีเนื้อที่ขนาด 872.347 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 545,216 ไร่ (สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561) จังหวัดสมุทรสาครมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือติดกับ	จังหวัดนครปฐม
ทิศใต้ติดต่อกับ	อ่าวไทย
ทิศตะวันออกติดกับ	กรุงเทพมหานคร
ทิศตะวันตกติดกับ	จังหวัดสมุทรสงคราม และราชบุรี

3.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปจังหวัดสมุทรสาคร (สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561) มีลักษณะเป็นทั้งที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตอนในและที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีนตอนใต้ พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นที่ราบลุ่มในเขตน้ำจืด พื้นที่จังหวัดถูกแบ่งเป็น 2 ฝั่ง โดยมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่ตามแนวเหนือใต้ซึ่งไหลมาจากจังหวัดนครปฐม ผ่านอำเภอกะทู้มแบน บ้านแพ้ว ไหลลงสู่อ่าวไทยบริเวณปากแม่น้ำในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1-2 เมตร ระยะทางยาวประมาณ 70 กิโลเมตร มีโครงข่ายลำคลองเชื่อมถึงกันทั่วพื้นที่จังหวัด ในแต่ละวันพื้นที่เกือบทั้งหมดได้รับอิทธิพลน้ำขึ้นน้ำลงจากอ่าวไทยส่งผลต่อระดับน้ำในแม่น้ำท่าจีนและคูคลองต่าง ๆ นอกจากนี้ตะกอนที่มากับน้ำขึ้นน้ำลงมีการทับถมจนกลายเป็นที่ราบลุ่มอันอุดมสมบูรณ์ พื้นที่ตอนบนในเขตอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอกะทู้มแบนมีความอุดมสมบูรณ์ของดินและมีโครงข่ายแม่น้ำลำคลองเชื่อมโยงถึงกัน จึงเหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืชนานาชนิด และพื้นที่บางส่วนเป็นย่านธุรกิจอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย ส่วนพื้นที่ตอนล่างของจังหวัดในเขตอำเภอเมืองจะอยู่ติดชายฝั่งทะเลมี

ความยาว 41.8 กิโลเมตร เหมาะแก่การประกอบอาชีพประมงหรือออกทะเล เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และทำนาเกลือ เป็นต้น

3.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะสภาพภูมิอากาศของจังหวัดสมุทรสาครจะเป็นแบบป่าฝนเมืองร้อนเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมทะเล ลมบก อีกทั้งยังได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือรวมทั้งพายุดีเปรสชันที่พัดผ่านมาจากทะเลจีนใต้ จึงทำให้มีความชื้นในอากาศสูงมีปริมาณฝนตกปานกลาง ปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 958.1 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27.8 องศาเซลเซียส มีความชื้นสัมพัทธ์ ต่ำสุด 50 สูงสุด 95 (สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561)

3.1.4 หน่วยการปกครอง

จังหวัดสมุทรสาครแบ่งการปกครองออกเป็น 3 ระดับ (ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร, 2560) ได้แก่

- 1) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย ส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน 32 ส่วน ราชการ 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทู้แม่แบน และอำเภอบ้านแพ้ว (ตารางที่ 3-1)
- 2) การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วย 38 ส่วนราชการ และ 13 หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ
- 3) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 2 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 9 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 25 แห่ง ตารางที่ 3-1 จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล และอบต. ในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2560

อำเภอ	พื้นที่(ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	หมายเหตุ
เมืองสมุทรสาคร	492.040	18	116	5	12	1 เทศบาลนคร 4 เทศบาลตำบล
กะทู้แม่แบน	135.276	10	76	4	6	1 เทศบาลนคร 1 เทศบาลเมือง 2 เทศบาลตำบล
บ้านแพ้ว	245.031	12	98	3	7	3 เทศบาลตำบล
รวม	872.347	40	290	12	25	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร (2560)

3.1.5 ข้อมูลการปกครองเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร

พื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีพื้นที่จำนวน 492.04 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 18 ตำบล 116 หมู่บ้าน ดังแสดงในภาพที่ 3-1 และตารางที่ 3-2

ภาพที่ 3-1 แผนที่แสดงเขตการปกครองระดับตำบลในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
ตารางที่ 3-2 จำนวนตำบลและหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ตำบล	หมู่บ้าน
1.ตำบลท่าจีน	7 หมู่บ้าน
2.ตำบลชัยมงคล	6 หมู่บ้าน
3.ตำบลบางหญ้าแพรก	6 หมู่บ้าน
4.ตำบลบ้านเกาะ	8 หมู่บ้าน
5.ตำบลบางกระเจ้า	9 หมู่บ้าน
6.ตำบลโคกขาม	10 หมู่บ้าน
7.ตำบลกาหลง	8 หมู่บ้าน
8.ตำบลนาโคก	6 หมู่บ้าน
9.ตำบลนาดี	9 หมู่บ้าน
10.ตำบลท่าทราย	8 หมู่บ้าน

ตำบล	หมู่บ้าน
11.ตำบลคอกกระบือ	6 หมู่บ้าน
12.ตำบลพันท้ายนรสิงห์	8 หมู่บ้าน
13.ตำบลบางน้ำจืด	6 หมู่บ้าน
14.ตำบลบ้านบ่อ	9 หมู่บ้าน
15.ตำบลบางโทรัด	10 หมู่บ้าน
16.ตำบลมหาชัย (ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร)	
17.ตำบลท่าฉลอม (ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร)	
18.ตำบลโกรกกราก (ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร)	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร (2560)

3.1.6 จำนวนประชากรและโครงสร้างประชากร

จังหวัดสมุทรสาครมีสภาพสังคมแบบกึ่งชนบทกึ่งเมือง ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองส่วนใหญ่จะตั้งบ้านเรือนกระจุกตัวอยู่ริมถนนสายหลักและสายรอง มีลักษณะครอบครัวเดี่ยว ส่วนในชนบทจะมีการตั้งรกรากกระจายตามริมน้ำ ลำคลอง ประชากรส่วนใหญ่เป็นคนไทยสายเชื้อจีน และเชื้อสายรามัญ ปัจจุบันมีประชากรตามทะเบียนราษฎรในจังหวัดสมุทรสาครข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 (กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย, 2560) มีจำนวน 568,465 คน ดังแสดงในตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-3 จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรในจังหวัดสมุทรสาคร

เพศ	จำนวน
ชาย	274,645
หญิง	293,820
รวม	568,465

ที่มา : สำนักบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน (2560)

โดยอำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 192,830 คน รองลงมา คือ อำเภอกระทุ่มแบน จำนวน 63,536 คน และอำเภอบ้านแพ้ว จำนวน 48,598 คน

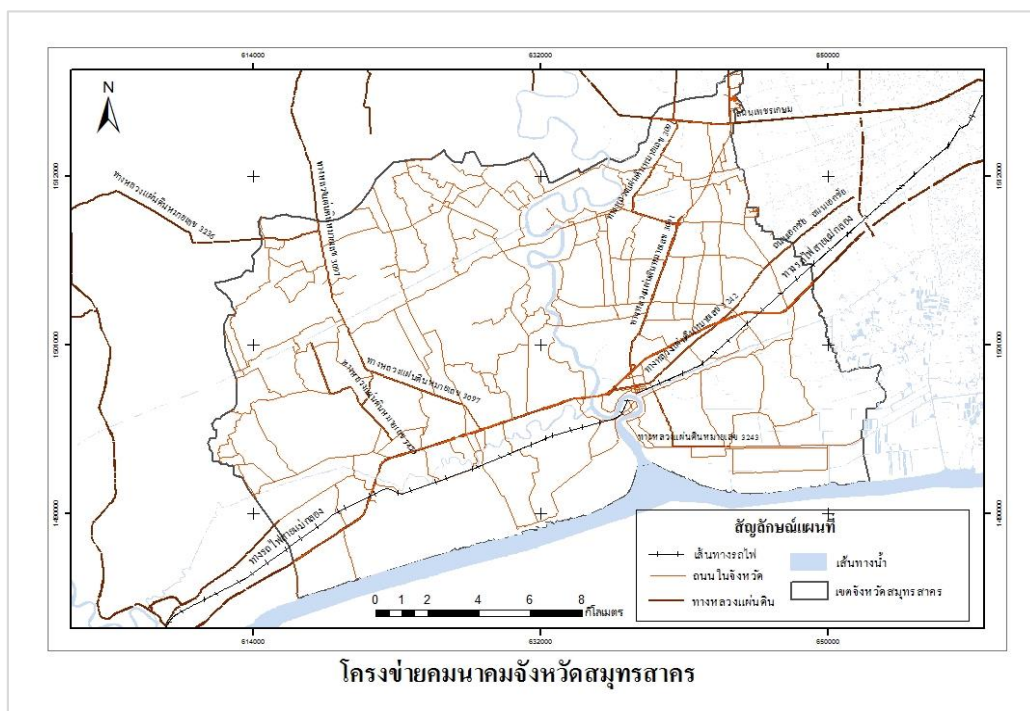
3.1.7 โครงการคมนาคมสัญจรจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ 2 เส้นทาง (ภาพที่ 3-2) ดังนี้

3.1.7.1 การคมนาคมทางบกโดยมีทางรถไฟ 2 สาย คือ สายวงเวียนใหญ่-มหาชัย และสายแม่กลอง-มหาชัย ส่วนทางถนน จังหวัดสมุทรสาครมีเส้นทางคมนาคมทางถนนสายหลักที่สำคัญ ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) เริ่มต้นจากสามแยกบางประแก้ว ผ่านที่ทำการเขตบางขุนเทียน ด่านตำรวจทางหลวงเอกชัย ถึงสะพานต่างระดับแยกข้ามมหาชัยที่ กม.28 (ระยะทาง 29 กิโลเมตร)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) เริ่มต้นจากแยกท่าพระ แยกอ้อมน้อย ผ่านอำเภอกระทุ่มแบน เข้าจังหวัดที่แยกทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3091 (ระยะทาง 21 กิโลเมตร)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3242 (ถนนเอกชัย) เริ่มต้นจากถนนเทิดไทย เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ผ่านวัดโพธิ์แจ้ง เข้าจังหวัดจุดเดียวกันกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35

3.1.7.2 การคมนาคมทางน้ำ โดยมีแม่น้ำและลำคลองที่ใช้ในการสัญจรและเป็นเส้นทางในการขนถ่ายสินค้าที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน คลองมหาชัย คลองภาษีเจริญ คลองสุนัขหอน คลองบางยางและคลองดำเนินสะดวก (เกียรติศักดิ์ สองศรี, 2553)

ภาพที่ 3-2 แผนที่แสดงโครงข่ายคมนาคมจังหวัดสมุทรสาคร

3.1.8 ระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการ

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมเป็นฐานการผลิตหลักโดยมีโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอสำหรับการพัฒนาต่อไปในอนาคต โดยโครงสร้างพื้นฐานหลักของจังหวัดประกอบด้วย

- 1) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนครบทุกอำเภอ ทุกตำบล และทุกหมู่บ้านโดยข้อมูล พ.ศ.2559 มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 236,828 ราย จำหน่ายกระแสไฟฟ้ารวม 3,803 หน่วย จำแนกเป็นไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสมุทรสาคร (รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาครและอำเภอบ้านแพ้ว) การไฟฟ้าภูมิภาคอ้อมน้อยและการไฟฟ้าส่วนส่วนภูมิภาคกระทุ่มแบน โดยแบ่งเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อการอยู่อาศัย จำนวน 195,612 ราย สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม จำนวน 35,513 ราย สถานที่ราชการและสาธารณะ จำนวน 1,750 รายและอื่น ๆ จำนวน 3,953 ราย (สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561)
- 2) ประปา การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดสมุทรสาคร รับผิดชอบจำหน่ายน้ำประปาบริการประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร (ตำบลท่าฉลอม ตำบลบางหญ้าแพรก

ตำบลท่าจีน ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบางโพธิ์ ตำบลกาหลง ตำบลชัยมงคล ตำบลท่าทราย ตำบลนาดี ตำบลบางน้ำจืด ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลโคกขาม ตำบลคอกกระบือ) และอำเภอกระทุ่มแบน (ตำบลคลองมะเดื่อ ตำบลแคราย ตำบลสวนหลวง) รวมทั้งหมด 16 ตำบล มีขนาดพื้นที่ประมาณ 60 ตารางกิโลเมตร

- 3) โทรศัพท์ การให้บริการโทรศัพท์ในจังหวัดพื้นที่สมุทรสาคร อยู่ในความรับผิดชอบของบริษัท ทศท.คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีชุมสายโทรศัพท์ 3 แห่ง ได้แก่ ชุมสายโทรศัพท์สมุทรสาคร ชุมสายโทรศัพท์กระทุ่มแบน และชุมสายโทรศัพท์บ้านแพ้ว มีเลขหมายที่มีผู้เช่าให้บริการ 55,777 เลขหมาย (สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561)
- 4) ไปรษณีย์ ปัจจุบันมีที่ทำการไปรษณีย์ของการสื่อสารแห่งประเทศไทยให้บริการภายในจังหวัดสมุทรสาครจำนวน 5 แห่ง โดยอำเภอเมืองสมุทรสาครมี 2 แห่ง

ซึ่งระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการถือเป็นปัจจัยหลักในการดึงดูดการลงทุนภาคอุตสาหกรรมให้เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจะเห็นว่าทางจังหวัดมีการลงทุนพัฒนาสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการให้มีความพร้อมในการรองรับการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมและการพาณิชย์กรรม ทั้งทางด้านกรไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์และการบริการพื้นฐานอื่น ๆ

3.1.9 การศึกษา

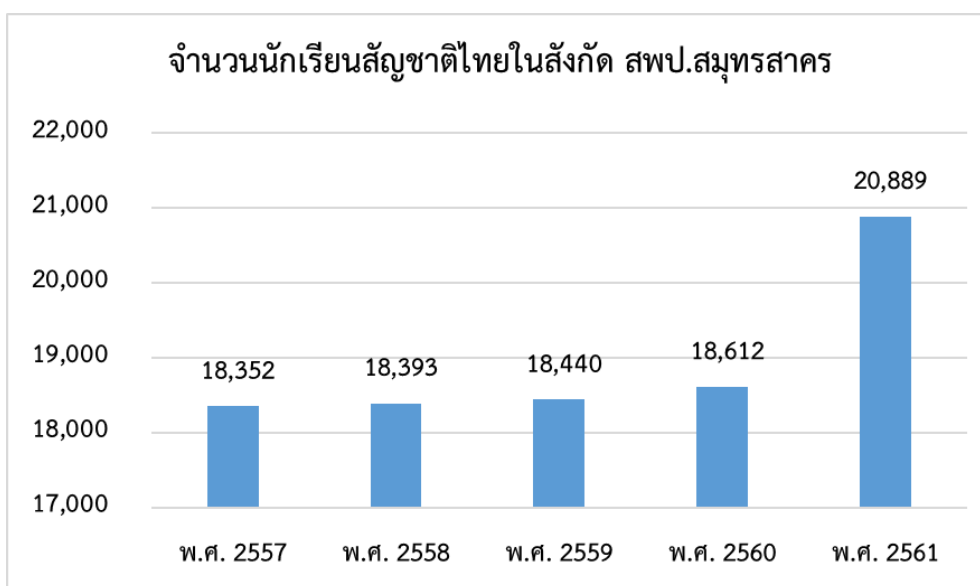
ปีการศึกษา 2560 จังหวัดสมุทรสาคร (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร, 2560) มีจำนวนโรงเรียนรวมทั้งหมด 160 แห่ง มีนักเรียนทั้งหมด 51,764 คน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 114 แห่ง สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวนโรงเรียน 23 แห่ง สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนโรงเรียน 18 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา 3 แห่งและสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 2 แห่ง โดยแบ่งเป็นประเภทดังแสดงในตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3-4 โรงเรียนในจังหวัดสมุทรสาครปีการศึกษา 2560

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
หน่วยงานย่อย	จำนวนโรงเรียน	จำนวนนักเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	103	38,304
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	11	13,299
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ		
สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	23	14,422
สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา		
วิทยาลัยเทคนิค	1	4,476
วิทยาลัยประมง	1	272
วิทยาลัยการอาชีพ	1	838
สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา		
วิทยาลัยชุมชน	1	327
สถาบันพลศึกษา	1	646
สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น		
สามัญและอาชีวะ	18	15,022

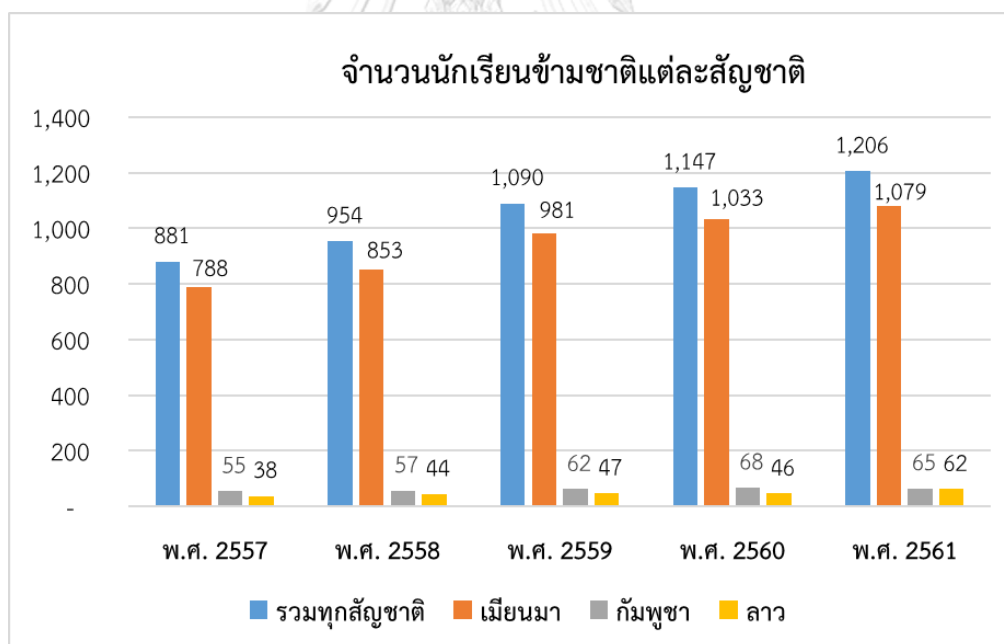
ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร (มิถุนายน 2560)

โดยมีจำนวนนักเรียนสัญชาติไทยและจำนวนนักเรียนข้ามชาติที่เข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2557-2561 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2561) ดังแสดงในภาพที่ 3-3 และ ภาพที่ 3-4

ภาพที่ 3-3 จำนวนนักเรียนสัญชาติไทยในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พ.ศ. 2557–2561

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2561)

ภาพที่ 3-4 จำนวนนักเรียนข้ามชาติ 3 สัญชาติ ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พ.ศ. 2557–2561

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2561)

3.1.10 สภาพเศรษฐกิจและข้อมูลด้านสถานประกอบการ

จังหวัดสมุทรสาครเป็นเมืองเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในหลาย ๆ ด้านทั้งด้านการประมง การอุตสาหกรรมหรือการเกษตร จากข้อมูลสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ประจำปี พ.ศ. 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่าสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดสมุทรสาครมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวสูงมาตลอด

จากข้อมูลทางสถิติ ณ พ.ศ. 2560 (สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561) พบว่าจังหวัดสมุทรสาครมีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 5,916 โรงงาน เงินลงทุนรวมจำนวน 267.19 ล้านบาท มีลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 317,816 คน ดังแสดงในตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3-5 ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมตั้งแต่ พ.ศ. 2557-2560

รายการ	พ.ศ.			
	2557	2558	2559	2560
โรงงานอุตสาหกรรม	4,964	5,180	5,486	5,916
เงินทุน (ล้านบาท)	205,716	216,768	249,304	267,319
คนงาน (คน)	279,490	288,585	300,933	317,816

ที่มา : สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร (2561)

การกระจายของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรสาครนั้นส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองและอำเภอกระทุ่มแบน เนื่องจากมีความสะดวกทางด้านคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค ส่วนในอำเภอบ้านแพ้วมีการกระจายตัวค่อนข้างน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่สำหรับทำเกษตรกรรมเป็นหลัก

3.1.11 ข้อมูลด้านแรงงาน

จังหวัดสมุทรสาครเป็นแหล่งธุรกิจประมงที่สำคัญของประเทศและเป็นศูนย์กลางการซื้อขายสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ทำให้ภาคการประมงมีความต้องการแรงงานจำนวนมากแต่แรงงานไทยไม่นิยมทำงานในกิจการประมงทะเลและกิจการต่อเนื่องจากประมงทะเล โดยอ้างว่าเป็นงานหนักและงานสกปรก ระยะเวลาการทำงานไม่แน่นอน มักจ้างเป็นการเหมาหรือจ้างเฉพาะช่วงเวลาทำให้มีการเข้าออกงานสูงจึงเกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในกิจการดังกล่าว ในส่วนของ

กิจการภาคเกษตรและกิจการที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรก็ประสบปัญหาจากการขาดแคลนแรงงาน เช่นกันเนื่องจากเป็นงานที่อยู่กลางแจ้ง การทำงานไม่เป็นเวลาผู้ประกอบการหรือนายจ้างจึงหันมาจ้างแรงงานข้ามชาติทำงานแทนโดยเฉพาะแรงงานชาวเมียนมาที่หลังไหลเข้ามาทำงานและกลายเป็น “ประชากรแฝง” เกือบเท่าๆ กับประชากรทั้งจังหวัด (สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561)

3.2 ข้อมูลแรงงานข้ามชาติในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

แรงงานข้ามชาติในจังหวัดสมุทรสาคร (สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561) แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

3.2.1 กลุ่มแรงงานข้ามชาติที่เข้าเมืองถูกกฎหมาย ประกอบด้วยประเภทต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ประเภทตลอดชีพ
- 2) ประเภทชั่วคราวที่ขออนุญาตทำงานตามมาตรา 9
- 3) ประเภทส่งเสริมการลงทุนและกฎหมายอื่นตามมาตรา 12
- 4) ประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง MOU
- 5) ประเภทพิสูจน์สัญชาติและได้รับใบอนุญาตทำงาน

โดยแรงงานข้ามชาติประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง MOU และประเภทพิสูจน์สัญชาติ คือกลุ่มแรงงานสัญชาติเมียนมา ลาวและกัมพูชาที่เดินทางเข้ามาทำงานชั่วคราวเดิมเป็นแรงงานที่ผิดกฎหมาย ภายหลังรัฐบาลได้ดำเนินการพิสูจน์สัญชาติและลงนาม MOU เพื่อให้การนำเข้าแรงงานเป็นไปอย่างถูกกฎหมายในปัจจุบันจึงได้จัดให้แรงงาน 2 ประเภทดังกล่าวให้ไปรวมอยู่ในกลุ่มแรงงานข้ามชาติถูกกฎหมาย

3.2.2 กลุ่มแรงงานข้ามชาติเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงาน (กลุ่มมาตรา 12)

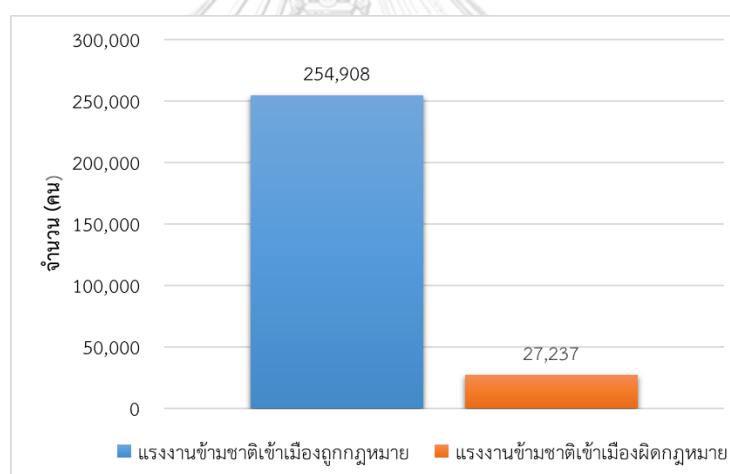
- 1) ชนกลุ่มน้อย
- 2) แรงงานข้ามชาติ 3 สัญชาติ (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ตามมติคณะรัฐมนตรี 16 มกราคม 2561

จากสถิติของสำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าจำนวนแรงงานข้ามชาติที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561 จังหวัดสมุทรสาครมีแรงงานข้ามชาติที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานคงเหลือทั้งสิ้นจำนวน 282,145 คน ซึ่งจำแนกตามลักษณะตามการเข้าเมืองของแรงงานข้ามชาติพบว่าเป็นกลุ่มคนข้ามชาติเข้าเมืองถูกกฎหมายจำนวน 254,908 คน และคนข้ามชาติ

เข้าเมืองผิดกฎหมายจำนวน 27,237 คน (ภาพที่ 3-5) โดยแบ่งย่อยประเภทของแรงงานข้ามชาติได้ ดังนี้

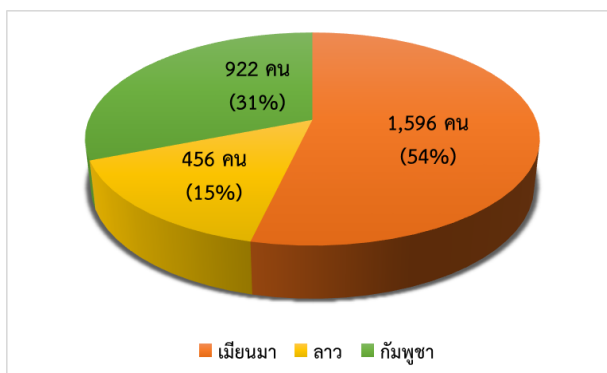
- 1) คนเข้าเมืองถูกกฎหมายมาตรา 9 นำเข้าตาม MOU จำนวน 173,611 คน
- 2) แรงงานตามมาตรา 9 ประเภทพิสูจน์สัญชาติ จำนวน 77,920 คน
- 3) แรงงานประเภททั่วไป จำนวน 3,245 คน
- 4) แรงงานตามมาตรา 12 ประเภทส่งเสริมการลงทุน จำนวน 132 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561)

สำหรับกลุ่มคนข้ามชาติที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย (มาตรา 13) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) 3 สัญชาติซึ่งในปัจจุบันลดจำนวนน้อยลงทุกปี โดยแบ่งเป็นแรงงานข้ามชาติ 3 สัญชาติตามมติคณะรัฐมนตรี (เมียนมา ลาว กัมพูชา) จำนวน 21,772 คน และเป็นชนกลุ่มน้อยจำนวน 5,465 คน

ภาพที่ 3-5 เปรียบเทียบจำนวนแรงงานข้ามชาติถูกกฎหมายและผิดกฎหมายในจังหวัดสมุทรสาคร ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร (2561)

โดยจำนวนแรงงานข้ามชาติหลบหนีเข้าเมืองที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานได้ตามมติคณะรัฐมนตรี นั้นเป็นแรงงานที่อนุญาตให้มาทำงานชั่วคราว เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในประเทศไทย โดยแรงงานในกลุ่มนี้ประกอบด้วยแรงงาน 3 สัญชาติ คือ เมียนมา ลาว และกัมพูชา โดยข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561 พบว่ามีจำนวนแรงงานข้ามชาติหลบหนีเข้าเมืองที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน 2,974 คน ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานสัญชาติพม่ามากที่สุด จำนวน 1,596 คน สัญชาติกัมพูชา จำนวน 922 คน และสัญชาติลาว จำนวน 456 คนตามลำดับ (ภาพที่ 3-6)

ภาพที่ 3-6 เปรียบเทียบจำนวนแรงงานข้ามชาติหลบหนีเข้าเมืองที่ได้รับอนุญาตทำงาน จำแนกตามสัญชาติ

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร (2561)

3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หนังสือ คู่มือ เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ การเก็บข้อมูลภาคสนาม และการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.3.1. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่เก็บได้โดยตรงจากพื้นที่ศึกษา มีวิธีการเก็บรวบรวม ได้แก่ การสำรวจภาคสนามเพื่อระบุตำแหน่งที่ตั้งของหมู่บ้านที่เด็กข้ามชาติอาศัยอยู่และการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ทำการรวบรวมและบันทึกไว้แล้ว ได้แก่ ข้อมูลทางสถิติจำนวนนักเรียนข้ามชาติจากโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และชั้นข้อมูลภูมิศาสตร์จากกระทรวงคมนาคม

3.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่

3.4.1 กลุ่มประชากรนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประกอบไปด้วยนักเรียนระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (รวมโรงเรียนประเภทขยายโอกาส) โดยนักเรียนข้ามชาติที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย 3

สัญชาติ คือ เมียนมา ลาว และกัมพูชา โดยประชากรกลุ่มนี้จะใช้การรวบรวมข้อมูลทางสถิติเพื่อนำมา กำหนดที่ตั้งหมู่บ้านเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

3.4.2 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม

- ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาครโดยเจาะจงเฉพาะโรงเรียนที่รับนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษา ในงานวิจัยนี้พื้นที่ศึกษาครอบคลุม 55 โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง
- ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนสัญชาติไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

เนื่องจากไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน จึงทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ไม่ทราบขนาดของประชากร โดยใช้สูตร W. G. Cochran (ทรงชัย ทองปาน, 2558) กำหนดระดับความ เชื่อมั่นของการเป็นตัวแทนประชากรร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่ง สามารถคำนวณขนาดตัวอย่างได้จากสมการที่ 1

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{E^2} \dots\dots\dots \text{สมการที่ 1}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

P คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม 0.5

Z คือ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (ระดับ 0.05) มีค่าเท่ากับ 1.96

E คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (precision) มีค่าเท่ากับ 0.05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{0.5(1-0.5)1.96^2}{0.05^2}$$

$$0.05^2$$

$$n = 384$$

ในการศึกษาครั้งนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครูและผู้ปกครองของเด็กนักเรียน สัญชาติไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติอย่างน้อย 384 ชุด เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 423 ตัวอย่าง โดยการบวกเพิ่ม ร้อยละ 10 จากสูตรที่คำนวณได้

การแบ่งสัดส่วนการกระจายของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้แบบสอบถามกระจายโดยทั่วถึงและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยจะใช้การแบ่งการกระจายของแบบสอบถามให้กลุ่มครูและผู้ปกครอง ในอัตราส่วน 3:7 เนื่องจากกลุ่มครูมีน้อยกว่ากลุ่มของผู้ปกครอง และตามระดับของโรงเรียนโดยดูจากจำนวนนักเรียนข้ามชาติซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ใหญ่ กลาง เล็ก ในอัตราส่วน 3:2:1 ดังแสดงในตารางที่ 3-6

ตารางที่ 3-6 การแบ่งสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดประชากรเด็ก ข้ามชาติ	จำนวน โรงเรียน*	กลุ่มตัวอย่าง ครู	กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง	รวม
น้อยกว่า 20 คน (เล็ก)	40	80	160	240
20-100 คน (กลาง)	12	36	96	132
มากกว่า 100 คน (ใหญ่)	3	15	36	51
รวม		131	292	423

* อ้างอิงจากข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2561)

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.5.1 การสัมภาษณ์เบื้องต้นเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการทำแบบสอบถาม โดยถามในประเด็นด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียน โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ กลุ่มผู้อำนวยการ ครู และกลุ่มผู้ปกครองของเด็กนักเรียนสัญชาติไทย

3.5.2 แบบสอบถามผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้สอบถามประชากร 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้อำนวยการและครู 2) กลุ่มผู้ปกครองของเด็กนักเรียนสัญชาติไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ

3.5.3 เครื่องมือกำหนดตำแหน่งบนโลก

3.5.4 โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

3.5.5 โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติ

3.6 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

3.6.1 การสร้างแบบสอบถาม

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและขอบเขตการวิจัย

2) การสัมภาษณ์เบื้องต้นเพื่อนำประเด็นที่ได้มาใช้ในการทำแบบสอบถาม โดยจะสัมภาษณ์บุคคล 2 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มผู้อำนวยการ ครู และกลุ่มผู้ปกครองของเด็กนักเรียนสัญชาติไทย ในการสัมภาษณ์นี้เพื่อให้ได้แนวผลกระทบที่เกิดขึ้นจากนักเรียนข้ามชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นการสุ่มแบบบังเอิญ โดยสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครองในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนข้ามชาติมากกว่า 100 คนเนื่องจากเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ที่ได้รับผลกระทบ

3) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ข้อมูลผลกระทบในด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างโดยแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

- ส่วนแรก เป็นสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage)
- ส่วนที่สอง เป็นผลกระทบที่เกิดจากนักเรียนข้ามชาติจากการเข้าศึกษาในโรงเรียนของไทย โดยส่วนนี้จะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) โดยนำข้อคำถามแต่ละข้อมาให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

- ผลกระทบด้านบวก มากที่สุด	ค่าคะแนน	5 คะแนน
- ผลกระทบด้านบวก มาก	ค่าคะแนน	4 คะแนน
- ผลกระทบด้านบวก ปานกลาง	ค่าคะแนน	3 คะแนน
- ผลกระทบด้านบวก น้อย	ค่าคะแนน	2 คะแนน
- ไม่มีผลกระทบ	ค่าคะแนน	1 คะแนน

- ผลกระทบด้านลบ น้อย ค่าคะแนน -2 คะแนน
- ผลกระทบด้านลบ ปานกลาง ค่าคะแนน -3 คะแนน
- ผลกระทบด้านลบ มาก ค่าคะแนน -4 คะแนน
- ผลกระทบด้านลบ มากที่สุด ค่าคะแนน -5 คะแนน

4) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด (ดังแสดงในภาคผนวก)

3.6.2 การรวบรวมข้อมูล

3.6.2.1 ข้อมูลชั้นภูมิศาสตร์

รวบรวมข้อมูลที่ได้จากกระทรวงคมนาคม โดยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ศึกษา ประกอบด้วยข้อมูลชั้นภูมิศาสตร์ซึ่งอยู่ในรูปดิจิทัล รูปแบบ shapefile ดังแสดงในตารางที่ 3-7 ตารางที่ 3-7 ตารางรวบรวมข้อมูลภูมิศาสตร์จากกระทรวงคมนาคม

ลำดับ	ชื่อชั้นข้อมูล	ประเภทข้อมูล	แหล่งที่มา
1	อำเภอ	พื้นที่	กระทรวงคมนาคม
2	ตำบล	พื้นที่	
3	ถนน	เส้น	
4	ทางน้ำ	เส้น	
5	โรงเรียน	จุด	

นอกจากนี้ จัดทำข้อมูลพื้นฐานจากการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อระบุตำแหน่งของหมู่บ้านที่นักเรียนข้ามชาติอยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครโดยใช้ข้อมูลทางสถิติที่ได้จากโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยแบ่งเป็นนักเรียนข้ามชาติ 3 สัญชาติ ได้แก่ เมียนมา ลาว และ กัมพูชา พ.ศ. 2557-2561 ดังแสดงในตารางที่ 3-8

ตารางที่ 3-8 ตารางข้อมูลภูมิศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลำดับ	ชื่อชั้นข้อมูล	ประเภทข้อมูล	แหล่งที่มา
1	เมียนมา_57	จุด	ข้อมูลจากการสำรวจ ข้อมูลภาคสนาม
2	ลาว_57	จุด	
3	กัมพูชา_57	จุด	
4	เมียนมา_58	จุด	
5	ลาว_58	จุด	
6	กัมพูชา_58	จุด	
7	เมียนมา_59	จุด	
8	ลาว_59	จุด	
9	กัมพูชา_59	จุด	
10	เมียนมา_60	จุด	
11	ลาว_60	จุด	
12	กัมพูชา_60	จุด	
13	เมียนมา_61	จุด	
14	ลาว_61	จุด	
15	กัมพูชา_61	จุด	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนนี้จะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้โปรแกรม ArcGIS เพื่อวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติแต่ละสัญชาติ และส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยวิธีการทางสถิติ

3.7.1 วิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติ จากข้อมูลทางสถิติระหว่าง พ.ศ. 2557-2561 ซึ่งจัดเก็บเป็นข้อมูลจุดของค่าพิกัดตำแหน่งที่ตั้งหมู่บ้านที่นักเรียนอาศัยอยู่ในฐานข้อมูลระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

1) วิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติด้วยวิธีสถิติเชิงพื้นที่ Global Moran's I

Global Moran's I เป็นสถิติเชิงพื้นที่ระดับครอบคลุม ใช้ในการระบุลักษณะรูปแบบความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ของการเกิดเหตุการณ์ทั้งหมดของพื้นที่ศึกษา โดยเปรียบเทียบค่าของจุดเกิดเหตุการณ์ในตำแหน่งที่สนใจกับค่าของจุดเกิดเหตุการณ์ในตำแหน่งอื่น ๆ (Jeefoo, 2014) โดยวิธี Moran's I สามารถทดสอบการเกาะกลุ่มของการเกิดเหตุการณ์ได้ในบริเวณกว้างและครอบคลุมทั้งพื้นที่ศึกษา ทำให้ได้ค่าดัชนีที่บ่งชี้ถึงระดับของลักษณะการตั้งถิ่นฐานของนักเรียนข้ามชาติในพื้นที่ศึกษาว่ามีการกระจาย (dispersed) กระจุกตัว (clustered) หรือเป็นแบบสุ่ม (random) มากน้อยเพียงใดในแต่ละปี โดยอธิบายจากค่า Moran Index โดยใช้ z-score และ p-value ตรวจสอบ (พรราวพุธ เม่นคำ, 2562) ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังสมการที่ 2

$$I = \frac{n}{S_0} \frac{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n w_{ij} z_i z_j}{\sum_{i=1}^n z_i^2} \dots \dots \dots \text{สมการที่ 2}$$

- โดยที่
- I คือ ค่าความสัมพันธ์ Moran's I
 - n คือ จำนวนตัวแปรอิสระ
 - w_{ij} คือ ค่าถ่วงน้ำหนักของระหว่างตำแหน่งใด ๆ
 - z_i คือ ค่าเบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ยของตำแหน่ง i
 - z_j คือ ค่าเบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ยของตำแหน่ง j
 - S_0 คือ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักระหว่างตำแหน่งทั้งหมด

$$S_0 = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n w_{ij}$$

ความสัมพันธ์ Moran's I มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 โดยค่าที่เป็นบวกหรือเข้าใกล้ 1 หมายถึง การมีความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ในทิศทางเดียวกันหรือมีการเกาะกลุ่มกัน (อยู่ในช่วง 0 ถึง +1) ส่วนค่าที่เป็นลบหรือมีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง การมีความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ในทิศทางตรงกันข้ามหรือมีการกระจายตัว (อยู่ในช่วง 0 ถึง -1) และค่าที่เป็น 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงพื้นที่หรือไม่มีรูปแบบที่แน่นอน Dale และ Fortin, 2014 อ้างถึงใน (ธีรไฉย ศรีธรรมรงค์, 2559)

2) วิเคราะห์พื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติสูงด้วย Hot Spot Analysis

เนื่องจาก Moran's I เป็นสถิติเชิงพื้นที่ระดับครอบคลุม โดยเป็นการศึกษาถึงรูปแบบความสัมพันธ์ของข้อมูลในภาพรวมทั่วทั้งพื้นที่ศึกษาเท่านั้น แต่ไม่สามารถระบุว่าคุณสมบัติของข้อมูลในบริเวณใดมีค่าประชากรเด็กข้ามชาติสูงหรือต่ำ ดังนั้นจึงได้นำสถิติเชิงพื้นที่ระดับเฉพาะมาใช้ในการระบุกลุ่มของข้อมูลที่มีค่าการกระจายสูงหรือต่ำ (F. Rossi & G. Becker, 2019) ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสมการที่ 3

$$G_i^* = \frac{\sum_{j=1}^n w_{ij} x_j - \bar{x} \sum_{j=1}^n w_{ij}}{\sqrt{\frac{n \sum_{j=1}^n w_{ij}^2 - (\sum_{j=1}^n w_{ij})^2}{n-1}}} \dots \dots \dots \text{สมการที่ 3}$$

โดยที่ G_i^* คือ ค่าคะแนนมาตรฐานความสัมพันธ์ของ Getis-ord ที่ตำแหน่งใด ๆ

x_j คือ ค่าจุดเกิดเหตุการณ์ที่ตำแหน่ง j

\bar{X} คือ ค่าเฉลี่ยของการเกิดเหตุการณ์

w_{ij} คือ ค่าถ่วงน้ำหนักของตำแหน่ง i และ j

n คือ จำนวนการเกิดเหตุการณ์ทั้งหมด

S คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณได้จาก

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{j=1}^n x_j^2}{n} - (\bar{x})^2}$$

บริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติสูง (Hot Spots) คือ พื้นที่ที่มีจำนวนนักเรียนข้ามชาติสูงและพื้นที่โดยรอบมีจำนวนนักเรียนข้ามชาติสูงเช่นกัน พื้นที่นี้จะมีค่า z-score เป็นบวก (มากกว่าหรือเท่ากับ 1.65) และบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติต่ำ (Cold Spots) คือ พื้นที่ที่มีจำนวนนักเรียนข้ามชาติต่ำและพื้นที่โดยรอบมีจำนวนนักเรียนข้ามชาติต่ำเช่นกัน พื้นที่นี้จะมีค่า z-score เป็นลบ (น้อยกว่าหรือเท่ากับ -1.65) (เบญจมาศ เดชศิริ, 2560)

3) วิเคราะห์จุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติ

ทำการวิเคราะห์ตำแหน่งศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติ เพื่อให้ได้จุดศูนย์กลางของนักเรียนข้ามชาติในแต่ละปีและเพื่อให้เห็นว่า ศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติ

ในแต่ละปีมีแนวโน้มเคลื่อนที่ไปยังบริเวณใด โดยในการหาตำแหน่งศูนย์กลางเฉลี่ยจะมีการถ่วงน้ำหนัก เนื่องจากในแต่ละจุดข้อมูลมีจำนวนนักเรียนข้ามชาติไม่เท่ากัน โดยตำแหน่งศูนย์กลางเฉลี่ยจะเป็นตำแหน่งที่มีค่าพิกัด x, y เป็นค่าเฉลี่ยของทุกจุดข้อมูลในพื้นที่ศึกษาซึ่งอาจไม่ใช่ตำแหน่งของข้อมูลที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ศึกษา (พรรณี ชีวินศิริวัฒน์, 2561) ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสมการที่ 4

$$\bar{X}_w = \frac{\sum_{i=1}^n w_i x_i}{\sum_{i=1}^n w_i}, \quad \bar{Y}_w = \frac{\sum_{i=1}^n w_i y_i}{\sum_{i=1}^n w_i} \dots\dots\dots \text{สมการที่ 4}$$

โดยที่ \bar{X}_w, \bar{Y}_w คือ ตำแหน่งศูนย์กลางเฉลี่ย
 w_i คือ ค่าถ่วงน้ำหนักของตำแหน่ง i
 X_i, Y_i คือ ค่าพิกัดของตำแหน่ง i
 n คือ จำนวนตัวแปรอิสระ

3.7.2 วิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม จากการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามมานำข้อมูลที่ได้มาเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ SPSS โดยวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่าง ๆ โดยสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์จะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละส่วนของข้อมูล

- ส่วนแรก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage)
- ส่วนที่สอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) โดยนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวม แยกเป็นรายด้าน รายข้อ แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ช่วงคะแนน (ปรับปรุงจากงานของ ธนิต ลีระเดช (2557) และ ณัฐกมล คงดี (2554)) ดังนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.01 ถึง 5.00 หมายถึง ผลกระทบด้านบวก ระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.01 ถึง 4.00 หมายถึง ผลกระทบด้านบวก ระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.01 ถึง 3.00 หมายถึง ผลกระทบด้านบวก ระดับปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.01 ถึง 2.00 หมายถึง ผลกระทบด้านบวก ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย -1.00 ถึง 1.00	หมายถึง	ระดับไม่มีผลกระทบ
คะแนนเฉลี่ย -1.01 ถึง -2.00	หมายถึง	ผลกระทบด้านลบ ระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย -2.01 ถึง -3.00	หมายถึง	ผลกระทบด้านลบ ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย -3.01 ถึง -4.00	หมายถึง	ผลกระทบด้านลบ ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย -4.01 ถึง -5.00	หมายถึง	ผลกระทบด้านลบ ระดับมากที่สุด

3.8 สรุป

การดำเนินงานวิจัยนี้ เริ่มจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดรายการข้อมูลรวมไปถึงการออกสำรวจภาคสนาม การรวบรวมข้อมูล การได้มาซึ่งข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งข้อมูลที่มีอยู่แล้วหรือข้อมูลทางสถิติที่ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้างเครื่องมือและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในงานวิจัย ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นจะรายงานในบทถัดไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

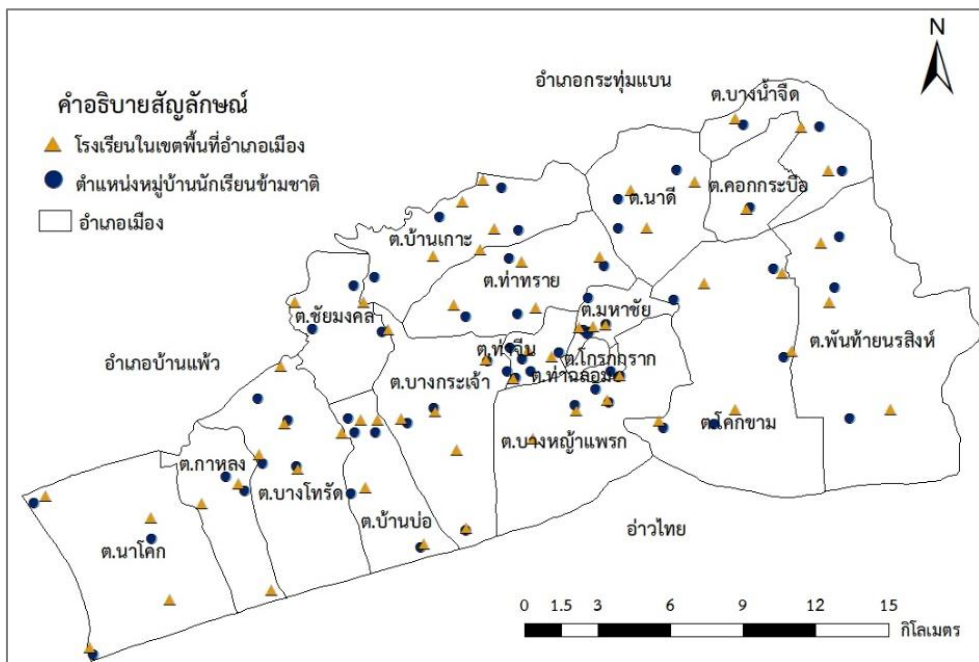
จากการดำเนินงานตามขั้นตอนการวิจัย สามารถแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ ผลการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร และผลการวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติระหว่าง พ.ศ. 2557–2561 ประกอบด้วยนักเรียนข้ามชาติ 3 สัญชาติ ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

4.1.1 ข้อมูลที่อยู่อาศัยของนักเรียนข้ามชาติในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

โดยได้ใช้ตำแหน่งหมู่บ้านของนักเรียนข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในภาพที่ 4-1 เมื่อพิจารณาร่วมกับจำนวนนักเรียนข้ามชาติในรายตำบล ดังแสดงในตารางที่ 4-1 จะพบว่า จำนวนนักเรียนข้ามชาติในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 จากข้อมูลสถิติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2561) แสดงให้เห็นถึงจำนวนของนักเรียนข้ามชาติที่อยู่ในพื้นที่ตำบลต่าง ๆ ในอำเภอเมืองที่แตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับว่าตำบลนั้น ๆ เป็นแหล่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือเป็นแหล่งที่พักของชุมชนแรงงานข้ามชาติมากน้อยเพียงใด ซึ่งในแต่ละตำบลจะมีจำนวนนักเรียนข้ามชาติที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 4-1 ตำแหน่งหมู่บ้านที่นักเรียนข้ามชาติอาศัยอยู่และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

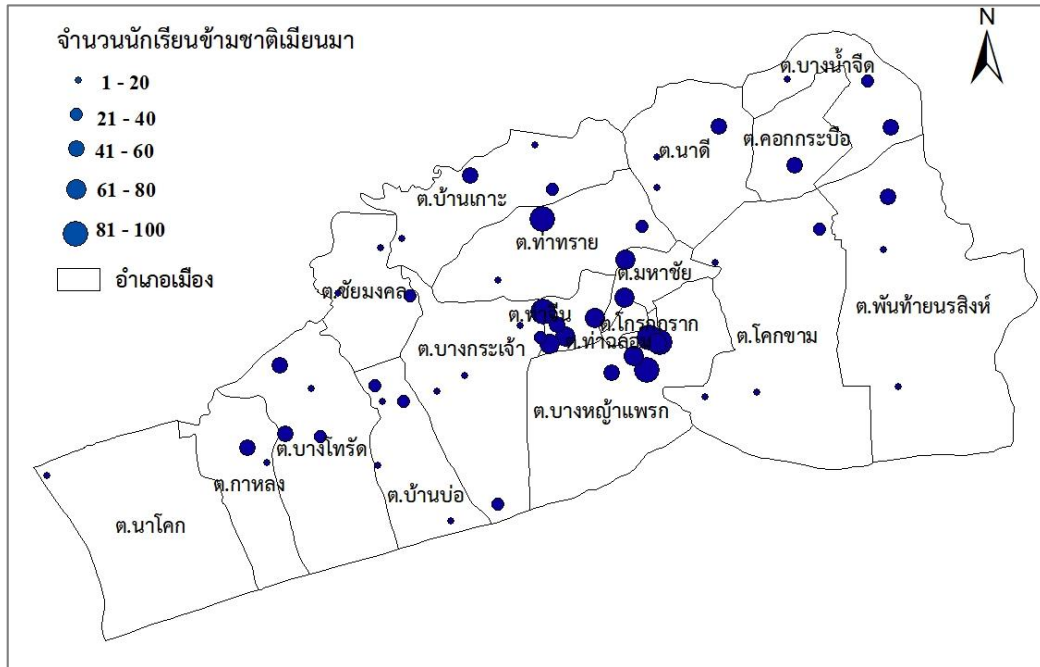
ตารางที่ 4-1 จำนวนนักเรียนข้ามชาติในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาครแยกตามตำบล พ.ศ. 2557-2561

ตำบล	จำนวนนักเรียนข้ามชาติในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร				
	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
ท่าจีน	153	165	238	244	246
มหาชัย	79	81	86	93	87
บ้านบ่อ	22	23	27	26	33
ชัยมงคล	17	17	19	18	22
บางหญ้าแพรก	243	250	267	296	296
โกรกกราก	53	72	76	89	83
บ้านเกาะ	41	45	47	48	43
บางกระเจ้า	20	23	24	27	30
โคกขาม	20	23	25	27	33
กาหลง	20	22	25	23	30
นาโคก	10	9	9	9	4

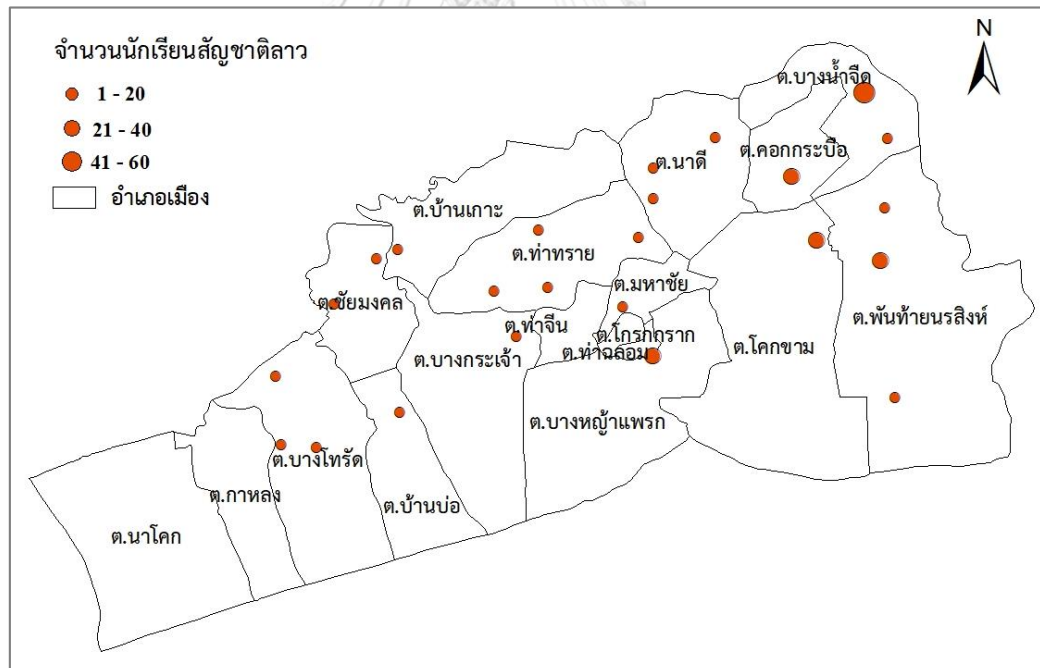
ตำบล	จำนวนนักเรียนข้ามชาติในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร				
	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
นาดี	23	28	29	29	37
ท่าทราย	65	68	79	74	95
คอกกระบือ	19	23	25	25	25
บางน้ำจืด	22	27	31	33	44
พันท้ายนรสิงห์	32	33	36	37	40
ท่าฉลอม	0	0	0	0	0
บางโทรัด	42	45	47	49	58
รวม	881	954	1,090	1,147	1,206

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2561)

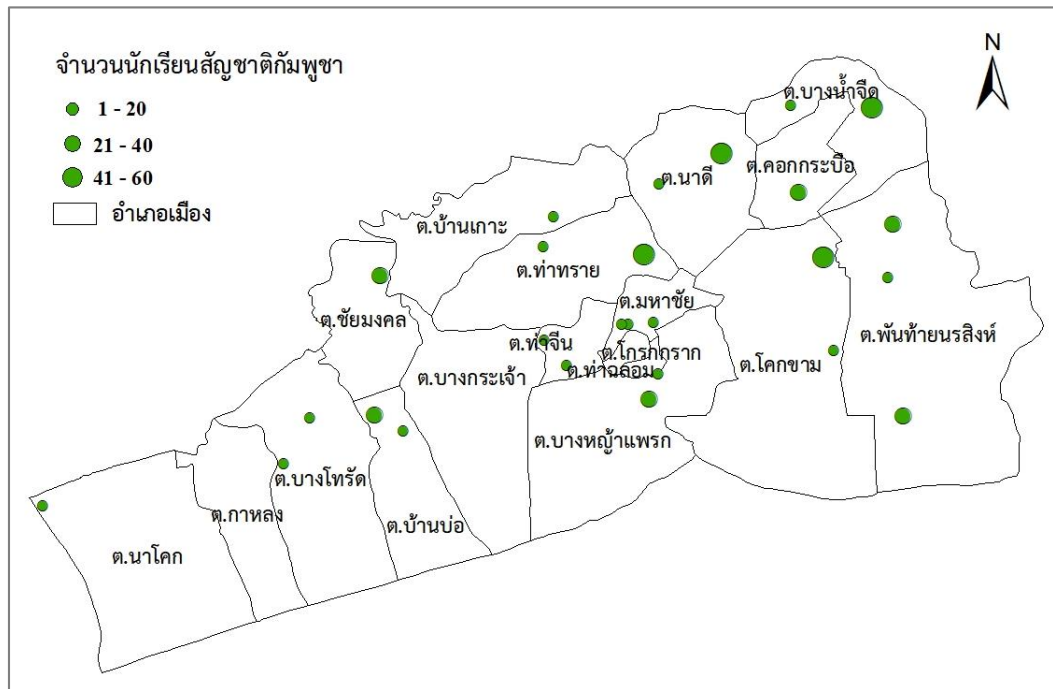
จากแผนที่แสดงจำนวนประชากรนักเรียนข้ามชาติแต่ละสัญชาติ (ภาพที่ 4-2 ถึง 4-5) ซึ่งแสดงข้อมูลจำนวนนักเรียนข้ามชาติใน พ.ศ. 2561 พบว่า ในพื้นที่แต่ละตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวนหมู่บ้านและจำนวนนักเรียนข้ามชาติแตกต่างกัน โดยนักเรียนข้ามชาติเมียนมา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่บริเวณตอนกลางของพื้นที่อำเภอเมือง ซึ่งต่างจากจากนักเรียนข้ามชาติลาว และกัมพูชา ที่อยู่ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของพื้นที่ และเมื่อพิจารณานักเรียนข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติ พบว่า นักเรียนข้ามชาติส่วนใหญ่อยู่บริเวณตอนกลางของพื้นที่อำเภอเมือง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากจำนวนนักเรียนข้ามชาติเมียนมามีอยู่จำนวนมากที่สุด จากข้อมูลจำนวนนักเรียนข้ามชาติดังกล่าวจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับถัดไป

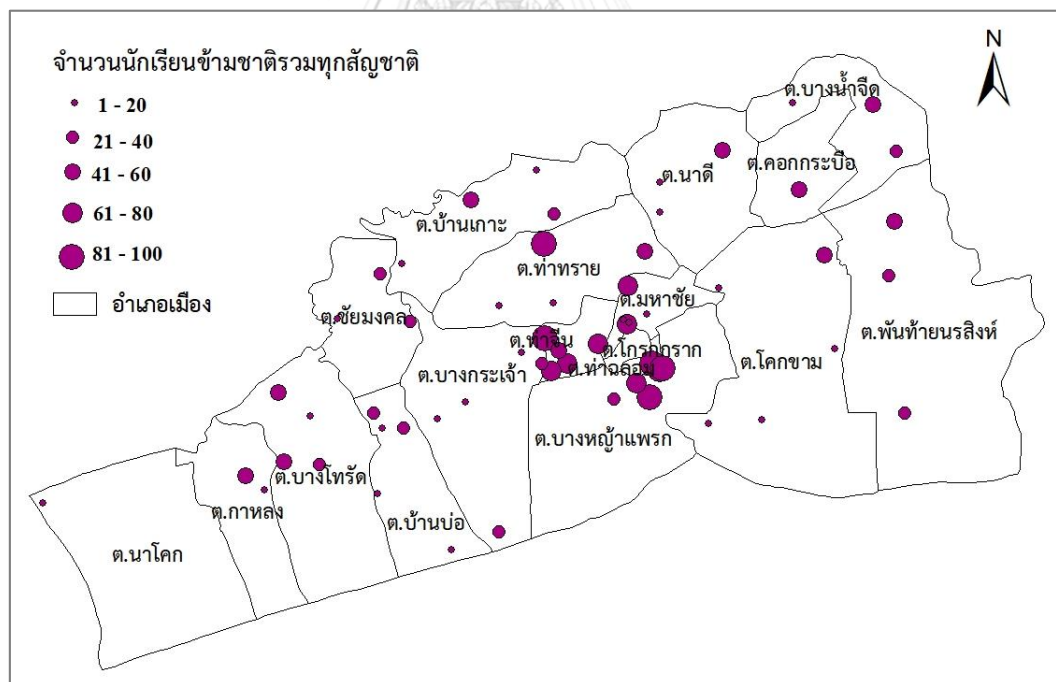
ภาพที่ 4-2 จำนวนนักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมา

ภาพที่ 4-3 จำนวนนักเรียนข้ามชาติสัญชาติลาว

ภาพที่ 4-4 จำนวนนักเรียนข้ามชาติสัญชาติกัมพูชา

ภาพที่ 4-5 จำนวนนักเรียนข้ามชาติรวมทุกสัญชาติ

4.1.2 การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ในการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมา ลาว และ กัมพูชา โดยใช้สถิติเชิงพื้นที่ Global Moran's I เพื่อหาค่าดัชนีที่บ่งชี้ถึงระดับของการตั้งถิ่นฐานของนักเรียนข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติ โดยอธิบายจากค่า Moran's Index โดยใช้ค่า Z-score และค่า นัยสำคัญทางสถิติ p-value ตรวจสอบ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตารางที่ 4-2 และอธิบายได้ ดังนี้

1. แบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติเมียนมาระหว่าง พ.ศ. 2557-2561 มีแบบรูปการกระจายเป็นแบบเกาะกลุ่ม (ค่า Moran's I > 0) โดยมีค่า Moran's I เท่ากับ 0.35 0.346 0.313 0.325 และ 0.247 ตามลำดับ และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 (P-value < 0.001) ซึ่งเห็นได้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกาะกลุ่มน้อยลง (ค่า Moran's I ลดลงเมื่อเวลาผ่านไป)

2. แบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติลาวและกัมพูชาเป็นแบบสุ่มทั้ง 2 สัญชาติ (ค่า Moran's I มีค่าใกล้ 0) โดยนักเรียนข้ามชาติลาว มีค่า Moran's I เท่ากับ -0.08 -0.001 -0.013 0.002 และ 0.055 และนักเรียนข้ามชาติกัมพูชา มีค่า Moran's I เท่ากับ -0.044 0.002 -0.152 -0.229 และ 0.164 ตามลำดับและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากนักเรียนทั้งสัญชาติลาวและกัมพูชานั้นมีน้อยกว่านักเรียนข้ามชาติเมียนมาอยู่มาก และอาศัยกันอยู่อย่างกระจัดกระจายภายในจังหวัดสมุทรสาครจึงทำให้แบบรูปการกระจายเป็นแบบสุ่ม

3. เมื่อนำนักเรียนทั้ง 3 สัญชาติมารวมกันมีแบบรูปการกระจายของนักเรียนเป็นแบบเกาะกลุ่ม (ค่า Moran's I > 0) โดยมีค่า Moran's I เท่ากับ 0.656 0.594 0.571 0.759 และ 0.454 ตามลำดับ และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 (P-value < 0.001) เนื่องจากกลุ่มของนักเรียนข้ามชาติเมียนมามีจำนวนมากที่สุดและอยู่กันแบบเกาะกลุ่มจึงทำให้ค่าการกระจายของนักเรียนรวมทุกสัญชาติเป็นแบบเกาะกลุ่มตามไปด้วย

ตารางที่ 4-2 การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2557–2561 โดยใช้สถิติเชิงพื้นที่ Global Moran's I

สัญชาติ		2557	2558	2559	2560	2561
เมียนมา	Moran's I	0.35	0.346	0.313	0.325	0.247
	Z-score	5.555	5.626	5.39	5.696	5.985
	p-value	0	0	0	0	0
ลาว	Moran's I	-0.08	-0.001	-0.013	0.002	0.055
	Z-score	-0.294	0.334	0.246	0.369	0.893
	p-value	0.769	0.738	0.806	0.712	0.371
กัมพูชา	Moran's I	-0.044	0.002	-0.152	-0.229	0.164
	Z-score	-0.003	0.242	-0.042	-1.09	1.341
	p-value	0.997	0.809	0.513	0.275	0.18
รวม 3 สัญชาติ	Moran's I	0.656	0.594	0.571	0.759	0.454
	Z-score	6.655	6.043	6.505	8.591	7.109
	p-value	0	0	0	0	0

4.1.3 การวิเคราะห์พื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติสูงด้วย Hot Spot Analysis

จากการวิเคราะห์พื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 โดยแยกแต่ละสัญชาติด้วยวิธี Getis-Ord G_i^* ดังแสดงในภาพที่ 4-6 ถึงภาพที่ 4-8 พบว่า บริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติเมียนมาสูง หรือเป็นจุดร้อนระดับสูง ได้แก่บริเวณตำบลมหาชัย ตำบลท่าจีน ตำบลท่าฉลอม ตำบลโกรกกราก และตำบลบางหญ้าแพรก ใน พ.ศ. 2559 และพ.ศ. 2561 พบว่ามีบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติเมียนมาสูงเพิ่มขึ้น คือ บริเวณตำบลท่าทราย เนื่องจากบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมและมีแหล่งชุมชนของแรงงานข้ามชาติอยู่เป็นจำนวนมาก

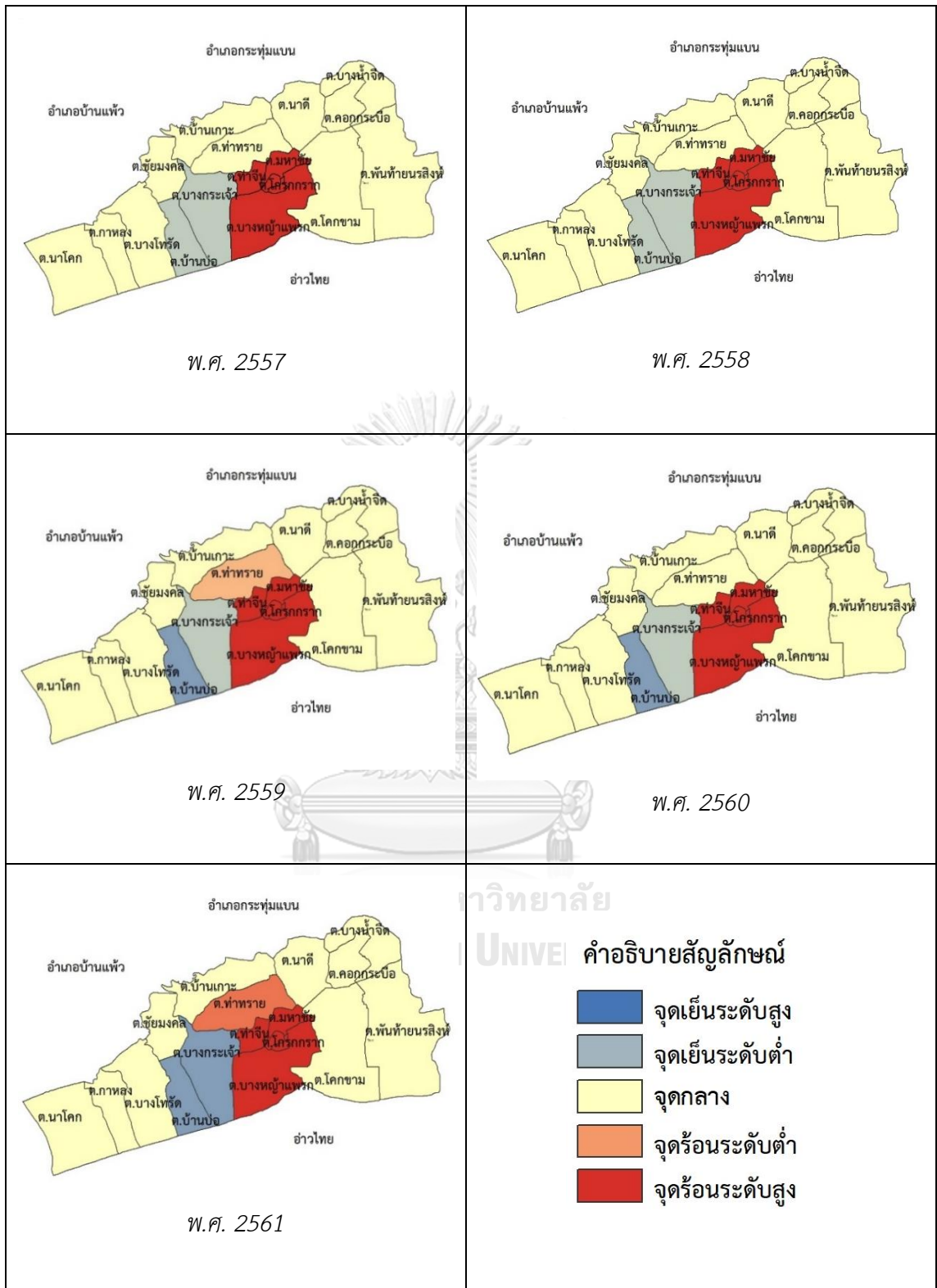
ส่วนบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติลาวสูง ได้แก่ ตำบลบางน้ำจืด และตำบลคอกกระบือ เนื่องจากบริเวณพื้นที่ดังกล่าวอยู่ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ธนบุรี-ปากท่อ) หรือถนน

พระราม 2 ซึ่งมีการก่อสร้างถนนเป็นระยะเวลานานทำให้บริเวณนี้มีแรงงานข้ามชาติที่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นกรรมกรเป็นหลักทำให้เกิดเป็นชุมชนชั่วคราวของแรงงานข้ามชาติ

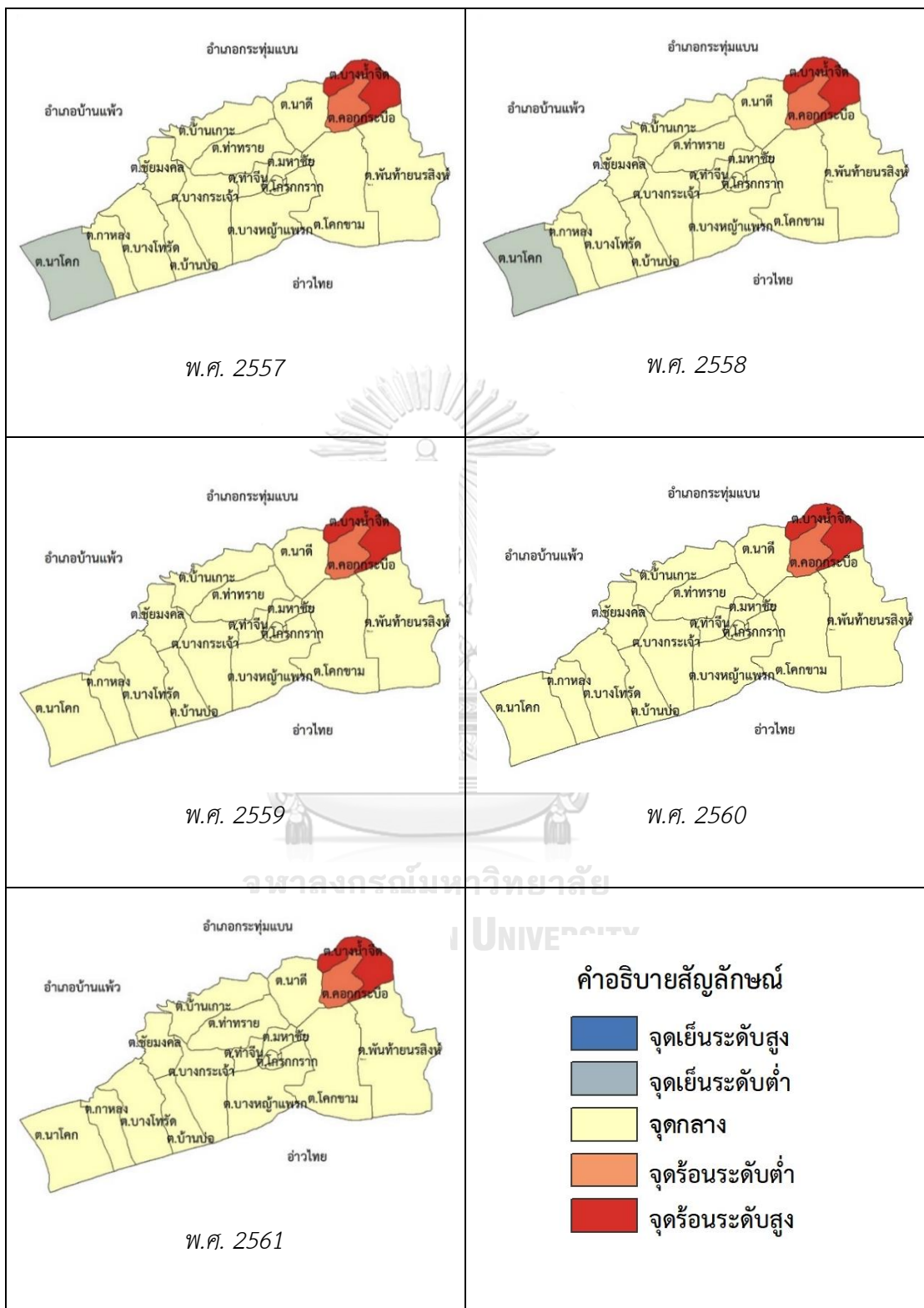
บริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติกัมพูชาสูง ได้แก่ ตำบลบ้านเกาะ และตำบลคอกกระบือใน พ.ศ. 2557 และ พ.ศ. 2558 พบว่าไม่มีบริเวณใดเลยที่มีนักเรียนข้ามชาติกัมพูชาสูง เนื่องจากในปีดังกล่าวจำนวนของนักเรียนข้ามชาติกัมพูชามีอยู่น้อย อีกทั้งไม่มีชุมชนอยู่เป็นหลักแหล่งและอาศัยอยู่อย่างกระจัดกระจายภายในบริเวณพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

เมื่อนำมาวิเคราะห์แบบรวมทุกสัญชาติ พบว่าบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติรวมทุกสัญชาติสูงหรือเป็นจุดร้อนระดับสูง ได้แก่ บริเวณตำบลมหาชัย ตำบลท่าจีน ตำบลท่าฉลอม ตำบลโกรกกราก และตำบลบางหญ้าแพรก เนื่องจากในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นและเป็นศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมประมงและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการแปรรูปอาหารทะเล ประกอบกับบริเวณพื้นที่ดังกล่าวมีจำนวนประชากรข้ามชาติอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นจึงทำให้จำนวนของนักเรียนข้ามชาติมีสูงตามไปด้วย ส่วนพื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติต่ำหรือเป็นจุดเย็นระดับสูง ตั้งแต่ พ.ศ. 2557-2561 พบว่า ได้แก่ บริเวณตำบลบ้านบ่อ และตำบลบางกระเจ้า เนื่องจากบริเวณพื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะเป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่นาทุ่งและพื้นที่นาเกลือจึงเหมาะแก่การทำประมงชายฝั่ง ประชาชนส่วนใหญ่ในบริเวณนี้ประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มและทำนาเกลือจึงทำให้มีประชากรอาศัยอยู่อย่างเบาบาง จากลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าวส่งผลให้บริเวณพื้นที่นี้มีประชากรข้ามชาติอาศัยอยู่เป็นจำนวนน้อยจึงทำให้จำนวนของนักเรียนข้ามชาติมีน้อยตามไปด้วย

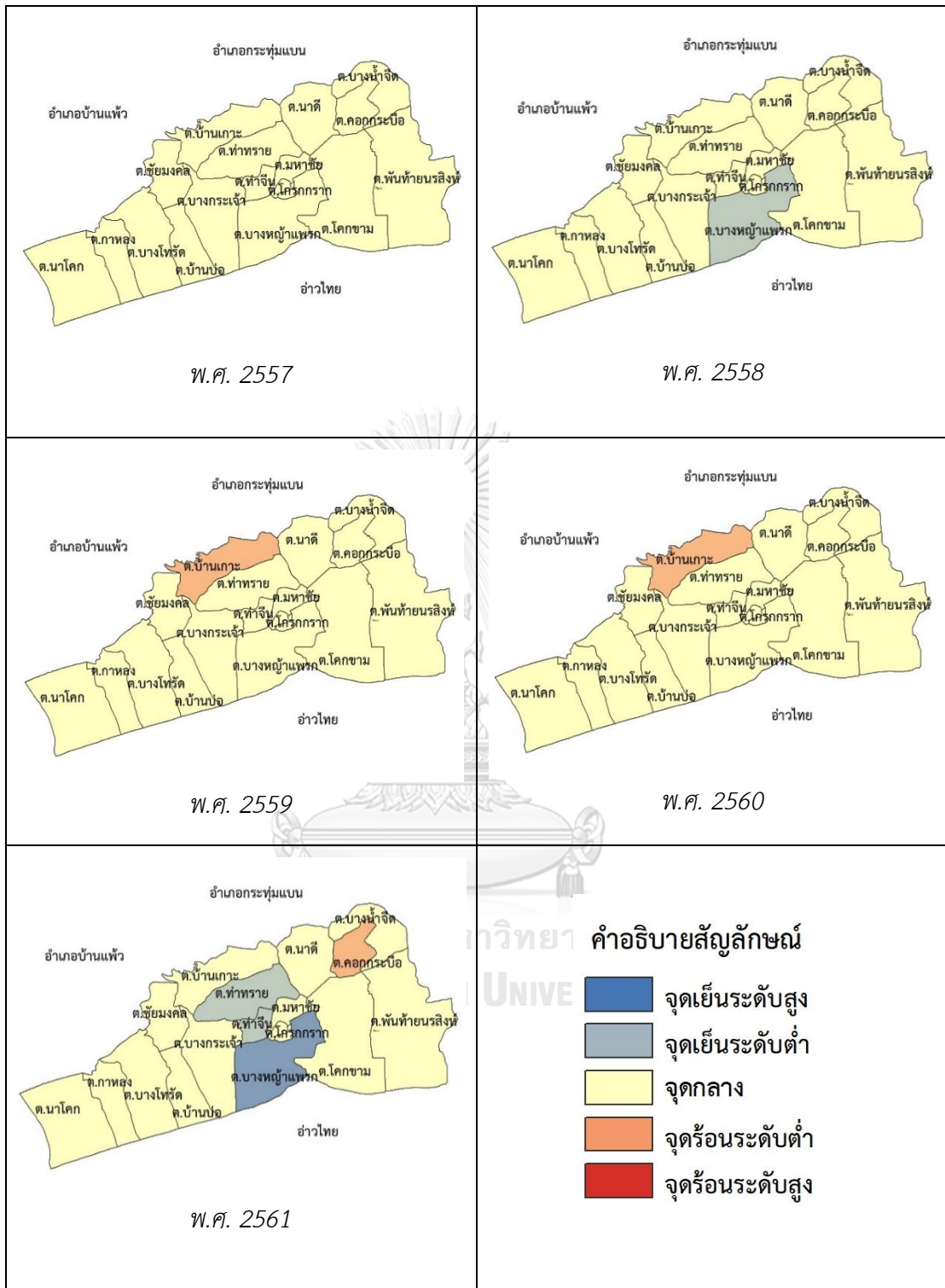
แสดงดังภาพที่ 4-9

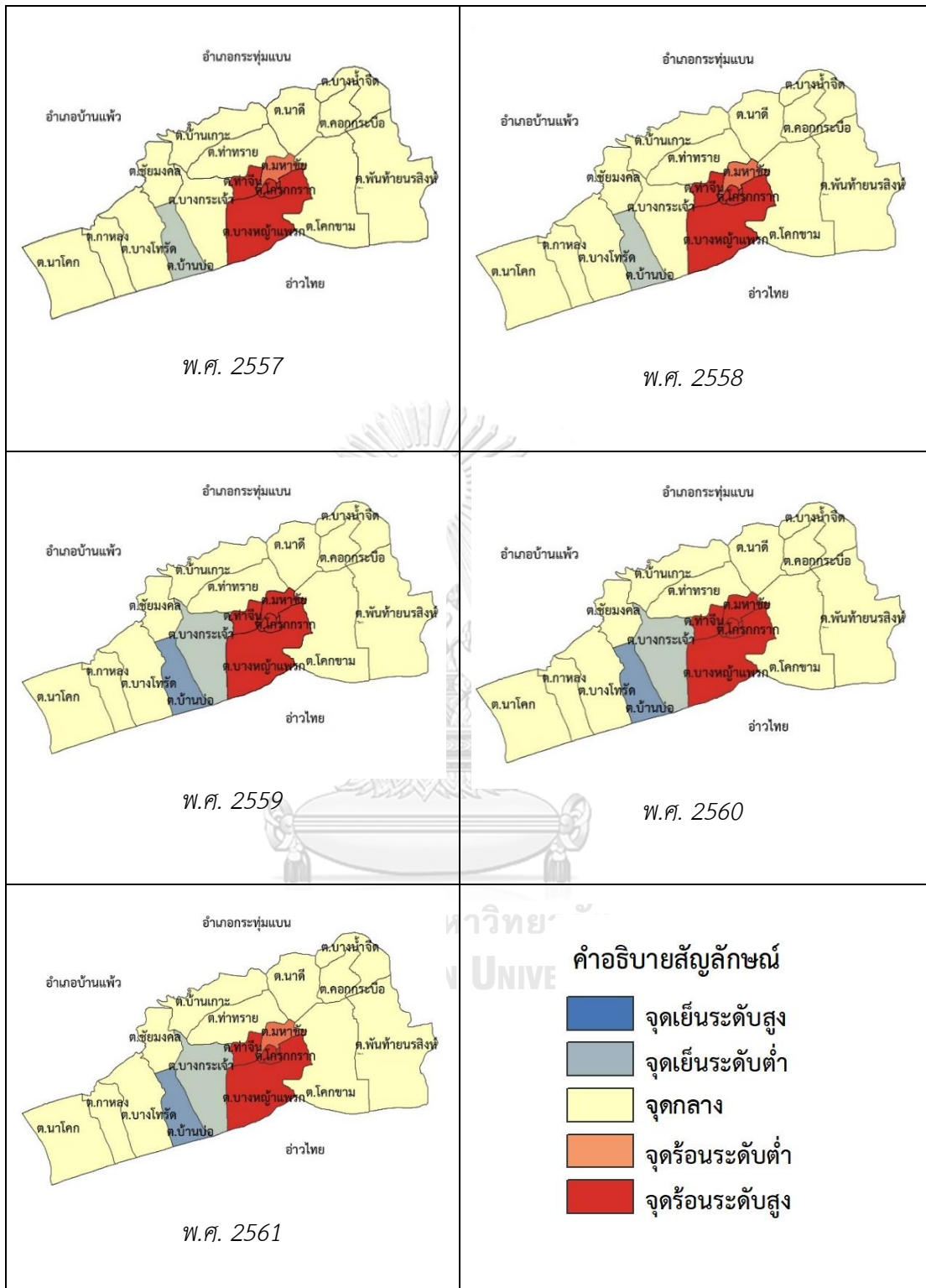
ภาพที่ 4-6 ระดับจุดร้อนของพื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมา ตั้งแต่ พ.ศ. 2557-2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ภาพที่ 4-7 ระดับจุดร้อนของพื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติสัญชาติลาว ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

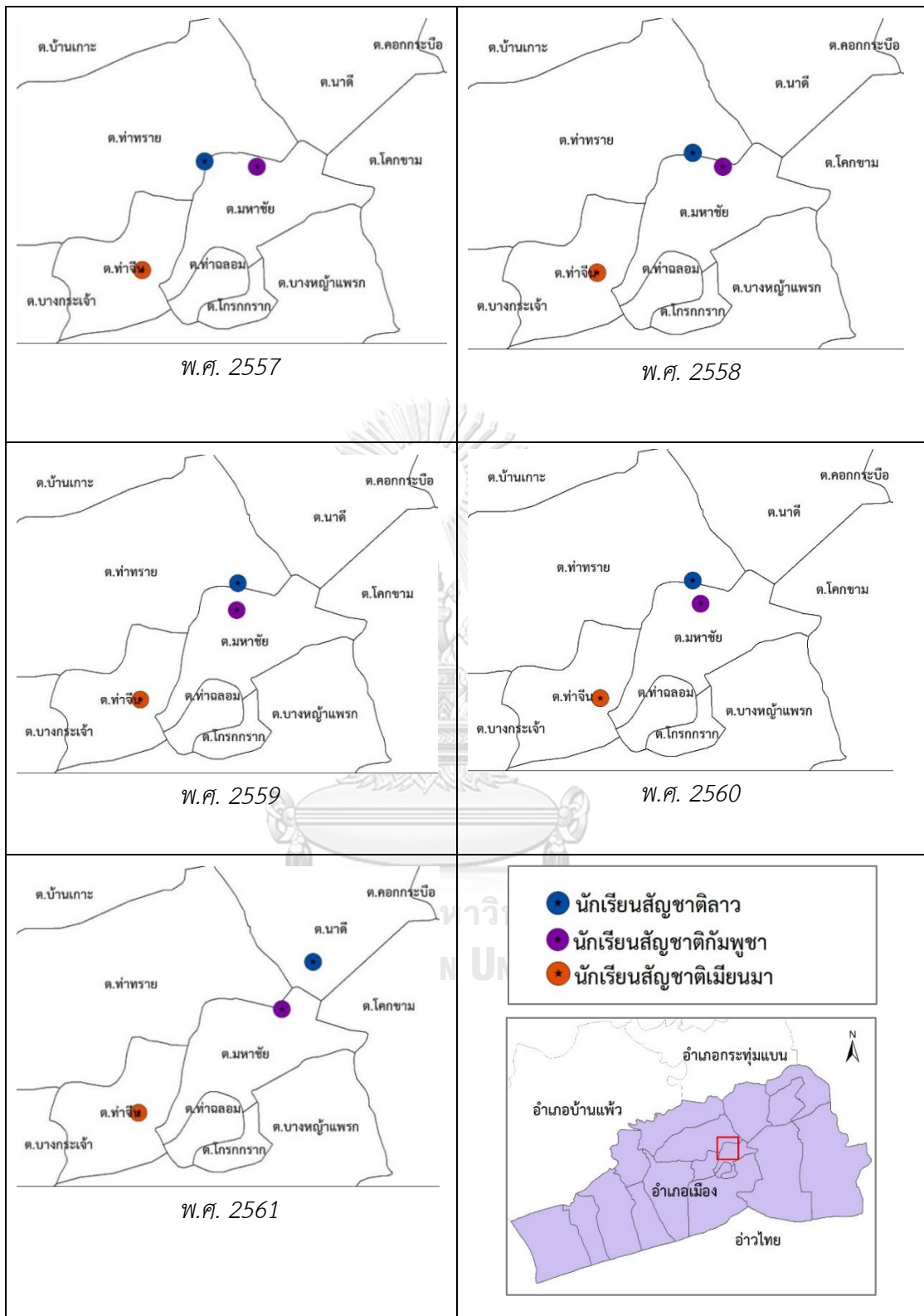
ภาพที่ 4-8 ระดับจุดร้อนของพื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติสัญชาติกัมพูชา ตั้งแต่ พ.ศ. 2557-2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ภาพที่ 4-9 ระดับจุดร้อนของพื้นที่ที่มีนักเรียนข้ามชาติรวมทุกสัญชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

4.1.4 การวิเคราะห์จุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติ

จากการวิเคราะห์จุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 โดยทำการวิเคราะห์แบบแยกแต่ละสัญชาติ พบว่าจุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาอยู่บริเวณตอนกลางของพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยจุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติเมียนมาอยู่บริเวณตำบลท่าจีนทั้ง 5 ปี จุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติลาวอยู่บริเวณตำบลมหาชัยและตำบลท่าทรายใน พ.ศ. 2557-2560 ส่วน พ.ศ. 2561 จะอยู่บริเวณตำบลนาดี และจุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติกัมพูชาจะอยู่บริเวณตำบลมหาชัยทั้ง 5 ปี โดยเมื่อดูจากจุดศูนย์กลางเฉลี่ยของทั้ง 5 ปี พบว่าตำแหน่งจุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติแต่ละสัญชาติในแต่ละปีไม่ได้แตกต่างจากเดิมนัก เนื่องจากบริเวณตำบลท่าจีน ตำบลมหาชัย ตำบลท่าทรายและตำบลข้างเคียงนั้นเป็นแหล่งรวมของกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ และมีแหล่งที่อยู่อาศัยที่รองรับแรงงานข้ามชาติจำนวนมาก เช่น หมู่บ้านเอื้ออาทร ชุมชนเคหะรวมไปถึงแหล่งที่พักภายในนิคมอุตสาหกรรมซึ่งตั้งอยู่ภายในเมืองสมุทรสาคร โดยสถานที่ดังกล่าวเป็นแหล่งจ้างงานและแหล่งกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ทำให้บริเวณภายในเมืองสมุทรสาครมีประชากรข้ามชาติอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นจนกลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่หลายชุมชนและยังเป็นแหล่งรวมของประชากรข้ามชาติและเด็กข้ามชาติเป็นจำนวนมาก และทำให้ศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติอยู่ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวอีกด้วย แสดงดังภาพที่ 4-10

ภาพที่ 4-10 จุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติ 3 สัญชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

4.2 การวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

การศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในมุมมองของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ครูและผู้อำนวยการ)

- ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในมุมมองของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน

2) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในมุมมองของผู้ปกครองไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ปกครอง)

- ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในมุมมองของผู้ปกครองไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ

4.2.1 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในมุมมองของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ

4.2.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ในมุมมองของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน)

ผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวน 131 คน (ตารางที่ 4-3) แยกเพศหญิง จำนวน 86 คน หรือร้อยละ 65.6 เป็นเพศชาย จำนวน 45 คน หรือร้อยละ 34.4 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 51 คน หรือร้อยละ 38.9 อายุ 31-50 ปี จำนวน 64 คน หรือร้อยละ 48.9 และอายุ 51-60 ปี จำนวน 16 คน หรือร้อยละ 12.2 มีประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่า 2 ปี จำนวน 34 คน หรือร้อยละ 26 มีประสบการณ์การสอน 3-10 ปี จำนวน 70 คน หรือร้อยละ 53.4 และมีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี จำนวน 27 คน หรือร้อยละ 20.6 และมีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาโท จำนวน 22 คน หรือร้อยละ 16.8 และปริญญาตรี จำนวน 109 คน หรือร้อยละ 83.2

ตารางที่ 4-3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	45	34.4
	หญิง	86	65.6
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	51	38.9
	31-50 ปี	64	48.9
	51-60 ปี	16	12.2
ประสบการณ์สอนใน โรงเรียนที่มีนักเรียนข้าม ชาติ	น้อยกว่า 2 ปี	34	26
	3-10 ปี	70	53.4
	มากกว่า 10 ปี	27	20.6
ระดับการศึกษาสูงสุด	ปริญญาตรี	109	83.2
	ปริญญาโท	22	16.8
ผลรวม		131	100

4.2.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร (ในมุมมองของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน)

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ผลกระทบโดยรวมในด้านเศรษฐกิจเป็นบวกอยู่ที่ระดับน้อย ส่วนในด้านสังคมโดยรวมนั้นให้ผลกระทบเป็นลบอยู่ที่ระดับน้อยเช่นกัน (ตารางที่ 4-4)

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกในแต่ละด้าน

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	ระดับผลกระทบ n = 131		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบ
1.ด้านเศรษฐกิจ	1.22	1.07	ผลกระทบด้านบวกน้อย
2.ด้านสังคม	-1.86	1.01	ผลกระทบด้านลบน้อย

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแบ่งออกเป็นผลกระทบด้านบวก และผลกระทบด้านลบ โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ผลกระทบด้านบวกอยู่ในระดับมาก คือ การที่จำนวนนักเรียนข้ามชาติเพิ่มขึ้นส่งผลให้โรงเรียนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเงินสนับสนุนในส่วนต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน

ผลกระทบด้านบวกอยู่ในระดับปานกลาง คือ การที่นักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนในโรงเรียนของไทยทำให้รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสูญเสียงบประมาณในการดูแลนักเรียนเหล่านี้ เนื่องจาก การที่เด็กข้ามชาติได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาลเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และมองว่าเป็นสิทธิเท่าเทียมกันในด้านการศึกษา

ผลกระทบด้านลบอยู่ในระดับปานกลาง คือ การที่นักเรียนข้ามชาติย้ายออกกลางคันทำให้เกิดปัญหาเรื่องเงินรายหัวที่ไม่สามารถนำออกมาใช้ได้และทำให้เกิดจำนวนนักเรียนแฝงอยู่ในระบบของโรงเรียนที่ไม่สามารถจำหน่ายออกได้ เนื่องจากกฎหมายบังคับให้เด็กทุกคนต้องเรียนจนถึงอายุ 15 ปี และการเบิกเงินอุดหนุนรายหัวสามารถเบิกได้ตามจำนวนนักเรียนที่มีตัวเท่านั้น (ตารางที่ 4-5)

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกเป็นรายชื่อ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบ
1.การที่นักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนในโรงเรียนของไทยทำให้รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสูญเสียงบประมาณในการดูแลนักเรียนเหล่านี้	2.40	2.46	ผลกระทบด้านบวกปานกลาง
2.การที่จำนวนนักเรียนข้ามชาติเพิ่มขึ้นส่งผลให้โรงเรียนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเงินสนับสนุนในส่วนต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน	3.37	1.24	ผลกระทบด้านบวกมาก
3.นักเรียนข้ามชาติที่ย้ายออกกลางคันทำให้เกิดปัญหาเรื่องเงินรายหัวที่ไม่สามารถนำออกมาใช้ได้และทำให้เกิดจำนวนนักเรียนแฝงอยู่ในระบบของโรงเรียนที่ไม่สามารถจำหน่ายออกได้	-2.11	1.87	ผลกระทบด้านลบปานกลาง
ผลรวม	1.22	1.07	

ผลกระทบด้านสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อแบ่งออกเป็นผลกระทบด้านบวกและด้านลบ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ระดับผลกระทบด้านลบสูงสุดอยู่ที่ระดับมาก คือ การที่นักเรียนข้ามชาติไม่มีเอกสารยืนยันตัวตนหรือหลักฐานในการสมัครเรียนไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาในการบันทึกและส่งต่อข้อมูลเมื่อจบการศึกษา

รองลงมาคือผลกระทบด้านลบอยู่ที่ระดับปานกลาง คือ 1) เกิดปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากนักเรียนข้ามชาติซึ่งเข้าเรียนโดยไม่มีพื้นฐานภาษาไทยที่ดีพอ 2) ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติในการลากลับบ้านหรือหยุดเรียนระยะยาวโดยนักเรียนข้ามชาติสามารถหยุดเรียนและลาได้ในขณะที่เด็กไทยไม่สามารถทำได้ 3) เกิดปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือโตเกินวัยซึ่งเกิดจากนักเรียนข้ามชาติที่เข้าเรียนมีอายุมากกว่านักเรียนไทยในรุ่นเดียวกัน 4) ปัญหาในด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างครูและผู้ปกครองของนักเรียนข้ามชาติเป็นไปอย่างยากลำบากเนื่องมาจากความไม่เข้าใจกันในเรื่องของภาษา

ผลกระทบด้านลบอยู่ที่ระดับน้อย คือ 1) เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากครูซึ่งไม่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการสอนนักเรียนข้ามชาติ และ 2) เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างอายุของนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติทำให้ครูไม่สามารถจัดทำแผนการสอนและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนในชั้นได้

ในส่วนของผลกระทบด้านบวกพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับผลกระทบไว้ที่ปานกลาง คือ การมีนักเรียนข้ามชาติส่งผลให้โรงเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ NT หรือ O-NET ในระดับที่ดีขึ้น และปัญหาการเกิดความไม่เข้าใจกันหรือขัดแย้งกันระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติเนื่องจากมีเชื้อชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่แตกต่างกันพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับผลกระทบไว้ที่ระดับไม่มีผลกระทบ (ตารางที่ 4-6)

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกเป็นรายข้อ

ผลกระทบด้านสังคม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบ
4.เกิดปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากนักเรียนข้ามชาติซึ่งเข้าเรียนโดยไม่มีพื้นฐานภาษาไทยที่ดีพอ	-2.89	1.72	ผลกระทบด้านลบปานกลาง
5.ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติในการลากลับบ้านหรือหยุดเรียนระยะยาวโดยนักเรียนข้ามชาติสามารถหยุดเรียนและลาได้ในขณะที่เด็กไทยไม่สามารถทำได้	-2.72	1.75	ผลกระทบด้านลบปานกลาง
6.เกิดความไม่เข้าใจกันหรือขัดแย้งกันระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติเนื่องจากมีเชื้อชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน	-0.57	1.68	ไม่มีผลกระทบ
7. เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากครูซึ่งไม่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการสอนนักเรียนข้ามชาติ	-1.98	1.60	ผลกระทบด้านลบน้อย

ผลกระทบด้านสังคม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบ
8.เกิดปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือโตเกินวัยซึ่งเกิดจากนักเรียนข้ามชาติที่เข้าเรียนมีอายุมากกว่านักเรียนไทยในรุ่นเดียวกัน	-2.85	1.72	ผลกระทบด้านลบปานกลาง
9.เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างอายุของนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติทำให้ครูไม่สามารถจัดทำแผนการสอนและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนในชั้นได้	-1.87	1.90	ผลกระทบด้านลบน้อย
10.การที่นักเรียนข้ามชาติไม่มีเอกสารยืนยันตัวตนหรือหลักฐานในการสมัครเรียนไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาในการบันทึกและส่งต่อข้อมูลเมื่อจบการศึกษา	-3.40	1.54	ผลกระทบด้านลบมาก
11.การมีนักเรียนข้ามชาติส่งผลให้โรงเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ NT หรือ O-NET ในระดับที่ดีขึ้น	2.53	1.37	ผลกระทบด้านบวกปานกลาง
12.ปัญหาในด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างครูและผู้ปกครองของนักเรียนข้ามชาติเป็นไปอย่างยากลำบากเนื่องมาจากความไม่เข้าใจกันในเรื่องของภาษา	-2.93	1.47	ผลกระทบด้านลบปานกลาง
ผลรวม	-1.86	1.01	

ก. กรณีจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามตามร้อยละนักเรียนข้ามชาติของโรงเรียน

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เมื่อแบ่งตามร้อยละของเด็กข้ามชาติที่เข้าศึกษาในโรงเรียน (ตารางที่ 4-7) พบว่าโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 20 กับโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่าร้อยละ 20 ให้ความเห็นว่าผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจในระดับที่เท่ากันคือ ผลกระทบด้านบวก

อยู่ที่ระดับน้อย แต่เมื่อดูจากค่าเฉลี่ยพบว่า โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 20 ให้ผลกระทบในระดับที่สูงกว่าโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่าร้อยละ 20 (ตารางที่ 4-8)

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามจำนวนของเด็กข้ามชาติที่เข้าศึกษาในโรงเรียน

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ	โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด		โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.การที่นักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนในโรงเรียนของไทยทำให้รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสูญเสียงบประมาณในการดูแลนักเรียนเหล่านี้	3.50	1.61	1.98	2.60
2.การที่จำนวนนักเรียนข้ามชาติเพิ่มขึ้นส่งผลให้โรงเรียนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเงินสนับสนุนในส่วนต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน	4.58	0.50	2.92	1.18
3.นักเรียนข้ามชาติที่ย้ายออกกลางคันทำให้เกิดปัญหาเรื่องเงินรายหัวที่ไม่สามารถนำออกมาใช้ได้ และทำให้เกิดจำนวนนักเรียนแฝงอยู่ในระบบของโรงเรียนที่ไม่สามารถจำหน่ายออกได้	-2.86	1.53	-1.82	1.92
ผลรวม	1.74	0.73	1.02	1.12

ตารางที่ 4-8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามจำนวนของเด็กข้ามชาติที่เข้าศึกษาในโรงเรียน

จำนวนของเด็กข้ามชาติ ที่เข้าศึกษาในโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ
1. โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมากกว่า ร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด	1.74	0.73	ผลกระทบด้านบวกน้อย
2. โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่า ร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด	1.02	1.12	ผลกระทบด้านบวกน้อย

ผลกระทบด้านสังคม เมื่อแบ่งตามจำนวนของเด็กข้ามชาติที่เข้าศึกษาในโรงเรียน (ตารางที่ 4-9) พบว่าโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 20 ให้ความเห็นว่ามีผลกระทบในด้านสังคมอยู่ในระดับลบปานกลาง และโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่าร้อยละ 20 เห็นว่ามีผลกระทบในด้านสังคมอยู่ในระดับลบน้อย (ตารางที่ 4-10)

ตารางที่ 4-9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามจำนวนของเด็กข้ามชาติที่เข้าศึกษาในโรงเรียน

ผลกระทบด้านสังคม	โรงเรียนที่มีนักเรียน ข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด		โรงเรียนที่มีนักเรียน ข้ามชาติน้อยกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
4.เกิดปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากนักเรียนข้ามชาติซึ่งเข้าเรียนโดยไม่มีพื้นฐานภาษาไทยที่ดีพอ	-4.00	0.72	-2.47	1.81
5.ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติในการลากลับบ้านหรือหยุดเรียนระยะยาวโดยนักเรียนข้ามชาติสามารถหยุดเรียนและลาได้ในขณะที่เด็กไทยไม่สามารถทำได้	-3.89	0.71	-2.27	1.82

ผลกระทบด้านสังคม	โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ มากกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด		โรงเรียนที่มีนักเรียนข้าม ชาติน้อยกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
6.เกิดความไม่เข้าใจกันหรือขัดแย้ง กันระหว่างนักเรียนไทยและ นักเรียนข้ามชาติเนื่องจากมีเชื้อ ชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ แตกต่างกัน	-0.81	1.69	-0.48	1.68
7. เกิดปัญหาในการจัดการเรียน การสอนที่เกิดจากครูซึ่งไม่มีความ เชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการ สอนนักเรียนข้ามชาติ	-2.67	0.86	-1.73	1.74
8.เกิดปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสมหรือโตเกินวัยซึ่งเกิดจาก นักเรียนข้ามชาติที่เข้าเรียนมีอายุ มากกว่านักเรียนไทยในรุ่นเดียวกัน	-4.00	0.80	-2.42	1.78
9.เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการ สอนที่เกิดจากความแตกต่าง ระหว่างอายุของนักเรียนไทยและ นักเรียนข้ามชาติทำให้ครูไม่ สามารถจัดทำแผนการสอนและ เลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยของ นักเรียนในชั้นได้	-2.86	0.80	-1.49	2.07
10.การที่นักเรียนข้ามชาติไม่มี เอกสารยืนยันตัวตนหรือหลักฐาน ในการสมัครเรียนไม่ครบถ้วน ทำให้ เกิดปัญหาในการบันทึกและส่งต่อ ข้อมูลเมื่อจบการศึกษา	-4.22	0.76	-3.08	1.65

ผลกระทบด้านสังคม	โรงเรียนที่มีนักเรียน ข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด		โรงเรียนที่มีนักเรียน ข้ามชาติน้อยกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
11.การมีนักเรียนข้ามชาติส่งผลให้ โรงเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ NT หรือ O-NET ในระดับที่ดีขึ้น	3.11	1.09	2.31	1.40
12.ปัญหาในด้านการติดต่อสื่อสาร ระหว่างครูและผู้ปกครองของ นักเรียนข้ามชาติเป็นไปอย่าง ยากลำบากเนื่องมาจากความไม่ เข้าใจกันในเรื่องของภาษา	-3.83	0.91	-2.59	1.50
ผลรวม	-2.57	0.37	-1.58	1.04

ตารางที่ 4-10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามจำนวนของเด็กข้ามชาติที่เข้าศึกษาในโรงเรียน

จำนวนของเด็กข้ามชาติที่เข้าศึกษาใน โรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับผลกระทบ ด้านสังคม
1. โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมากกว่า ร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด	-2.57	0.37	ผลกระทบด้าน ลบปานกลาง
2. โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่า ร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด	-1.58	1.04	ผลกระทบด้านลบน้อย

ข. กรณีจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามตามประสบการณ์การสอนของครู

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ โดยแบ่งตามตามประสบการณ์การสอนของครูในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ (ตารางที่ 4-11) พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 2 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 3-10 ปี ให้ระดับผลกระทบในด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับบวกลบ และครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี ให้ผลกระทบในระดับไม่มีผลกระทบ (ตารางที่ 4-12)

ตารางที่ 4-11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษา
ในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่
มีนักเรียนข้ามชาติ

ผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ	ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ					
	น้อยกว่า 2 ปี		3-10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.การที่นักเรียนข้ามชาติเข้า เรียนในโรงเรียนของไทยทำให้ รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้อง สูญเสียงบประมาณในการดูแล นักเรียนเหล่านี้	2.38	2.20	2.61	2.17	1.89	3.36
2.การที่จำนวนนักเรียนข้ามชาติ เพิ่มขึ้นส่งผลให้โรงเรียนมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากเงินสนับสนุนในส่วน ต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน	2.94	1.25	3.47	1.22	3.74	1.02
3.นักเรียนข้ามชาติที่ย้ายออก กลางคันทำให้เกิดปัญหาเรื่อง เงินรายหัวที่ไม่สามารถนำ ออกมาใช้ได้และทำให้เกิด จำนวนนักเรียนแฝงอยู่ในระบบ ของโรงเรียนที่ไม่สามารถ จำหน่ายออกได้	-2.26	1.91	-1.87	1.90	-2.63	1.57
ผลรวม	1.02	1.04	1.40	0.99	1.00	1.26

ตารางที่ 4-12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ

ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
1. น้อยกว่า 2 ปี	1.02	1.04	ผลกระทบด้านบวกน้อย
2. 3-10 ปี	1.40	0.99	ผลกระทบด้านบวกน้อย
3. มากกว่า 10 ปี	1.00	1.26	ไม่มีผลกระทบ

ผลกระทบด้านสังคม โดยแบ่งตามตามประสบการณ์การสอนของครูในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ (ตารางที่ 4-13) พบว่าครูทั้ง 3 กลุ่ม ให้ผลกระทบทางด้านสังคมในระดับเดียวกัน คือผลกระทบด้านลบระดับน้อย แต่เมื่อดูจากค่าเฉลี่ย พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี ให้ผลกระทบด้านสังคมในระดับที่สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอน 3-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 2 ปี ตามลำดับ (ตารางที่ 4-14)

ตารางที่ 4-13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ

ผลกระทบด้านสังคม	ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ					
	น้อยกว่า 2 ปี		3-10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
4.เกิดปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากนักเรียนข้ามชาติซึ่งเข้าเรียนโดยไม่มีพื้นฐานภาษาไทยที่ดีพอ	-2.68	2.03	-2.93	1.66	-2.89	1.67

ผลกระทบ ด้านสังคม	ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ					
	น้อยกว่า 2 ปี		3-10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
5. ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติในการลากลับบ้านหรือหยุดเรียนระยะยาวโดยนักเรียนข้ามชาติสามารถหยุดเรียนและลาได้ในขณะที่เด็กไทยไม่สามารถทำได้	-2.59	1.83	-2.74	1.65	-2.96	1.81
6. เกิดความไม่เข้าใจกันหรือขัดแย้งกันระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติเนื่องจากมีเชื้อชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน	-0.38	1.71	-0.50	1.69	-1.00	1.60
7. เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากครูซึ่งไม่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการสอนนักเรียนข้ามชาติ	-1.59	1.93	-2.27	1.36	-1.78	1.67
8. เกิดปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือโตเกินวัยซึ่งเกิดจากนักเรียนข้ามชาติที่เข้าเรียนมีอายุมากกว่านักเรียนไทยในรุ่นเดียวกัน	-2.62	1.95	-2.89	1.70	-2.89	1.65
9. เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างอายุของนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติทำให้ครูไม่สามารถจัดทำแผนการสอนและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนในชั้นได้	-1.50	1.97	-1.84	1.99	-2.41	1.50
10. การที่นักเรียนข้ามชาติไม่มีเอกสารยืนยันตัวตนหรือหลักฐานในการสมัครเรียนไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาในการบันทึกและส่งต่อข้อมูลเมื่อจบการศึกษา	-3.09	1.87	-3.50	1.43	-3.41	1.60

ผลกระทบ ด้านสังคม	ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ					
	น้อยกว่า 2 ปี		3-10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
11.การมีนักเรียนข้ามชาติส่งผลให้ โรงเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ NT หรือ O-NET ในระดับที่ดีขึ้น	2.44	1.08	2.64	1.38	2.30	1.66
12.ปัญหาในด้านการติดต่อสื่อสาร ระหว่างครูและผู้ปกครองของ นักเรียนข้ามชาติเป็นไปอย่าง ยากลำบากเนื่องจากความไม่เข้าใจ กันในเรื่องของภาษา	-2.91	1.78	-2.93	1.40	-2.85	1.17
ผลรวม	-1.66	1.20	-1.88	0.96	-1.99	0.90

ตารางที่ 4-14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ

ประสบการณ์การสอนใน โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับผลกระทบ ด้านสังคม
1. น้อยกว่า 2 ปี	-1.66	1.20	ผลกระทบด้านลบน้อย
2. 3-10 ปี	-1.88	0.96	ผลกระทบด้านลบน้อย
3. มากกว่า 10 ปี	-1.99	0.90	ผลกระทบด้านลบน้อย

ค. กรณีจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามตามระดับการศึกษาของครู

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ โดยแบ่งตามตามระดับการศึกษา (ตารางที่ 4-15) พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโทให้ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจไม่แตกต่างกันคือผลกระทบอยู่ในระดับบวกน้อย (ตารางที่ 4-16)

ตารางที่ 4-15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ	ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี		ปริญญาโท	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.การที่นักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนในโรงเรียนของไทยทำให้รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสูญเสียงบประมาณในการดูแลนักเรียนเหล่านี้	2.44	2.32	2.18	3.13
2.การที่จำนวนนักเรียนข้ามชาติเพิ่มขึ้นส่งผลให้โรงเรียนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเงินสนับสนุนในส่วนต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน	3.27	1.24	3.91	1.11
3.นักเรียนข้ามชาติที่ย้ายออกกลางคันทำให้เกิดปัญหาเรื่องเงินรายหัวที่ไม่สามารถนำออกมาใช้ได้และทำให้เกิดจำนวนนักเรียนแฝงอยู่ในระบบของโรงเรียนที่ไม่สามารถจำหน่ายออกได้	-2.04	1.83	-2.45	2.09
ผลรวม	1.22	1.02	1.21	1.34

ตารางที่ 4-16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
1. ปริญญาตรี	1.22	1.02	ผลกระทบด้านบวกน้อย
2. ปริญญาโท	1.21	1.34	ผลกระทบด้านบวกน้อย

ผลกระทบด้านสังคม โดยแบ่งตามตามระดับการศึกษา (ตารางที่ 4-17) พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีให้ระดับผลกระทบทางสังคมในระดับลบน้อย ในขณะที่ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทให้ระดับผลกระทบในด้านสังคมอยู่ในระดับลบปานกลาง (ตารางที่ 4-18)

ตารางที่ 4-17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลกระทบด้านสังคม	ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี		ปริญญาโท	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
4.เกิดปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากนักเรียนข้ามชาติซึ่งเข้าเรียนโดยไม่มีพื้นฐานภาษาไทยที่ดีพอ	-2.89	1.80	-2.91	1.31
5.ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติในการกลับบ้านหรือหยุดเรียนระยะยาวโดยนักเรียนข้ามชาติสามารถหยุดเรียนและลาได้ในขณะที่เด็กไทยไม่สามารถทำได้	-2.67	1.73	-2.95	1.86
6.เกิดความไม่เข้าใจกันหรือขัดแย้งกันระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติเนื่องจากมีเชื้อชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน	-0.54	1.69	-0.73	1.64

ผลกระทบด้านสังคม	ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี		ปริญญาโท	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
7. เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากครูซึ่งไม่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการสอนนักเรียนข้ามชาติ	-1.90	1.69	-2.41	0.96
8. เกิดปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือโตเกินวัยซึ่งเกิดจากนักเรียนข้ามชาติที่เข้าเรียนมีอายุมากกว่านักเรียนไทยในรุ่นเดียวกัน	-2.81	1.78	-3.09	1.38
9. เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างอายุของนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติทำให้ครูไม่สามารถจัดทำแผนการสอนและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนในชั้นได้	-1.80	1.93	-2.23	1.77
10. การที่นักเรียนข้ามชาติไม่มีเอกสารยืนยันตัวตนหรือหลักฐานในการสมัครเรียนไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาในการบันทึกและส่งต่อข้อมูลเมื่อจบการศึกษา	-3.36	1.63	-3.59	1.01
11. การมีนักเรียนข้ามชาติส่งผลให้โรงเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ NT หรือ O-NET ในระดับที่ดีขึ้น	2.51	1.42	2.59	1.10
12. ปัญหาในด้าน การติดต่อสื่อสารระหว่างครูและผู้ปกครองของนักเรียนข้ามชาติเป็นไปอย่างยากลำบากเนื่องมาจากความไม่เข้าใจกันในเรื่องของภาษา	-2.84	1.56	-3.36	0.73
ผลรวม	-1.81	1.06	-2.08	0.72

ตารางที่ 4-18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบด้านสังคม
1.ปริญญาตรี	-1.81	1.06	ผลกระทบด้านลบน้อย
2.ปริญญาโท	-2.08	0.72	ผลกระทบด้านลบปานกลาง

4.2.2 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในมุมมองของผู้ปกครองไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ

4.2.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ในมุมมองของผู้ปกครองไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 283 คน (ตารางที่ 4-19) แยกเป็นเพศหญิง จำนวน 206 คน หรือร้อยละ 72.8 เพศชาย จำนวน 77 คน หรือร้อยละ 27.2 มีอายุระหว่าง 21-40 ปี จำนวน 167 คน หรือร้อยละ 59 มีอายุระหว่าง 41-60 ปี จำนวน 99 คน หรือร้อยละ 35 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 10 คน หรือร้อยละ 3.5 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน หรือร้อยละ 2.5

มีความสัมพันธ์กับนักเรียนโดยเป็นมารดา จำนวน 177 คน หรือร้อยละ 62.5 เป็นบิดา จำนวน 58 คน หรือร้อยละ 20.5 และอื่น ๆ จำนวน 48 คน หรือร้อยละ 17 มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 138 คน หรือร้อยละ 48.8 มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า จำนวน 57 คน หรือร้อยละ 20.1 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 23 คน หรือร้อยละ 8.1 และไม่ได้ศึกษา จำนวน 58 คน หรือร้อยละ 20.5

มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 9,000 บาท จำนวน 187 คน หรือร้อยละ 66.1 รายได้ 9,001-15,000 บาท จำนวน 86 คน หรือร้อยละ 30.4 รายได้ 15,001-30,000 บาท จำนวน 8 คน หรือร้อยละ 2.8 และรายได้มากกว่า 30,000 บาท จำนวน 2 คน หรือร้อยละ 0.7 โดยมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 216 คน หรือร้อยละ 76.3 อาชีพค้าขาย จำนวน 28 คน หรือร้อยละ 9.9 อาชีพพนักงานประจำ จำนวน 11 คน หรือร้อยละ 3.9 อาชีพรับราชการ จำนวน 5 คน หรือร้อยละ 1.8 และไม่ได้ทำงาน จำนวน 23 คน หรือร้อยละ 8.1

ตารางที่ 4-19 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	77	27.2
	หญิง	206	72.8
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	10	3.5
	21-40 ปี	167	59
	41-60 ปี	99	35
	60 ปีขึ้นไป	7	2.5
ความสัมพันธ์กับนักเรียน	บิดา	58	20.5
	มารดา	177	62.5
	อื่น ๆ	48	17.0
ระดับการศึกษา	ไม่ได้ศึกษา	58	20.5
	ประถมศึกษา	138	48.8
	มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	57	20.1
	มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	23	8.1
	ปริญญาตรี	7	2.5
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 9,000 บาท	187	66.1
	9,001-15,000 บาท	86	30.4
	15,001-30,000 บาท	8	2.8
	มากกว่า 30,000 บาท	2	0.7
อาชีพ	รับจ้าง	216	76.3
	ค้าขาย	28	9.9
	ไม่ได้ทำงาน	23	8.1
	พนักงานประจำ	11	3.9
	รับราชการ	5	1.8
ผลรวม		283	100

4.2.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร (ในมุมมองของผู้ปกครองไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ)

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ผลกระทบด้านลบในระดับมาก ส่วนในด้านสังคมให้ผลกระทบในแต่ละปัจจัยเป็นทั้งด้านบวกและด้านลบพอ ๆ กันทำให้ค่าเฉลี่ยของผลกระทบโดยรวมอยู่ในระดับไม่มีผลกระทบ (ตารางที่ 4-20)

ตารางที่ 4-20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกในแต่ละด้าน

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม จากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้า ศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอ เมือง จังหวัดสมุทรสาคร	ระดับผลกระทบ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับผลกระทบ
1.ด้านเศรษฐกิจ	-3.09	1.49	ผลกระทบ ด้านลบมาก
2.ด้านสังคม	-0.50	0.74	ไม่มีผลกระทบ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ผลกระทบด้านลบอยู่ที่ระดับมาก (ตารางที่ 4-21)

ตารางที่ 4-21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกเป็นรายข้อ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบ
1.เงินยากจนที่รัฐบาลจัดสรรให้สำหรับเด็กยากจนส่วนใหญ่จะตกไปอยู่กับเด็กข้ามชาติมากกว่าเด็กไทยเนื่องจากสภาพความเป็นอยู่และอาชีพของผู้ปกครอง	-3.09	1.49	ผลกระทบด้านลบมาก
ผลรวม	-3.09	1.49	

ผลกระทบด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแบ่งออกเป็นผลกระทบด้านบวกและด้านลบ (ตารางที่ 4-22) โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ผลกระทบด้านลบสูงสุดอยู่ที่ระดับมาก คือ 1) เกิดปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งการที่โรงเรียนให้นักเรียนข้ามชาติที่มีอายุมากเข้ามาเรียนในชั้นเดียวกับบุตรหลานที่มีอายุน้อยกว่าทำให้เกิดพฤติกรรมบางอย่างที่โตเกินวัยหรือการเล่นกันที่รุนแรงกว่าเด็กในวัยเดียวกัน

รองลงมาคือผลกระทบด้านลบระดับปานกลาง คือ 1) ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการให้โอกาสแก่นักเรียนข้ามชาติในสิทธิและสวัสดิการด้านต่าง ๆ มากกว่าเด็กไทย เช่น ระยะเวลาในการลาเรียนที่นานกว่า เป็นต้น และ 2) นักเรียนข้ามชาติมีอายุที่มากกว่านักเรียนไทยในชั้นเดียวกันทำให้เด็กไทยที่เข้าเรียนตามเกณฑ์เสียเปรียบในเรื่องการเรียนรู้

ผลกระทบด้านลบระดับน้อย คือ 1) เกิดปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนข้ามชาติดีกว่าผลการเรียนของนักเรียนไทย และ 2) เกิดปัญหาในด้านความน่าเชื่อถือและคุณภาพของโรงเรียนที่ลดลงเนื่องจากโรงเรียนมีนโยบายและรับนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน

ในส่วนของผลกระทบด้านบวกพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับผลกระทบไว้ที่ปานกลาง คือ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน เกิดการยอมรับและการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน

ต่างชาติ ผลกระทบด้านบวกในระดับน้อย คือ 1) เนื่องจากมีนักเรียนข้ามชาติเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนของไทยส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนเริ่มมีการยอมรับวัฒนธรรมของคนข้ามชาติมากขึ้น และ 2) การมีเพื่อนเป็นชาวต่างชาติทำให้นักเรียนไทยได้เกิดการพัฒนาตนเอง

ตารางที่ 4-22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกเป็นรายข้อ

ผลกระทบด้านสังคม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบ
2.ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการให้โอกาสแก่นักเรียนข้ามชาติในสิทธิและสวัสดิการด้านต่างๆ มากกว่าเด็กไทย เช่น ระยะเวลาในการลาเรียนที่นานกว่า เป็นต้น	-2.31	1.69	ผลกระทบด้านลบปานกลาง
3.นักเรียนข้ามชาติมีอายุที่มากกว่านักเรียนไทยในชั้นเดียวกันทำให้เด็กไทยที่เข้าเรียนตามเกณฑ์เสียเปรียบในเรื่องการเรียนรู้	-2.17	1.75	ผลกระทบด้านลบปานกลาง
4.เนื่องจากมีนักเรียนข้ามชาติเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนของไทยส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนเริ่มมีการยอมรับวัฒนธรรมของคนข้ามชาติมากขึ้น	1.96	1.07	ผลกระทบด้านบวกน้อย
5.เกิดปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนข้ามชาติดีกว่าผลการเรียนของนักเรียนไทย	-1.19	2.11	ผลกระทบด้านลบน้อย
6.การมีเพื่อนเป็นชาวต่างชาติทำให้นักเรียนไทยได้เกิดการพัฒนาตนเอง	1.97	1.09	ผลกระทบด้านบวกน้อย
7.เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน เกิดการยอมรับและการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างชาติ	2.31	1.06	ผลกระทบด้านบวกปานกลาง

ผลกระทบด้านสังคม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับผลกระทบ
8.เกิดปัญหาในด้านความน่าเชื่อถือและ คุณภาพของโรงเรียนที่ลดลงเนื่องจาก โรงเรียนมีนโยบายและรับนักเรียนข้ามชาติ เข้าเรียน	-1.48	1.99	ผลกระทบด้าน ลบน้อย
9. เกิดปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสมซึ่งการที่โรงเรียนให้นักเรียนข้าม ชาติที่มีอายุมากเข้ามาเรียนในชั้นเดียวกับ บุตรหลานที่มีอายุน้อยกว่าทำให้เกิด พฤติกรรมแบบอย่างที่ไม่ดีเกินวัยหรือการเล่น กันที่รุนแรงกว่าเด็กในวัยเดียวกัน	-3.06	1.41	ผลกระทบด้าน ลบมาก
ผลรวม	-0.50	0.74	

ก. กรณีจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามตามรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ แบ่งตามรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองของนักเรียนไทยที่มีบุตรหลาน
เรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ (ตารางที่ 4-23) พบว่า ผู้ที่มีรายได้น้อยให้ผลกระทบด้านลบในระดับ
มาก และผลกระทบลดระดับลงเมื่อมีรายได้มากขึ้น กล่าวคือ ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 9,000 บาท
ต่อเดือนให้ระดับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจระดับลบมาก ตามมาด้วยผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือน
9,001-15,000 บาท ให้ระดับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจระดับลบปานกลาง ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อ
เดือน 15,001-30,000 บาท ให้ระดับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจระดับลบน้อย และผู้ปกครองที่มี
รายได้มากกว่า 30,000 ต่อเดือน ให้ระดับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจอยู่ที่ระดับไม่มีผลกระทบ
(ตารางที่ 4-24)

ตารางที่ 4-23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษา ในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งตามรายได้ของผู้ปกครอง

ผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ	รายได้ต่อเดือน							
	ต่ำกว่า 9,000 บาท		9,001- 15,000 บาท		15,001- 30,000 บาท		มากกว่า 30,000 บาท	
	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.
1.เงินยากจนที่รัฐบาลจัดสรร ให้สำหรับเด็กยากจนส่วน ใหญ่จะตกไปอยู่กับเด็กข้าม ชาติมากกว่าเด็กไทยเนื่องจาก สภาพความเป็นอยู่และอาชีพ ของผู้ปกครอง	-3.39	1.30	-2.64	1.65	-1.75	1.17	-0.50	2.12
ผลรวม	-3.39	1.30	-2.64	1.65	-1.75	1.17	-0.50	2.12

ตารางที่ 4-24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียน ข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งตามรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ
1. ต่ำกว่า 9,000 บาท	-3.39	1.30	ผลกระทบด้านลบมาก
2. 9,001-15,000 บาท	-2.64	1.65	ผลกระทบด้านลบปานกลาง
3. 15,001-30,000 บาท	-1.75	1.17	ผลกระทบด้านลบน้อย
4. มากกว่า 30,000 บาท	-0.50	2.12	ไม่มีผลกระทบ

ผลกระทบด้านสังคมโดยแบ่งตามรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองของนักเรียนไทยที่มีบุตร หลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ (ตารางที่ 4-25) พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 30,000 ต่อ เดือน ให้ระดับผลกระทบทางด้านสังคมโดยรวมอยู่ที่ระดับลบน้อยและผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่านั้น ให้ระดับ

ผลกระทบทางด้านสังคมโดยรวมอยู่ที่ระดับไม่มีผลกระทบ (ตารางที่ 4-26) ทั้งนี้ หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีทั้งข้อที่เห็นว่าเป็นผลกระทบด้านบวกและลบเป็นจำนวนพอ ๆ กัน

ตารางที่ 4-25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งตามรายได้ของผู้ปกครอง

ผลกระทบ ด้านสังคม	รายได้ต่อเดือน							
	ต่ำกว่า 9,000 บาท		9,001- 15,000 บาท		15,001- 30,000 บาท		มากกว่า 30,000 บาท	
	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.
2.ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการให้โอกาสแก่นักเรียนข้ามชาติในสิทธิและสวัสดิการด้านต่าง ๆ มากกว่าเด็กไทย เช่น ระยะเวลาในการลาเรียนที่นานกว่า เป็นต้น	-2.30	1.68	-2.19	1.68	-3.38	2.00	-4.00	1.41
3.นักเรียนข้ามชาติมีอายุที่มากกว่านักเรียนไทยในชั้นเดียวกันทำให้เด็กไทยที่เข้าเรียนตามเกณฑ์เสียเปรียบในเรื่องการเรียนรู้	-2.30	1.58	-1.84	1.95	-2.38	2.83	-4.00	0.00
4.เนื่องจากมีนักเรียนข้ามชาติเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนของไทยส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนเริ่มมีการยอมรับวัฒนธรรมของคนข้ามชาติมากขึ้น	2.03	1.11	1.76	0.92	2.63	1.06	2.50	0.71

ผลกระทบ ด้านสังคม	รายได้ต่อเดือน							
	ต่ำกว่า 9,000 บาท		9,001– 15,000 บาท		15,001– 30,000 บาท		มากกว่า 30,000 บาท	
	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.
5.เกิดปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนข้ามชาติดีกว่าผลการเรียนของนักเรียนไทย	-1.25	2.11	0.86	2.04	-2.63	1.77	-4.00	0.00
6.การมีเพื่อนเป็นชาวต่างชาติทำให้นักเรียนไทยได้เกิดการพัฒนาดตนเอง	1.89	1.14	2.14	1.00	1.88	0.84	2.50	0.71
7.เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน เกิดการยอมรับและการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างชาติ	2.34	1.02	2.24	1.20	2.13	0.64	2.50	0.71
8.เกิดปัญหาในด้านความน่าเชื่อถือและคุณภาพของโรงเรียนที่ลดลงเนื่องจากโรงเรียนมีนโยบายและรับนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน	-1.52	2.01	-1.31	1.90	-1.63	2.20	-4.50	0.71

ผลกระทบ ด้านสังคม	รายได้ต่อเดือน							
	ต่ำกว่า 9,000 บาท		9,001– 15,000 บาท		15,001– 30,000 บาท		มากกว่า 30,000 บาท	
	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.
9. เกิดปัญหาในด้าน พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่ง การที่โรงเรียนให้นักเรียน ข้ามชาติที่มีอายุมากเข้ามา เรียนในชั้นเดียวกับบุตร หลานที่มีอายุน้อยกว่าทำให้ เกิดพฤติกรรมแบบอย่างที่ไม่ เป็นวัยหรือการเล่นกันที่ รุนแรงกว่าเด็กในวัยเดียวกัน	-3.16	1.31	-2.83	1.57	-3.13	1.89	-4.50	0.71
ผลรวม	-0.53	0.72	-0.36	0.75	-0.81	1.03	-1.69	0.27

ตารางที่ 4-26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้าม
ชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งตามรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับผลกระทบ ด้านสังคม
1. ต่ำกว่า 9,000 บาท	-0.53	0.72	ไม่มีผลกระทบ
2. 9,001–15,000 บาท	-0.36	0.75	ไม่มีผลกระทบ
3. 15,001–30,000 บาท	-0.81	1.03	ไม่มีผลกระทบ
4. มากกว่า 30,000 บาท	-1.69	0.27	ผลกระทบด้านลบน้อย

ข. กรณีจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจโดยแบ่งตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ (ตารางที่ 4-27) พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ปริญญาตรีและไม่ได้ศึกษา ให้ระดับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับลบมาก ยกเว้น ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ให้ระดับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับลบปานกลาง (ตารางที่ 4-28)

ตารางที่ 4-27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งตามระดับการศึกษา

ผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ	ระดับการศึกษา									
	ไม่ได้ศึกษา		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา ตอนต้นหรือ เทียบเท่า		มัธยมศึกษา ตอนปลาย หรือเทียบเท่า		ปริญญาตรี	
	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.
1.เงินยากจนที่ รัฐบาลจัดสรรให้ สำหรับเด็กยากจน ส่วนใหญ่จะตกไป อยู่กับเด็กข้ามชาติ มากกว่าเด็กไทย เนื่องจากสภาพ ความเป็นอยู่และ อาชีพของ ผู้ปกครอง	-3.22	0.92	-3.01	1.70	-3.16	1.16	-2.91	2.00	-3.57	1.51
ผลรวม	-3.22	0.92	-3.01	1.70	-3.16	1.16	-2.91	2.00	-3.57	1.51

ตารางที่ 4-28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
1. ไม่ได้ศึกษา	-3.22	0.92	ผลกระทบด้านลบมาก
2. ประถมศึกษา	-3.01	1.70	ผลกระทบด้านลบมาก
3.มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	-3.16	1.16	ผลกระทบด้านลบมาก
4. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	-2.91	2.00	ผลกระทบด้านลบปานกลาง
5. ปริญญาตรี	-3.57	1.51	ผลกระทบด้านลบมาก

ผลกระทบด้านสังคมโดยแบ่งตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ (ตารางที่ 4-29) พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ปริญญาตรีและไม่ได้ศึกษา ให้ระดับผลกระทบทางด้านสังคมอยู่ในระดับไม่มีผลกระทบ (ตารางที่ 4-30) ทั้งนี้หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีทั้งข้อที่เป็นด้านบวกและข้อที่เป็นด้านลบเป็นจำนวนข้อพอ ๆ กัน

ตารางที่ 4-29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งตามระดับการศึกษา

ผลกระทบ ด้านสังคม	ระดับการศึกษา									
	ไม่ได้ศึกษา		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา ตอนต้นหรือ เทียบเท่า		มัธยมศึกษา ตอนปลาย หรือเทียบเท่า		ปริญญาตรี	
	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.
2.ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ในการให้โอกาสแก่นักเรียนข้ามชาติในสิทธิ และสวัสดิการด้านต่างๆ มากกว่าเด็กไทย เช่น ระยะเวลาในการลา เรียนที่นานกว่า เป็นต้น	-2.31	1.50	-2.32	1.75	-2.19	1.74	-2.13	1.82	-3.57	0.79
3.นักเรียนข้ามชาติมีอายุ ที่มากกว่านักเรียนไทย ในชั้นเดียวกันทำให้ เด็กไทยที่เข้าเรียนตาม เกณฑ์เสียเปรียบในเรื่อง การเรียนรู้	-2.09	1.49	-2.29	1.87	-2.09	1.54	-1.87	1.96	-2.29	2.29
4.เนื่องจากมีนักเรียน ข้ามชาติเข้ามาเรียน ร่วมกับนักเรียนของไทย ส่งผลให้ผู้ปกครองและ ชุมชนเริ่มมีการยอมรับ วัฒนธรรมของคนข้าม ชาติมากขึ้น	1.83	0.78	2.05	1.03	1.95	1.43	1.78	1.04	2.14	0.38

ผลกระทบ ด้านสังคม	ระดับการศึกษา									
	ไม่ได้ศึกษา		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา ตอนต้นหรือ เทียบเท่า		มัธยมศึกษา ตอนปลาย หรือเทียบเท่า		ปริญญาตรี	
	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.
5.เกิดปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนข้ามชาติดีกว่าผลการเรียนของนักเรียนไทย	-1.40	2.09	-1.20	2.14	-1.30	2.05	0.00	2.05	-2.29	0.76
6.การมีเพื่อนเป็นชาวต่างชาติทำให้นักเรียนไทยได้เกิดการพัฒนาตนเอง	1.78	0.82	1.96	1.24	2.12	0.91	2.26	1.14	1.71	0.95
7.เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกันเกิดการยอมรับและการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างชาติ	2.10	1.00	2.38	1.05	2.25	1.14	2.43	1.20	2.71	0.49
8.เกิดปัญหาในด้านความน่าเชื่อถือและคุณภาพของโรงเรียนที่ลดลงเนื่องจากโรงเรียนมีนโยบายและรับนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน	-1.78	1.73	-1.43	2.12	-1.63	1.79	0.43	1.88	-2.14	2.41

ผลกระทบ ด้านสังคม	ระดับการศึกษา									
	ไม่ได้ศึกษา		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา ตอนต้นหรือ เทียบเท่า		มัธยมศึกษา ตอนปลายหรือ เทียบเท่า		ปริญญาตรี	
	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.	ค่า เฉลี่ย	S.D.
9.เกิดปัญหาใน ด้านพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสมซึ่งการที่ โรงเรียนให้ นักเรียนข้ามชาติที่ มีอายุมากเข้ามา เรียนในชั้นเดียวกับ บุตรหลานที่มีอายุ น้อยกว่าทำให้เกิด พฤติกรรมแบบ อย่างที่โตเกินวัย หรือการเล่นกันที่ รุนแรงกว่าเด็กใน วัยเดียวกัน	-2.78	1.27	-3.24	1.47	-2.98	1.14	-2.78	1.95	-3.57	0.79
ผลรวม	-0.58	0.70	-0.51	0.78	-0.48	0.56	-0.09	0.93	0.91	0.72

ตารางที่ 4-30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลกระทบด้านสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
1.ไม่ได้ศึกษา	-0.58	0.70	ไม่มีผลกระทบ
2.ประถมศึกษา	-0.51	0.78	ไม่มีผลกระทบ
3.มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	-0.48	0.56	ไม่มีผลกระทบ
4.มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	-0.09	0.93	ไม่มีผลกระทบ
5.ปริญญาตรี	-0.91	0.72	ไม่มีผลกระทบ

4.3 สรุป

จากการวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติ ทำให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีการกระจายแบบเกาะกลุ่มอยู่รวมตัวกันภายในบริเวณตอนกลางของพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร และในส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนไทย ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจหรือด้านสังคมนั้นพบว่า การที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนไทยนั้นมีผลกระทบทั้งในด้านบวกและด้านลบ โดยผลกระทบด้านเศรษฐกิจในมุมมองของครูเป็นผลกระทบในด้านบวกอยู่ที่ระดับน้อย และในมุมมองของผู้ปกครองเป็นผลกระทบในด้านลบซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนผลกระทบในด้านสังคม พบว่า ในมุมมองของครูเป็นผลกระทบในด้านลบอยู่ที่ระดับน้อย แต่ในมุมมองของผู้ปกครองพบว่า มีทั้งด้านบวกและลบพอ ๆ กัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่และผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนข้ามชาติในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร” เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการหาแบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนร่วมกับนักเรียนไทยซึ่งครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร และวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในพื้นที่ดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร และการวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในพื้นที่อำเภอเมือง จ.สมุทรสาคร ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 แบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติ

จากการศึกษาแบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2557–2561 ซึ่งประกอบไปด้วยนักเรียนข้ามชาติ 3 สัญชาติ พบว่าแบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมาในพื้นที่ศึกษาเป็นแบบเกาะกลุ่มเหมือนกันทั้งหมด โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนแบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติลาว และกัมพูชา พบว่าเป็นแบบสุ่มทั้ง 2 สัญชาติ และเมื่อนำข้อมูลของนักเรียนข้ามชาติมาวิเคราะห์รวมในทุกสัญชาติ พบว่าแบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติรวมทุกสัญชาติเป็นแบบเกาะกลุ่มเนื่องจากปริมาณของนักเรียนข้ามชาติเมียนมามีจำนวนมากที่สุดจึงส่งผลให้ภาพรวมของนักเรียนข้ามชาติเป็นแบบเกาะกลุ่มตามไปด้วย

5.1.2 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ในงานวิจัยนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ แบบสอบถามฉบับที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการและครูที่สอนอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร และแบบสอบถามฉบับที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองของนักเรียนไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ

ข้อมูลพื้นฐานของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการและครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีจำนวน 131 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.6) และส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีอายุ 31-50 ปี (ร้อยละ 48.9) ด้านประสบการณ์สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การสอน 3-10 ปี (ร้อยละ 53.4) รองลงมา มีประสบการณ์การสอน 2-10 ปี และมีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปีตามลำดับ ด้านการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 83.2) และที่เหลือเป็นระดับปริญญาโท

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองของนักเรียนไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ มีจำนวน 283 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 72.8) และเป็นกลุ่มที่มีอายุ 21-40 ปี (ร้อยละ 59) มีความสัมพันธ์กับนักเรียนโดยเป็นมารดา (ร้อยละ 62.5) บิดา (ร้อยละ 20.5) และอื่น ๆ (ร้อยละ 17) ด้านรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 9,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 66.1) มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 76.3) ตามมาด้วยอาชีพค้าขาย ไม่ได้ทำงาน พนักงานประจำ และรับราชการตามลำดับ มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 48.8) ตามด้วยไม่ได้ศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และปริญญาตรี ตามลำดับ

ผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในมุมมองของครู

ผลกระทบจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครด้านเศรษฐกิจในภาพรวม พบว่าผลกระทบส่วนใหญ่เป็นผลกระทบด้านบวก เมื่อพิจารณา

ในรายชื่อ พบว่า ในประเด็นเรื่องจำนวนนักเรียนข้ามชาติเพิ่มขึ้นส่งผลให้โรงเรียนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเงินสนับสนุนในส่วนต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน เป็นเรื่องที่มีผลกระทบมากที่สุด

เมื่อพิจารณาโดยแบ่งโรงเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ โรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 20 และน้อยกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด พบว่า ครูในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนข้ามชาติมากกว่าให้ผลกระทบด้านเศรษฐกิจเป็นบวกสูงกว่าครูในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชติน้อยกว่า

เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชติน้อยกว่า 2 ปี และ 3-10 ปี ให้ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในด้านบวก ยกเว้นครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี ให้ผลกระทบทางเศรษฐกิจในระดับที่ไม่มีผลกระทบ เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนข้ามชาติมานานอาจไม่ได้แบ่งแยกระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติ ครูอาจมองในบริบทของความเป็นนักเรียนเหมือนกัน จึงทำให้ผลกระทบออกมาในระดับที่ไม่มีผลกระทบ

เมื่อพิจารณาจากระดับการศึกษา กลุ่มครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท พบว่าให้ระดับผลกระทบในด้านเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน คือให้ผลกระทบในด้านบวก ซึ่งพบว่า ประเด็นในด้านการศึกษาเป็นไปในทางเดียวกันกับประเด็นด้านประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในมุมมองของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองให้ผลกระทบในด้านเศรษฐกิจอยู่ที่ระดับลบมาก โดยผู้ปกครองมองว่า เงินยากจนที่รัฐบาลจัดสรรให้สำหรับเด็กยากจนส่วนใหญ่จะจัดให้กับเด็กข้ามชาติมากกว่าเด็กไทย ในขณะที่ผู้ปกครองของนักเรียนไทยส่วนใหญ่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ไม่ได้แตกต่างจากนักเรียนข้ามชาติ

เมื่อแยกตามรายได้ของผู้ปกครอง พบว่าในด้านเศรษฐกิจ ผู้ปกครองให้ผลกระทบระดับลบมาก ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ที่ไม่เกิน 9,000 บาทต่อเดือน ซึ่งมีรายได้น้อยกว่าค่าแรงขั้นต่ำ และมีอาชีพหลักคือ อาชีพรับจ้าง โดยในด้านรายได้จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ โดยนักเรียนข้ามชาติจะได้รับเงินอุดหนุนเรียนฟรี 15 ปี เงินปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน และทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน ทั้งนี้ กลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้มาก (เกิน 30,000 บาทต่อเดือน) จะให้ความเห็นว่าไม่มีผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาแยกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในทุกะดับให้ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับลบมาก ยกเว้น ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ให้ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับลบปานกลาง โดยผล

การวิเคราะห์พบว่าไม่ว่าผู้ปกครองจะมีระดับการศึกษาใดจะให้ระดับผลกระทบในด้านลบมากขึ้นขัดแย้งกับประเด็นรายได้ของผู้ปกครองที่รายได้สูงไม่มีผลกระทบ รายได้ยิ่งลดลงผลกระทบยิ่งเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงแต่ให้ผลกระทบด้านเศรษฐกิจมาก เนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงอาจประกอบอาชีพที่มีรายได้ไม่มาก แต่ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าอาจมีอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจของตนเอง จากกรณีดังกล่าวอาจบอกได้ว่า ผู้ปกครองที่การศึกษาที่สูงอาจไม่ได้มีรายได้ที่สูงตามไปด้วย

ผลกระทบในด้านสังคม

ผลกระทบด้านสังคมในมุมมองของครู

ผลกระทบจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครในด้านสังคมภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่เป็นผลกระทบด้านลบ เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า หัวข้อที่มีผลกระทบด้านลบสูงสุด คือ การที่นักเรียนข้ามชาติไม่มีเอกสารยืนยันตัวตนหรือหลักฐานในการสมัครเรียนไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาในการบันทึกและส่งต่อข้อมูลเมื่อจบการศึกษา ซึ่งมีระดับผลกระทบอยู่ที่ระดับมากและเป็นเรื่องที่มีผลกระทบมากที่สุด

ผลกระทบด้านสังคมโดยแบ่งตามจำนวนของเด็กข้ามชาติที่เข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมดกับโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด พบว่ามีผลกระทบในระดับที่เท่ากันคือ ผลกระทบในด้านบวกอยู่ที่ระดับน้อย แต่เมื่อดูจากค่าเฉลี่ยพบว่าโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด ให้ผลกระทบในระดับที่สูงกว่าโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่าร้อยละ 20 ของนักเรียนทั้งหมด เนื่องจากโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนข้ามชาติมากกว่าย่อมพบเจอผลกระทบที่มากกว่าโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยกว่า

เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติในด้านสังคม พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติมานานกว่าให้ระดับผลกระทบด้านลบที่มากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า

เมื่อพิจารณาจากระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ระดับผลกระทบด้านสังคมในด้านลบ ซึ่งครูที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าจะให้ระดับผลกระทบในด้านลบมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาน้อยกว่า เนื่องจากมุมมองในด้านการศึกษาอาจทำให้ครูเห็นถึงปัญหาและผลกระทบทางด้านสังคมที่สูงกว่า

ผลกระทบด้านสังคมในมุมมองของผู้ปกครอง

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่าผลกระทบด้านบวกและด้านลบในแต่ละเรื่องต่างกันไป ไม่สามารถสรุปทิศทางบวกหรือลบของผลกระทบด้านสังคมโดยรวมได้ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าผลกระทบทางสังคมที่เป็นด้านบวก ได้แก่ การมีนักเรียนข้ามชาติเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนของไทยส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนเริ่มมีการยอมรับวัฒนธรรมของคนข้ามชาติมากขึ้น การมีเพื่อนเป็นชาวต่างชาติทำให้นักเรียนไทยได้เกิดการพัฒนาตนเอง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน เกิดการยอมรับและการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างชาติ

ผลกระทบที่เป็นด้านลบ ได้แก่ ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการให้โอกาสแก่นักเรียนข้ามชาติในสิทธิและสวัสดิการด้านต่าง ๆ มากกว่าเด็กไทย นักเรียนข้ามชาติมีอายุที่มากกว่านักเรียนไทยในชั้นเดียวกันทำให้เด็กไทยที่เข้าเรียนตามเกณฑ์เสียเปรียบในเรื่องการเรียนรู้ ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนข้ามชาติดีกว่าผลการเรียนของนักเรียนไทย ปัญหาในด้านความน่าเชื่อถือและคุณภาพของโรงเรียนที่ลดลงเนื่องจากโรงเรียนมีนโยบายและรับนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน และผลกระทบด้านลบในระดับมาก คือ ปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งการที่โรงเรียนให้นักเรียนข้ามชาติที่มีอายุมากเข้ามาเรียนในชั้นเดียวกับบุตรหลานที่มีอายุน้อยกว่าทำให้เกิดพฤติกรรมแบบอย่างที่ไม่ดีเกินวัยหรือการเล่นกันที่รุนแรงกว่าเด็กในวัยเดียวกัน

เมื่อพิจารณาจากรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน พบว่าในด้านสังคมนั้นไม่มีความแตกต่างกันในด้านของผลกระทบเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ระดับผลกระทบอยู่ที่ไม่มีผลกระทบ ยกเว้นผู้ปกครองที่มีรายได้สูงที่สุดที่ให้ระดับผลกระทบอยู่ที่ระดับลบน้อย

เมื่อพิจารณาจากระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ระดับผลกระทบในด้านสังคมไม่แตกต่างกัน โดยผู้ตอบแบบสอบถามในทุกระดับการศึกษาให้ผลกระทบในด้านสังคมอยู่ระดับไม่มีผลกระทบ ทั้งนี้หากพิจารณาในรายข้อจะพบว่ามิตั้งข้อที่เป็นด้านบวกและข้อที่เป็นด้านลบเป็นจำนวนข้อพอ ๆ กัน

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบรูปการกระจายทางพื้นที่และผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนข้ามชาติในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้ทั้งจากข้อมูลทางสถิติและที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายเรียงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

แบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติ

การกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร สืบเนื่องมาจากการย้ายถิ่นเข้ามาของแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานและตั้งถิ่นฐานภายในประเทศไทย โดยเฉพาะในจังหวัดสมุทรสาครที่มีจำนวนแรงงานข้ามชาติที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานทั้งสิ้น จำนวน 282,145 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2561) เมื่อแรงงานข้ามชาติย้ายถิ่นเข้ามาเป็นจำนวนมากทำให้เกิดการตั้งถิ่นฐานรวมกันเป็นชุมชนที่มีขนาดเล็กใหญ่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มขึ้นของจำนวนเด็กข้ามชาติที่อยู่ภายในชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จากงานของ วิภาดา โนตา (2552) พบว่าชุมชนที่มีแรงงานข้ามชาติอาศัยอยู่มากที่สุด ได้แก่ ชุมชนโกรกกรากใน ตำบลบางหญ้าแพรก ชุมชนตลาดกุ่มและชุมชนเกาะสมุทร ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยทั้งสามชุมชนนี้มีแรงงานข้ามชาติอยู่รวมมากกว่าแสนคน จากงานวิจัยนี้ พบว่า นอกจากชุมชนที่กล่าวมาข้างต้น บริเวณที่ตั้งของชุมชนแรงงานข้ามชาติและเด็กข้ามชาติที่เพิ่มขึ้น คือ ตำบลมหาชัย ตำบลท่าจีน ตำบลท่าฉลอม และตำบลโกรกกราก ที่ตั้งชุมชนของชุมชนที่เพิ่มขึ้นนี้สัมพันธ์กับแหล่งงานและการเข้าถึงระบบคมนาคมที่สะดวก

จากการศึกษาแบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมาในพื้นที่ศึกษา พบว่าเป็นแบบเกาะกลุ่ม แต่ไม่สามารถระบุบริเวณได้ว่าเกาะกลุ่มบริเวณใด จึงนำมาวิเคราะห์หาบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติสูง ด้วยการวิเคราะห์จุดความร้อน พบว่าบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติเมียนมาสูง อยู่บริเวณตอนกลางของเมืองสมุทรสาคร เนื่องมาจากภายในบริเวณตอนกลางของเมืองเป็นศูนย์รวมของกิจกรรมทางเศรษฐกิจจำนวนมาก และชุมชนของแรงงานข้ามชาติเมียนมาส่วนใหญ่ตั้งอยู่รวมกันเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ อีกทั้งยังตั้งกระจุกรวมกันอยู่ภายในเมืองสมุทรสาคร โดยที่แรงงานข้ามชาติเมียนมาอาศัยอยู่หนาแน่นในบริเวณอำเภอเมือง เนื่องมาจากภายในบริเวณตอนกลางของเมืองเป็นศูนย์รวมที่สำคัญทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับประมง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้แรงงานท้องถิ่นมี

ทางเลือกมากขึ้นโดยเฉพาะแรงงานไทยที่ในอดีตมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือปฏิเสธการเข้าทำงานในกิจการที่เกี่ยวกับประมง โดยงานประเภทนี้จำเป็นต้องใช้แรงงานจำนวนมาก ไม่จำเป็นต้องมีความรู้หรือการศึกษาสูง แต่ต้องมีร่างกายที่อดทนต่อสภาพการทำงานหนักในสภาพแวดล้อมที่สกปรก โดยจากงานของ เฟื่องฟ้า ปัญญา (2547) พบว่า แรงงานข้ามชาติที่ทำงานเกี่ยวเนื่องกับกิจการประมงเป็นแรงงานข้ามชาติเมียนมามากที่สุด โดยที่ตั้งของชุมชนแรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่อยู่ติดกับแหล่งสถานประกอบการหรือโรงงานอุตสาหกรรมที่จำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานข้ามชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชรัตน์ ตันตระกูล (2553) ที่ศึกษาเรื่อง สภาพที่อยู่อาศัยของแรงงานข้ามชาติ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับแหล่งงาน พบว่าแรงงานข้ามชาติที่อาศัยอยู่ชุมชนมหาชัยนิเวศน์จังหวัดสมุทรสาคร มีเหตุผลหลักในการตั้งถิ่นฐานในบริเวณดังกล่าว คือ เป็นทำเลที่อยู่ศูนย์กลางเมือง มีการคมนาคมที่สะดวกและกระจายอยู่รอบ ๆ ศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ส่วนแบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติสัญชาติลาวและกัมพูชาเป็นแบบสุ่มทั้ง 2 สัญชาติ เนื่องจากนักเรียนทั้งสัญชาติลาวและสัญชาติกัมพูชานั้นมีน้อยกว่านักเรียนข้ามชาติสัญชาติเมียนมาอยู่มาก และอาศัยกันอยู่อย่างกระจุกกระจายภายในจังหวัดสมุทรสาครทำให้แบบรูปการกระจาย เป็นแบบสุ่ม และเมื่อนำมาวิเคราะห์หาบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติสูง ด้วยการวิเคราะห์จุดความร้อน พบว่าบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติลาว และกัมพูชาจะอยู่ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่ศึกษาเนื่องจากบริเวณดังกล่าวอยู่ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ธนบุรี-ปากท่อ) หรือถนนพระราม 2 ซึ่งมีการก่อสร้างถนนเป็นระยะเวลาานานทำให้บริเวณนี้มีแรงงานข้ามชาติที่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นกรรมกรเป็นหลักทำให้เกิดเป็นชุมชนชั่วคราวของแรงงานข้ามชาติ โดยชุมชนของแรงงานข้ามชาติทั้ง 2 สัญชาติไม่ได้อยู่เป็นชุมชนอย่างชัดเจนเหมือนแรงงานข้ามชาติเมียนมา แต่จะอยู่กระจุกกระจายปะปนไปในบริเวณต่าง ๆ จึงส่งผลให้นักเรียนข้ามชาติทั้ง 2 สัญชาติอยู่กระจุกกระจายตามไปด้วย และเมื่อนำมาวิเคราะห์หาจุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติ พบว่าจุดศูนย์กลางเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติอยู่ในบริเวณที่ไม่แตกต่างกัน คือ อยู่ในบริเวณตอนกลางของพื้นที่อำเภอเมืองที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากจุดศูนย์กลางเฉลี่ยเป็นค่าเฉลี่ยของนักเรียนข้ามชาติทั้งหมด ในแต่ละบริเวณจะมีปริมาณของนักเรียนข้ามชาติมากขึ้นน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งในภาพรวมมีทิศทางไปในบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติมาก

โดยการศึกษาแบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติทำให้เห็นบริเวณที่มีการกระจุกตัวของนักเรียนข้ามชาติแต่ละสัญชาติ และแสดงให้เห็นบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติมากขึ้นน้อยแตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดขอบเขตได้ว่า บริเวณที่จะได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีนักเรียนข้ามชาติ

เข้าเรียนในโรงเรียนของไทยจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนข้ามชาติในแต่ละบริเวณ โดยในแต่ละบริเวณจะมีความเข้มข้นของผลกระทบไม่เท่ากัน โดยโรงเรียนที่อยู่ในบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติสูงอาจได้รับผลกระทบมากกว่าโรงเรียนที่อยู่ในบริเวณที่มีนักเรียนข้ามชาติน้อยก็เป็นได้ ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนจะนำเสนอในประเด็นต่อไป

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในมุมมองของครู

เงินสนับสนุนจากรัฐบาล

ในมุมมองของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนโดยภาพรวม พบว่าผลกระทบในด้านเศรษฐกิจนั้นเป็นไปได้ในทางบวก เนื่องจากครูกำลังมองว่าโรงเรียนได้ประโยชน์จากการที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนและมองว่านักเรียนข้ามชาติเองก็ได้ประโยชน์จากเงินสนับสนุนที่ได้รับจากรัฐบาล ไม่ว่าจะเงินเรียนฟรี 15 ปี เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน และเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษ ในด้านเศรษฐกิจนี้ประเด็นที่น่าสนใจคือ การที่นักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนในโรงเรียนของไทยทำให้รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสูญเสียงบประมาณในการดูแลนักเรียนเหล่านี้ โดยผู้ตอบแบบสอบถามตอบผลกระทบออกเป็นสองทาง คือมีทั้งผลกระทบด้านบวกและด้านลบ อาจเนื่องจากครูกำลังมองว่าการที่เด็กข้ามชาติได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาลเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองและมองว่าเป็นสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติในด้านการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ที่กล่าวถึงการเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยในประเทศไทยสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภทหรือพื้นที่ทางการศึกษา รวมทั้งอนุมัติให้มีการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้แก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้นักเรียนเหล่านี้โดยจัดสรรให้เด็กข้ามชาติตั้งแต่ระดับก่อนประถมถึงมัธยมศึกษาตอนปลายในอัตราเดียวกันกับที่จัดสรรให้เด็กไทย

ส่วนในทางตรงกันข้ามครูบางส่วนอาจมองว่า รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจกำลังสูญเสียงบประมาณในการดูแลนักเรียนข้ามชาติที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลต้องแบกรับภาระดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น โดยจากข้อมูลของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) พบว่า พ.ศ. 2560 รัฐบาลได้จ่ายเงินอุดหนุนรายหัวให้แก่เด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยเฉพาะในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นจำนวนถึง 256 ล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับจอร์จ และคณะ (George, 2011) ที่พบว่า ในสหราชอาณาจักร

ผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาให้กับเด็กต่างชาติ ซึ่งจะมีผลกระทบหลักในเรื่องของงบประมาณของประเทศ จากข้อมูลรายจ่ายทางการศึกษาของรัฐพบว่า ค.ศ. 2009 รัฐใช้งบประมาณสำหรับเด็กข้ามชาติประมาณ 11.5 ล้านปอนด์คิดเป็นร้อยละ 15 เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับเด็กที่ย้ายถิ่นเข้ามา

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในมุมมองของผู้ปกครอง

เงินสนับสนุนจากรัฐบาล

ในมุมมองของผู้ปกครองไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ โดยประเด็นในด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครองได้ให้ผลกระทบในระดับลบมาก ประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ โดยผู้ปกครองอาจมองว่า ในขณะที่นักเรียนข้ามชาติได้รับเงินอุดหนุนเรียนฟรี 15 ปี เงินปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน หรือแม้กระทั่งทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน โดยที่สภาพความเป็นอยู่ของผู้ปกครองและนักเรียนไทยก็ไม่ได้แตกต่างจากนักเรียนข้ามชาติมากนัก โดยเมื่อพิจารณาจากรายได้และอาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถาม จะพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่าค่าแรงขั้นต่ำและมีอาชีพหลักคือ อาชีพรับจ้าง จากความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครองของนักเรียนไทยทำให้ผู้ปกครองมองว่าการที่นักเรียนข้ามชาติได้รับสิทธิสวัสดิการต่าง ๆ เป็นความไม่เท่าเทียม ซึ่งรัตนา จักกะพาก (2558) ได้กล่าวถึง ปัญหาเรื่องทัศนคติและการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ว่า มีกลุ่มคนไทยบางส่วนที่มองว่ากลุ่มบุตรของแรงงานข้ามชาตินั้นส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา เพราะโรงเรียนต้องรับภาระจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นว่าการที่บุตรแรงงานข้ามชาติได้รับสวัสดิการต่าง ๆ หรือการสนับสนุนในด้านการศึกษาให้เท่าเทียมกับเด็กนักเรียนไทยเป็นเรื่องที่ทำให้คนไทยเสียประโยชน์จากการนำเงินภาษีของชาติมาสนับสนุนบุคคลที่ไม่ใช่คนไทย

ผลกระทบด้านสังคมในมุมมองของครู

เอกสารหลักฐานในการยืนยันตัวตน

ผลกระทบด้านสังคมนั้นเป็นไปในทางลบ โดยเฉพาะการที่นักเรียนข้ามชาติไม่มีเอกสารยืนยันตัวตนหรือหลักฐานในการสมัครเรียนไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาในการบันทึกและส่งต่อข้อมูลเมื่อจบการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่ามีผลกระทบอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูมองว่า การที่นักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนและไม่มีหลักฐานในการยืนยันตัวตนส่งผลให้ครูมีความยากลำบากในการจัดทำเอกสาร

ต่าง ๆ ตั้งแต่การเข้าเรียน การลงข้อมูลนักเรียนรายบุคคล การจัดทำเอกสารเมื่อจบการศึกษา เมื่อนักเรียนข้ามชาติเหล่านี้ไม่มีเอกสารยืนยันตัว ครูต้องพาไปติดต่อที่เทศบาลหรืออำเภอ เพื่อให้ได้เลขประจำตัวประชาชน ในบางกรณีเมื่อทำเรื่องขอเลขประจำตัวประชาชนไปแล้วกลับพบว่า เป็นเด็กที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ ในบางรายอาจพบว่าเมื่อมาเข้าเรียนจะมีการว่าจ้างชายไทยให้รับเป็นพ่อหรือได้ใช้ชื่อของบุคคลอื่นในการอาศัยอยู่ในประเทศไทย (เปมิกา สนิทพจน์, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนพงศ์ ตุมพสุวรรณ (2553) ที่วิเคราะห์มุมมองของครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กข้ามชาติในโรงเรียน และพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนเด็กข้ามชาติในโรงเรียน มีอุปสรรคปัญหาในการเข้ามาเรียนของเด็กข้ามชาติมากที่สุด คือเอกสารทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัว สำเนาทะเบียนบ้าน เนื่องจากเด็กเหล่านี้เข้ามาด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมาย หรือเมื่อเกิดแล้วไม่ได้รับการยืนยันสัญชาติ และไม่มีหลักฐานแสดงความเป็นพลเมืองของรัฐใดจึงทำให้กลายเป็นคนไร้สัญชาติ หรือบางคนเกิดในระหว่างอพยพ จึงทำให้เด็กเหล่านี้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถยืนยันตัวตนได้

ความขัดแย้งอันเนื่องมาจากชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

สำหรับประเด็น เกิดความไม่เข้าใจกันหรือขัดแย้งกันระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติเนื่องจากมีชาติพันธุ์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ประเด็นนี้เป็นเรื่องเดียวที่ครูมองว่าไม่มีผลกระทบ เพราะการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบหลอมรวมคือ สอนนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติในห้องเรียนเดียวกัน หลักสูตร กิจกรรมหรือการจัดการเรียนการสอนที่ใช้แบบเดียวกันกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แนวทางที่ใช้ในการจัดการศึกษา เนื้อหาความรู้ซึ่งกำหนดมาจากส่วนกลางโดยครู เชื่อว่า การศึกษาจะช่วยให้เด็กต่างชาติพันธุ์ สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับคนไทยได้เป็นอย่างดี (บัญญัติ ยงย่วน, ปนัดดา ธนเศรษฐกร, และ วสุนันท์ ชุ่มเชื้อ, 2553) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่มีการถูกแบ่งแยกมาตั้งแต่ต้น เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนทั่วไป เมื่อเกิดความขัดแย้งกันเป็นความขัดแย้งในบริบททั่วไปไม่ใช่ความขัดแย้งในด้านชาติพันธุ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ ปวนปิ่นวงศ์ (2561) ในเรื่องของแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกันระหว่างเด็กนักเรียนในพื้นที่กับเด็กชาติพันธุ์หรือเด็กไร้สัญชาติ โดยพบว่าความสัมพันธ์ของเด็กทั้งสองกลุ่มมีความสนิทสนมกันดีโดยที่เด็กนักเรียนเหล่านี้ไม่รู้ถึงเรื่องการมีสัญชาติหรือไม่มีสัญชาติ และเมื่อมีการทำกิจกรรมร่วมกันเด็กทั้งสองกลุ่มได้ให้ความร่วมมือและไม่มีการแบ่งแยกในเรื่องของชาติพันธุ์ที่มีความแตกต่างกัน

ผลกระทบด้านสังคมในมุมมองของผู้ปกครอง

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเนื่องจากเด็กข้ามชาติที่โตเกินวัย

ผลกระทบในด้านสังคมในมุมมองของผู้ปกครอง คือ ปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งการที่โรงเรียนให้นักเรียนข้ามชาติที่มีอายุมากเข้ามาเรียนในชั้นเดียวกับบุตรหลานที่มีอายุน้อยกว่าทำให้เกิดพฤติกรรมแบบอย่างที่ไม่โตเกินวัยหรือการเล่นกันที่รุนแรงกว่าเด็กในวัยเดียวกัน จากผลการวิจัยพบว่ามีผลกระทบด้านลบอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ปกครองมองว่า เด็กข้ามชาติที่โตเกินวัยเมื่อมาเรียนร่วมกับบุตรหลานของตนอาจทำให้บุตรหลานเกิดพฤติกรรมเลียนแบบและมีพฤติกรรมที่ไม่โตเกินวัย ในกรณีนี้จะเริ่มเป็นปัญหาเมื่อเด็กข้ามชาติเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นในขณะที่เพื่อนร่วมชั้นยังเป็นเด็กอยู่ (ฐิติมดี อापัทธนานนท์, 2556) เนื่องจากเด็กข้ามชาติเหล่านี้มีอายุที่มากกว่าจึงสามารถชมหรือรังแกเด็กที่อายุน้อยกว่าได้ โดยเฉพาะนักเรียนข้ามชาติที่มีอายุที่มากกว่าจึงสามารถเป็นตัวอย่างแก่เด็กที่อายุน้อยกว่าได้ อีกทั้งโรงเรียนไม่สามารถปฏิเสธการรับนักเรียนกลุ่มนี้เข้าศึกษาได้ ซึ่ง ฐิติมดี อापัทธนานนท์ (2556) พบว่า โรงเรียนของรัฐส่วนใหญ่จัดให้นักเรียนข้ามชาติที่อายุต่ำกว่า 6 ปีเข้าเรียนในชั้นอนุบาล และจัดให้นักเรียนข้ามชาติที่อายุเกิน 6 ปีและไม่เคยเข้าเรียนในโรงเรียนไทยเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่ว่าจะมียุเท่าใด เช่น ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่ามีเด็กข้ามชาติอายุ 8-12 ปี เรียนร่วมกับนักเรียนไทยที่มีอายุเพียง 6-7 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนพงศ์ ตุ่มพสุวรรณ (2553) ที่วิเคราะห์มุมมองของครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กข้ามชาติในโรงเรียน พบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนเด็กข้ามชาติในโรงเรียน หลายคนเข้ามาในระบบการศึกษาไทยในช่วงอายุ 14-15 ปี และเข้าเรียนโดยอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาความแตกต่างระหว่างวัยของผู้เรียน โดยอุปสรรคที่พบในการเรียนของเด็กข้ามชาติในชั้นเรียน คือ การสื่อสาร เพราะช่วงแรกในการปรับตัวจำเป็นต้องใช้ภาษาในการสื่อสาร หากสื่อสารไม่ได้อาจส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นตามมา เช่น ปัญหาในการปรับตัว ปัญหาด้านพฤติกรรม เป็นต้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาแบบรูปการกระจายทางพื้นที่และผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนข้ามชาติในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร สามารถนำมาเป็นแนวทางหรือวางแผนในการรับมือในการอยู่ร่วมกันระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนข้ามชาติเพื่อให้ความครอบคลุมและทั่วถึง อาจต้องพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับนโยบาย

จากการศึกษาแบบรูปการกระจายทางพื้นที่ของนักเรียนข้ามชาติทำให้พบว่า บริเวณใดบ้างที่เป็นจุดสำคัญที่ทั้งแรงงานข้ามชาติและนักเรียนข้ามชาติอยู่อาศัย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจำกัดพื้นที่หรือขอบเขตของแรงงานและเด็กข้ามชาติได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ในการที่จะเข้าไปแก้ปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านสาธารณสุข ความมั่นคง เศรษฐกิจหรือแม้กระทั่งด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมไปถึงด้านการศึกษา ซึ่งส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้ในด้านการศึกษายังพบว่า จากนโยบายของรัฐที่เปิดโอกาสให้เด็กข้ามชาติเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และไม่ต้องใช้เอกสารหลักฐานใด ๆ ในการสมัครเข้าเรียนทำให้ปัจจุบันเด็กข้ามชาติเข้าสู่ระบบการศึกษาของไทยเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานของรัฐและกระทรวงศึกษาธิการควรทบทวนบทบาทในการช่วยเหลือแก้ปัญหา หรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการนักเรียนข้ามชาติเหล่านี้ในบริบทที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงนักเรียนไทยที่ต้องเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ และคำนึงถึงทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีการบูรณาการกันอย่างเป็นระบบ

2. ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ควรมีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรเอกชนต่าง ๆ เพื่อขอสนับสนุนในด้านงบประมาณหรือความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ โดยที่ไม่ปล่อยให้เป็นการของสถานศึกษาในการจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยบางโรงเรียนพบว่ามีข้อจำกัดในหลายด้าน เช่น เป็นโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งไม่มีศักยภาพในการแข่งขันกับโรงเรียนที่ใหญ่กว่าเพื่อให้โรงเรียนไม่ถูกปิด จึงต้องรับนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน หรือเมื่อโรงเรียนรับนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียนต้องเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนไทย ส่งผลให้เกิดผลกระทบตามมา บางโรงเรียนไม่มีความพร้อมในการรับมือกับนักเรียนข้ามชาติ จึงส่งผลให้เกิดการย้ายออกกลางคัน การจัดสรรทุนที่ได้รับอย่างไม่เท่าเทียม สำนักงานเขตพื้นที่จึงต้องรับรู้ถึงบริบทที่เกิดขึ้นและให้ความดูแลช่วยเหลือแก่โรงเรียนที่รับนักเรียนข้ามชาติเข้าเรียน ในส่วนของแบบรูปการกระจายของนักเรียนข้ามชาติทำให้เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการ

คำนวณหรือคาดการณ์จำนวนของนักเรียนข้ามชาติที่จะเข้าศึกษาในโรงเรียนว่าในแต่ละพื้นที่จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงมากน้อยเพียงใดและมีนักเรียนข้ามชาติกระจายอยู่ในบริเวณใดบ้าง อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการรับมือ ป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนร่วมกับนักเรียนของไทย

3. ระดับครูผู้สอน

ในโรงเรียนครูถือเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กข้ามชาติมากที่สุด โดยการสอนนักเรียนข้ามชาติเป็นสิ่งที่ครูหลีกเลี่ยงไม่ได้ จากการศึกษาผลกระทบที่ผ่านมาทำให้เห็นถึงมุมมองของครูที่มีต่อนักเรียนข้ามชาติในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นพื้นฐานทางภาษาไทย การเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนข้ามชาติและนักเรียนไทยที่อายุไม่เท่ากันทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเนื่องจากนักเรียนข้ามชาติที่โตเกินวัย ตลอดจนการติดต่อสื่อสารระหว่างครูและผู้ปกครองของนักเรียนข้ามชาติ ซึ่งผลกระทบดังกล่าวทำให้ครูต้องมีการปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมของตัวครูในด้านการสอนครูต้องจัดทำแผนการสอนให้นำมาปรับใช้โดยคำนึงถึงการเรียนรู้ร่วมกัน โดยครูอาจแก้ปัญหาการเรียนการสอนของนักเรียนข้ามชาติโดยการปรับเนื้อหา ปรับแบบฝึกหัดบางแบบฝึก หรืออาจสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่ยังมีพื้นฐานทางภาษาไทยที่ไม่ดีพอ ในส่วนของความแตกต่างระหว่างวัยของนักเรียนข้ามชาติและนักเรียนไทยนั้น ครูควรหาแนวทางในการจัดการโดยยึดหลักการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความเข้าใจโดยส่งเสริมการเคารพความหลากหลายและการไม่แบ่งแยก เนื่องจากพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างกันให้มีความเข้าใจและอยู่ร่วมกันได้ รวมถึงในแง่ของผู้ปกครองนักเรียนข้ามชาติซึ่งครูจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอยู่ตลอด ครูอาจใช้นักเรียนที่มีความเชี่ยวชาญในด้านภาษามาช่วยเป็นล่ามเพื่อให้การติดต่อสื่อสารระหว่างครูและผู้ปกครองเป็นไปอย่างถูกต้อง สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ครูควรเปิดใจยอมรับโดยการทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นตัวครู นักเรียนไทย นักเรียนข้ามชาติ รวมไปถึงผู้ปกครองและชุมชน

4. ระดับผู้ปกครอง

จากการศึกษาผลกระทบที่ผ่านมา ทำให้เห็นมุมมองของผู้ปกครองของนักเรียนไทยโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจในเรื่องของเงินที่ได้รับจัดสรร ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติจะประกอบอาชีพรับจ้างและมีรายได้ค่อนข้างน้อย จากเงื่อนไขดังกล่าวทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถพาบุตรหลานของตนไปเรียนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กว่าได้ เมื่อมีการจัดสรรเงินที่ได้รับนอกเหนือจากเงินอุดหนุนรายหัวที่จัดสรรให้กับนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาคแล้ว บุตรหลานของตนอาจต้องไปแบ่งทุนกับนักเรียนข้ามชาติที่มีสิทธิและโอกาสที่มากกว่าในบริบททางสังคมซึ่งนักเรียนข้ามชาติส่วนใหญ่มักกระจายตัวอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จากผลกระทบดังกล่าวทำให้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจต้องเข้ามาศึกษาและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดสรรเงินในรูปแบบต่าง ๆ ให้มีความทั่วถึงและให้มีการกระจายไปยังนักเรียนที่ได้รับความเดือนร้อนอย่างแท้จริง และผู้ปกครองบางส่วนอาจต้องทำความเข้าใจและปรับมุมมองในการอยู่ร่วมกับคนข้ามชาติเนื่องจากการเข้ามาอยู่ในประเทศไทยอาจทำให้แรงงานข้ามชาติพบเจอสิ่งที่ยากลำบากมากกว่าแค่บริบทที่ผู้ปกครองได้เห็น ส่วนผลกระทบในด้านสังคมจะเป็นเรื่องของพฤติกรรมของนักเรียนข้ามชาติ การเสียเปรียบในเรื่องการเรียนรู้เนื่องจากอายุที่ต่างกัน รวมไปถึงความน่าเชื่อถือและคุณภาพของโรงเรียนที่ลดลง ซึ่งผลกระทบดังกล่าวทำให้ผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่เดือดร้อนในด้านเศรษฐกิจย้ายบุตรหลานของตนเองไปยังโรงเรียนอื่น ส่วนผู้ปกครองที่ยังมีบุตรหลานของตนเองเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ ควรปรับทัศนคติเพราะผู้ปกครองบางกลุ่มอาจมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเด็กข้ามชาติอยู่บ้างแต่การที่นักเรียนไทยได้เรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติอาจทำให้ได้ประโยชน์ในหลายด้าน เช่น การเรียนรู้ในการปรับตัว การยอมรับในวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน การได้เรียนรู้ภาษาที่สามนอกจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อให้เกิดความสมดุลของผลกระทบในทุกด้าน การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในประเด็นของผลกระทบที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ นอกจากด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม เนื่องจากด้านสาธารณสุข และด้านการเมืองความมั่นคงก็เป็นส่วนสำคัญในการดำรงอยู่ของเด็กข้ามชาติในประเทศไทย

2. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาผลกระทบถึงมุมมองของครูที่สอนนักเรียนข้ามชาติและมุมมองของผู้ปกครองนักเรียนไทยที่มีบุตรหลานเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติที่ได้รับผลกระทบ ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงมุมมองของผู้ปกครองของนักเรียนข้ามชาติซึ่งเป็นการขยายผลให้มีความครอบคลุมมากขึ้น

5.4 สรุป

ผลการศึกษาจากงานวิจัยนี้ ทำให้เห็นภาพรวมของการกระจายของนักเรียนข้ามชาติและภาพรวมของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้ามาศึกษาในโรงเรียนของไทย ทั้งในมุมมองของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษา และในมุมมองของผู้ปกครองที่บุตรหลานของตนเองเรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า การเข้ามาของนักเรียนข้ามชาติส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมในมุมมองที่แตกต่างกัน ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้น

สามารถพิจารณาได้หลายด้านหลากมุมมอง ซึ่งในอนาคตอาจมีเด็กข้ามชาติที่เข้าสู่ระบบการศึกษาของไทยในจำนวนที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของนักเรียนข้ามชาติในประเทศไทยจึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การวิจัยเรื่องนี้จะช่วยให้ผู้ทำงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและช่วยกันแก้ปัญหาหรือช่วยกันวางแผนแนวทางที่จะคำนึงถึงทั้งนักเรียนข้ามชาติและนักเรียนไทยที่เรียนร่วมกับนักเรียนข้ามชาติ รวมไปถึงแรงงานข้ามชาติและคนไทยในพื้นที่ต้นทางให้อยู่ร่วมกันได้ทั้งในระดับชุมชน ตลอดจนถึงในระดับประเทศ

บรรณานุกรม

- Arshad, R., Diniz, R. A., Kelly, E., O'Hara, P., Sharp, S., and Syed, R. (2004). *Minority Ethnic Pupils' Experiences of school in Scotland*: University of Edinburgh.
- Fellmann, J., Bjelland, M., Montello, D., Getis, A., and Getis, J. (2013). *Human Geography: Landscapes of Human Activities* (12th ed.). New York: McGraw Hill.
- George, A., Meadows, P., Metcalf, H., and Rolfe, H. (2011). *Impact of migration on the consumption of education and children's services, social care and social services*. London: National Institute of Economic and Social Research
- Heckmann, F. (2008). *Education and Migration strategies for integrating migrant children in European schools and societies*. European Commission.
- Roy H Miller III. (2015). *Spatial Mapping of Strain Patterns Using GIS*. (Master's Thesis). Bowling Green State University, United States of America.
- กฤตยา อาชวนิจกุล. (2546). สถานะความรู้เรื่องแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยและทิศทางการวิจัยที่พึงพิจารณา. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากร และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กฤตยา อาชวนิจกุล, วรณา จารุสมบุรณ์ และ อัญชลี วรากรณ์. (2540). ความซับซ้อนและความสับสนเรื่องคนข้ามชาติในประเทศไทย. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กฤษณะ ยิ้มสอาด, ธนัฐพล มีสมบุรณ์, ปภาวิชัย มหามาศย์ และ ยวดี ถือธรรม. (2561). การกระจายและแบบรูปเชิงพื้นที่ของโรงแรมอัจฉริยะ. (ปริญาวิทยาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กิริยา กุลกลการ. (2553). แรงงานต่างด้าวกับการรักษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ 28(กันยายน), 99-142.
- เกียรติศักดิ์ สองสร. (2553). ผลกระทบของอุตสาหกรรมประมงต่อการตั้งถิ่นฐานชุมชนท่าฉลอม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร. (ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จิตรภณ สุนทร. (2555). การวิเคราะห์เชิงพื้นที่ของโรคไข้เลือดออกในเขตเทศบาลนครนครปฐม. (วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จินดา อารังอาจริยกุล. (2558). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการผลักดันวาระนโยบายด้านปัญหาแรงงานต่างด้าว: กรณีศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 20(กันยายน-ธันวาคม), 59-73.
- ฐิติมดี อาพัทธนานนท์. (2556). การศึกษาของนักเรียนต่างด้าวในโรงเรียนรัฐไทย. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 33, 111-130.

ณัฐกมล คงดี. (2554). ลักษณะผลิตภัณฑ์และความพึงพอใจต่อหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ของผู้อ่านในกรุงเทพมหานคร.

(ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ทรงชัย ทองปาน. (2558). หัวข้อและประเด็นปัญหาการวิจัยทางภูมิศาสตร์: แนวทางการพัฒนาข้อเสนอการวิจัย.

ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธนิต ลีระเดช. (2557). ทักษะของคนไทยในชุมชนบ้านครองครุฑนอกที่มีต่อแรงงานพม่า. (สารนิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.

ธัญวรัตน์ ธรรมรัต. (2551). ตลาดนัดในบริเวณคาบสมุทรสทิงพระ จังหวัดสงขลา : การวิเคราะห์เชิงพื้นที่.

(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

นัยน์พร ลิปภาส. (2551). ความมั่นคงของมนุษย์ด้านการศึกษา: ศึกษากรณีบุตรแรงงานต่างด้าวในเขตอำเภอเมือง

จังหวัดสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

นิวัฒน์ จันมา. (2553). แรงงานต่างด้าวในภาคเกษตรกรรมกับผลกระทบต่อชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณี แรงงานต่างด้าว

สัญชาติพม่า ในตำบลแม่ตาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.

นุชรัตน์ ต้นตระกูล. (2553). สภาพการอยู่อาศัยของแรงงานต่างด้าว: กรณีศึกษาชุมชนมหาชัยนิเวศน์ ตำบลโคกขาม

จังหวัดสมุทรสาคร. (เคหพัฒนาศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

บัญญัติ ยงย่วน, ปนัดดา ธนเศรษฐกร และ วสุนันท์ ชุ่มเชื้อ. (2553). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพหุ

วัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุปผา อนันต์สุชาติกุล. (2554). โครงการรูปแบบและการจัดการศึกษาสำหรับทายาทรุ่นที่สองของผู้ย้ายถิ่นจาก

ประเทศพม่า: กองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ประสพชัย พสุนนท์ และ วิทวัส ขุนหนู. (2558). ผลกระทบของแรงงานข้ามชาติในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี.

วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 10(เมษายน-กันยายน), 75-94.

ปรีดา รอดนวล. (2251). ชีวิตแรงงานข้ามชาติในชุมชนชนบทไทย : กรณีศึกษาแรงงานสัญชาติพม่าในชุมชนตำบลโคก

ขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.

เปมิกา สนิทพจน์. (2560). ความมั่นคงด้านแรงงานของไทยกับอนาคตด้านการศึกษาของผู้ติดตามแรงงานข้ามชาติ.

วารสารวิชาการอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 3(2), 1-10.

เปรมใจ วังศิริไพศาล. (2557). ทางเลือกนโยบายการศึกษาสำหรับบุตรแรงงานต่างชาตินในประเทศไทยภายใต้บริบท

อาเซียน : การวิเคราะห์ตามทฤษฎีการก่อตัวของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม. (ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต).

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

พรรณิณี ชิวินศิริวัฒน์. (2561). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์: หลักการและการประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: โครงการ

เผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551. (2551). ราชกิจจานุเบกษา, 125, 1-21.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

ภัทรกุล ศิลปะรัตน์. (2556). การวิเคราะห์เชิงพื้นที่ของโรคปอดอักเสบในผู้ป่วยสูงอายุในจังหวัดสุพรรณบุรี.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

มนทกานต์ ฉิมมาลี. (2557). การย้ายถิ่นกับการพัฒนาทุนมนุษย์และแผนการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย. (ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา. (2548). ราชกิจจานุเบกษา, 122(ตอนพิเศษ 90 ง), 9 - 12.

รัตนพงศ์ ตุมพสุวรรณ. (2553). การวิเคราะห์มุมมองของครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กต่างด้าวในโรงเรียน : การวิจัยเชิงผสม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

รัตนา จักกะพาก. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับบุตรแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย. (ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

รุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน. (2554). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขเด็กไร้สถานะในจังหวัดสมุทรสาคร: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

วรรณภา สิริศิริ. (2559). วิฤตการณ์ผู้ลี้ภัยในยุโรป: ความท้าทายต่อกฎหมายระหว่างประเทศและบูรณาการของสหภาพยุโรป. วารสารนิติสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 9(กรกฎาคม-ธันวาคม), 42-75.

วสันต์ ปวนปิ่นวงศ์. (2561). สิทธิการศึกษาของเด็กไร้สัญชาติ กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, 9, 123-156.

วัชรพงษ์ แสงนิล. (2558). อุบัติการณ์โรคมาลาเลีย และการวิเคราะห์เชิงพื้นที่แบบลำดับขั้น เพื่อวางแผนและป้องกันในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

วันวิสาข์ คำสุข. (2558). การวิเคราะห์การกระจายของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในตำบลบ้านคลอง อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก. (ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

วัลยา มนัสเกษมสิริกุล. (2551). กระบวนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กย้ายถิ่นข้ามชาติโดยองค์กรพัฒนาเอกชน : กรณีศึกษาอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ศิริภา ใจมุข. (2554). การปรับตัวด้านการเรียนและสังคมของนักเรียนต่างด้าวชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยไซ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย. (2557). การศึกษาของบุตรหลานแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย เอกสารเชิงนโยบาย.

สนิท สัตโยภาส. (2559). แรงงานต่างด้าวกับความมั่นคงทางสังคม. วารสารบัณฑิตวิจัย, 1(มกราคม-มิถุนายน), 193-207.

สมาน ธีระวัฒน์. (2531). การตั้งถิ่นฐานของชาวไทยมุสลิมในกรุงเทพมหานคร. (อักษรศาสตรมหาบัณฑิต).

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2560). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประจำปีการศึกษา 2560.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2561). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประจำปีการศึกษา 2561.
- สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร. (2561). แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. 2561- 2564). สมุทรสาคร: กลุ่มยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). คู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย. . กรุงเทพมหานคร: กะทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร. (2561). รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดสมุทรสาคร. สมุทรสาคร
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). รายงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยและบุตรหลานแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร. (2560). ข้อมูลการศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. สมุทรสาคร
- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. (ม.ป.ป). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน. (2560). รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้านประจำปี พ.ศ.2560. ปทุมธานี: กรมการปกครอง.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2548). การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548. กระทรวงมหาดไทย
- สุดฤดี บำรุง. (2558). การเข้ามาและผลกระทบจากการตั้งถิ่นฐานของชาวตะวันตกในจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ.2547-2557): กรณีศึกษาบ้านไสยวน ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุรชาติพิทย์ หาญพิชิตวณิชย์. (2550). การวิเคราะห์เชิงพื้นที่ร้านอาหารตามชาติพันธุ์ในเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สุภาพร พิมลลิขิต. (2548). ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบของแรงงานต่างด้าวในอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุภางศ์ จันทวานิช. (2544). ตลาดแรงงานไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยในปลายทศวรรษที่ 90 : รายงานผลสังเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยเพื่อการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี แซ่ว่อง. (2549). การย้ายถิ่นของแรงงานพม่า และผลกระทบต่อการพัฒนาในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแม่สอดอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

อภิชัย ดำรงอนุชาติ. (2555). การศึกษาผลกระทบของแรงงานต่างด้าวต่อความคิดเห็นของประชาชน ตำบลนาเว็ก
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

ภาคผนวก ก-1

แบบสอบถาม (ผู้อำนวยการ/ครู)

เรื่อง ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียน

ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ขอความกรุณาท่านโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงตามความเป็นจริง เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- 1) () ชาย 2) () หญิง

2. อายุ

- 1) () ต่ำกว่า 30 ปี 2) () 31-50 ปี
-
- 3) () 51-60 ปี

3. ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามชาติ

- 1) () น้อยกว่า 2 ปี 2) () 3-10 ปี
-
- 3) () มากกว่า 10 ปี

4. โรงเรียน.....หมู่.....ตำบล.....

5. ระดับการศึกษาสูงสุด

- 1) () ปริญญาตรี 2) () ปริญญาโท
-
- 3) () ปริญญาเอก 4) () อื่น ๆ.....

ภาคผนวก ก-2

แบบสอบถาม (ผู้ปกครอง)

เรื่อง ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีนักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียน

ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมี

นักเรียนข้ามชาติเข้าศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ขอความกรุณา

ท่านโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงตามความเป็นจริง เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวจะเป็น

ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

1) () ชาย

2) () หญิง

2. อายุ

1) () น้อยกว่า 20 ปี

2) () 21-40 ปี

3) () 41-60 ปี

4) () 60 ปีขึ้นไป

3. ความสัมพันธ์กับเด็ก

1) () บิดา

2) () มารดา

3) () อื่น ๆ.....

4. วุฒิทางการศึกษา

1) () ไม่ได้ศึกษา

2) () ประถมศึกษา

3) () มัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่า

4) () มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า

5) () ปริญญาตรี

6) () สูงกว่าปริญญาตรี

5.ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ.....

6.รายได้ต่อเดือน

1) () ต่ำกว่า 9,000 บาท

2) () 9,001-15,000 บาท

3) () 15,001-30,000 บาท

4) () มากกว่า 30,000 บาท

ผลกระทบด้านสังคม	ผลกระทบด้านลบ				ไม่มีผล กระทบ (1)	ผลกระทบด้านบวก			
	มากที่สุด (-5)	มาก (-4)	ปาน กลาง (-3)	น้อย (-2)		น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
9. เกิดปัญหาในด้าน พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการที่โรงเรียนให้ นักเรียนข้ามชาติที่มีอายุ มากเข้ามาเรียนในชั้น เดียวกับบุตร-หลานที่มี อายุน้อยกว่าทำให้เกิด พฤติกรรมแบบอย่างที่ไม่ เป็นวัยหรือการเล่นกันที่ รุนแรงกว่าเด็กในวัย เดียวกัน									

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวจริญา บุญส่ง
วัน เดือน ปี เกิด	29 มิถุนายน 2533
วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	จังหวัดสมุทรสาคร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY